

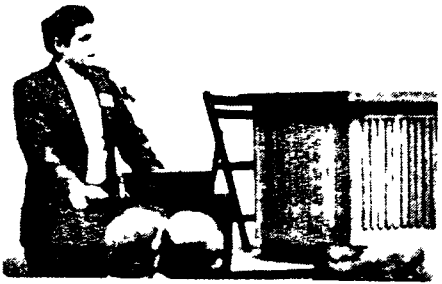
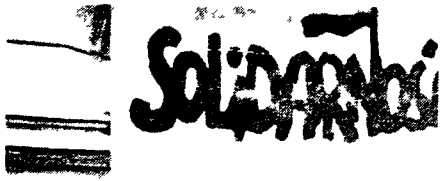
Prawo i Ty: Kanadyjskie przepisy imigracyjne - str. 12

Niezależny
magazyn
dla każdego

Cena \$ 1.00

ECHO TYGODNIA

Nr 192 Toronto 19 - 25 czerwca 1986

Zbigniew Bujak w lepszych czasach

NASTĘPCA BUJAKA

14 CZERWCA, sobota Nadeszła wiadomość, że miejsce aresztowanego 31 maja Zbigniewa Bujaka zajął w podziemnej Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarności Wiktor Kulerski, 51-letni nauczyciel

Tak jak i Bujak, Kulerski przebywa w podziemiu od grudnia 1981

BUJAK NAPISAŁ Z WIEZIENIA

13 czerwca, piątek Zona aresztowanego ostatnio przywódcy podziemia Władysława Bujaka, Waclawa, otrzymała 9 czerwca kartkę pocztową od męża z więzienia Jest to pierwsza wiadomość od niego po uwięzieniu

Bujak pisze między innymi, że aresztowanie nie jest dla niego szokiem i ma nadzieję, że również dla żony nie jest takim szokiem Jeżeli wiadomość ugodziła ją boleśnie, musi otrząsnąć się, opanować, bo oboje potrzebują wiele spokoju i cierpliwości

Cela jest czysta, jasna, z elektrycznym światłem Prycza wycielona białym przescieradłem Jedzenie jest znośne i jeżeli nic się nie zmieni - pisze Bujak - wygląda na to, że nie stracę na wadze

Prosi o drugą część podręcznika do nauki angielskiego i jakąś dobrą książkę do nauki łaciny "Sądzę, że będę miał dość czasu na opanowanie obu języków" Bujak pisze, że najprawdopodobniej będzie musiał pozostać przez wiele lat w więzieniu

Jak wynika z kartki, Bujak nie jest poddawany żadnym represjom Oskarża się go o próbę obalenia siłą władz PRL

Z OSTATNIEJ CHWILI

ARESZTOWANIE ANNY WALENTYNOWICZ I 30 DZIAŁACZY SOLIDARNOŚCI

PONIEDZIAŁEK 16 CZERWCA Działaczka Solidarności Anna Walentynowicz została aresztowana w wiosce Juszczyń na południu Polski Wraz z nią aresztowano około 30 innych działaczy Solidarności

Jak podają zachodnie agencje prasowe, już 17 czerwca wszyscy mieli zostać postawieni przed sądem

Anna Walentynowicz wraz z grupą zwolenników Solidarności udała się do Juszczyń dla uczczenia rocznicy święcen kapłanskich miejscowego księdza Adolfa Chojnackiego Uznawany jest on za zwolennika Solidarności, który został przeniesiony z poprzedniej parafii ze względu na swą działalność

Poprzednio ks Chojnacki pełnił posługę kapłanską w krakowskiej parafii Biezanów W tej parafii Anna Walentynowicz zorganizowała wraz z kilkunastoma osobami głodówkę protestacyjną

Urban powiedział 17 czerwca że Anna Walentynowicz została zatrzymana za usiłowanie zakłócenia porządku publicznego

W Warszawie w obławie w poszukiwaniu tajnej drukarni aresztowano w tych dniach grupę osób wśród nich Annę Szymanską Wszyscy staną przed sądem warszawskim jeszcze w czerwcu

LIST WAŁĘSY

Genewa, poniedziałek, 16 czerwca Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa skierował posłanie do uczestników dorocznej konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Posłanie odczytał na poniedziałkowej sesji Jerzy Milewski, kierownik Biura Koordynacyjnego Solidarności za Granicą Sesja była poświęcona rocznicy krwawego stłumienia przez rząd Afryki Południowej protestów ludności murzynskiej w Soweto

Przed odczytaniem posłania Milewski, przemawiając po angielsku, w tym oto słowach zwrócił się do uczestników konferencji

W tych dniach wszyscy jesteśmy głęboko poruszeni ostatnimi wydarzeniami w Afryce Południowej W imieniu NSZZ Solidarność, która nadal reprezentuje większość ludzi pracy w Polsce, chciałbym skorzystać z tego forum aby wyrazić jak najmocniej solidarność ze sprawą czarnych robotników Południowej Afryki i ich zmaganiem na rzecz podstawowych praw ludzkich i związkowych W zmaganiach tych gotowi są oni płacić cenę życia

Czujemy się szczególnie mocno związani z tą walką przeciwko systematycznej polityce represji, przeciwko państwowej przemocy, przeciwko morderstwom sankcjonowanym przez państwo

Zarówno Lech Wałęsa jak i biskup Desmond Tutu otrzymali pokojową nagrodę Nobla Obaj stali się symbolem aspiracji większości narodu polskiego i narodów Afryki Południowej do pokoju Pokoju kto i nie został zniweczony przez te narody, lecz przez brak sprawiedliwości Bez sprawiedliwości nie może być pokój Nie może być pokój bez pełnego poszanowania praw ludzkich i związkowych

Uznając te prawa, chcę wyrazić poparcie Solidarności południowoafrykańskim ugrupowaniom Kosatu i Kusa, których przywódcy zostali teraz uwięzieni

Protestujemy przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego przez reżim Afryki Południowej i w pełni solidaryzujemy się z protestem grupy robotniczej Międzynarodowej Organizacji Pracy przekazany rządowi Afryki Południowej

My w Polsce przeżyliśmy również stan wojenny Został on formalnie zakończony trzy lata temu, ale nadal istnieje w rzeczywistości Działalność naszego związku jest zakazana Ponad trzystu związkowców znajduje się dzisiaj w więzieniach Jak wszyscy wiecie, ostatnio został aresztowany jeden z czołowych przywódców Solidarności Zbigniew Bujak Jego miejsce zajął już jednak w naszych strukturach ktoś inny po to, byśmy mogli kontynuować działalność bez zakłóceń Represje nie zniszczą Solidarności

Liczymy, że poparcie na arenie międzynarodowej i solidarność międzynarodowego ruchu związkowego może się przyczynić do zwolnienia więzionych działaczy naszego związku

Następnie Milewski odczytał posłanie Wałęsy, które napisane zostało w Gdansk, jeszcze w maju, przed aresztowaniem Bujaka i jego współtowarzyszy Oto słowa Wałęsy

Sytuacja polskich pracowników nadal ulega pogorszeniu

Już piąty raz z rzędu nie będzie na sesji Międzynarodowej Organizacji Pracy rzeczywistych przedstawicieli polskich pracowników Jako wybrany przez I Zjazd NSZZ Solidarność przewodniczący tego najliczniejszego polskiego związku zawodowego i jako delegat polskich pracowników na sesję generalną MOP w 1981 roku, pragnę stwierdzić, że sytuacja taka, jak jest w Polsce, nie powinna być obojętna międzynarodowej opinii publicznej

NSZZ Solidarność, której władze państwowe, naruszając ratyfikowane przez Polskę konwencje () odmawiają prawa do legalnego istnienia, pozostaje najbardziej reprezentatywną organizacją związkową Większość ludzi pracy w Polsce nadal odmawia wstąpienia do stworzonych przez władze tak zwanych nowych związków zawodowych i domaga się przywrócenia Solidarności należnych praw

Domagamy się przestrzegania konwencji międzynarodowych () Międzynarodowej Organizacji Pracy, które podpisałyśmy jako załączniki do naszego statutu Dążymy do przywrócenia w swoim kraju zasady pluralizmu związkowego Jesteśmy gotowi uznawać każdy związek zawodowy, który akceptowałby tę zasadę W 1981 roku reprezentowałem na sesji Międzynarodowej Organizacji Pracy nie tylko Solidarność, ale także związki branżowe, związki autonomiczne i Związek Nauczycielstwa Polskiego, a przedstawiciele tych związków byli reprezentowani w składzie polskiej delegacji

Łączność z tymi związkami, które w 1982 roku zostały wraz z Solidarnością zdelegalizowane, utrzymała się W ciągu minionych lat nasze centrale związkowe wspólnie występowały o przywrócenie zasady pluralizmu związkowego w Polsce i w obronie interesów społecznych polskich pracowników jak też w obronie represjonowanych

Muszę z najwyższym niepokojem stwierdzić, że w chwili obecnej sytuacji materialna i socjalna polskich pracowników i ich rodzin ulega nadal pogorszeniu Zmiany w prawie pracy jak też w polityce socjalnej, które zapowiada się na najbliższy okres, stwarzają dodatkowe zagrożenie

W więzieniach znajdują się setki działaczy związku NSZZ Solidarność pozbawionych wolności za kontynuowanie działalności związkowej

Represyjna polityka państwa utrzymuje się w mocy Polscy pracownicy pozbawieni rzeczywistej reprezentacji związkowej, nie mają legalnej możliwości obrony

Sytuacja przedstawiona w raporcie Komisji Specjalnej Międzynarodowej Organizacji Pracy na temat sytuacji w Polsce z 1984 roku nie uległa zmianie W moim liście do Międzynarodowej Organizacji Pracy z 23 maja 1984 roku pisałem "Pragnę zapewnić Międzynarodową Organizację Pracy, że jesteśmy gotowi w każdej chwili stanąć przed niezależnym gremium i wykażać, że w ciągu szesnastu miesięcy nie naruszyliśmy zawartego porozumienia Działaliśmy w poszanowaniu prawa i w duchu konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy" Słowa te kieruję i dziś do Międzynarodowej Organizacji Pracy

Dokonczenie str 6, szpalta 3

KRONIKA BEZPRAWIA

Ofiary śmiertelne ZBIGNIEW SZKARŁAT

O zamordowaniu działacza "Solidarności" z Małopolski, Zbigniewa Szkarłata, już informowaliśmy Oto wyniki śledztwa Małopolskiego Komitetu Walki o Pracowniczość

W dniu 5 lutego 1986 r zmarł w szpitalu nowosądeckim Zbigniew Szkarłat W latach 1980-81 był przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" w Spółdzielni Inwalidów w Nowym Sączu oraz delegatem na Walne Zebranie Regionu Małopolska w Tarnowie Po ogłoszeniu stanu wojennego kontynuował działalność związkową Był więziony od marca do lipca 1984 r pod zarzutem z art 278 paragrafu 1 kk ("kto bierze udział w związku, którego istnienie, ustrój i cel ma pozostać tajemnicą wobec organów państwowych") Został zwolniony na mocy amnestii Szkarłat mieszkał z matką, która ma 77 lat i jest kaleką

A oto okoliczności zamordowania Zbigniewa Szkarłata

W dniu 2 lutego 1986 r (niedziela) dwóch oficerów WP około godz 21 40 zauważyło przed hotelem "Beskid" w Nowym Sączu leżące na ziemi człowieka () W szpitalu stwierdzono pęknięcie kości czasz-

Ciąg dalszy str 4

● **Stan wyjątkowy w Republice Południowej Afryki** Rząd RPA wprowadził stan wyjątkowy na terenie całego kraju na krótko przed 10 rocznicą krwawych zamieszek w Soweto. Decyzja ta spotkała się z ostrym potępieniem na świecie. W odpowiedzi prezydent RPA P Botha oznajmił: "Żadna społeczność międzynarodowa, ani żadne państwo, nie będą dyktować nam jaką treść powinny zawierać nasze programy polityczne. Musimy żyć w tym kraju. Nie mamy gdzie pójść. Tak więc sami znajdziemy rozwiązania naszych problemów".

● **W Austrii rezygnacja kanclerza i ministra spraw zagranicznych** Po zwycięstwie Kurta Waldheima w wyborach prezydenckich w Austrii zrezygnowali ze stanowisk kanclerz F Sinowatz i minister spraw zagranicznych L Gratz. W Waszyngtonie podano, że prezy-

dent Reagan wystosował na ręce Waldheima "zwyczajowy list dyplomatyczny" z gratulacjami. Rzecznik Białego Domu L Speakes powiedział, że immunitet dyplomatyczny Waldheima uniemożliwia wydanie zakazu przekroczenia przez niego granicy amerykańskiej. ZSRR wystąpił z obroną byłego Sekretarza Generalnego ONZ oskarżając USA o zmontowanie oszczerczej kampanii przeciwko niemu i ONZ, oraz mieszanie się w kampanię wyborczą w Austrii. Zona Waldheima Elisabeth przyznała, że należała do pronazistowskiej organizacji młodych dziewcząt i że w wieku 18 lat przystąpiła do partii hitlerowskiej. Dodała, że w ponad trzy lata później wystąpiła z niej za namową Waldheima.

● **Prezydent Reagan wystosował list do przywódcy ZSRR M Gorbaczowa, w któ-**

rym w pojednawczym tonie proponuje wznowienie przygotowanego do spotkania na szczycie List został wysłany po tym jak Reagan zagroził nieprzerwanym rzeżaniem postanowien Układu SALT II z powodu nieprzerwanego rzeżania Układu przez ZSRR.

● **Jorge Luis Borges nie żyje** W Szwajcarii zmarł na raka wątroby, w wieku 86 lat, argentyński pisarz Jorge Luis Borges. Uchodził on za jednego z najwybitniejszych pisarzy latinoamerykańskich i za czołową postać współczesnej literatury światowej.

● **Dyscyplinarne zwolnienia w Czarnobylu** Organ komunistów sowieckich, dziennik "Prawda" podał, że za karęgodne niedbalstwo, zaniedbanie i zlekceważenie katastrofy elektrowni atomowej w Czarnobylu zostali dyscyplinarnie zwolnieni dyrektor naczelny elektrowni W Briuchanow i główny inżynier N Fomin. Prawda stwierdziła także, że "w trudnej sytuacji katastrofy, nie udało im się zorganizować prawidłowego i stanowczego kierownictwa oraz koniecznej dyscypliny, wykazując nieodpowiedzialność i brak kontroli". Inna gazeta "Izwestia" podała ponadto, że władze po konsultacji z naukowcami postanowiły nie ewakuować 7-tysięcznego miasteczka Bragina, znajdującego się w obrębie 29-kilometrowej strefy największego zagrożenia. W zamian 1200 domów, setki budynków gospodarczych, dziesiątki tysięcy drzew zostaną poddane zabiegowi odkazania. "Izwestia" stwierdziła, że radioaktywne stężenie w Czarnobylu i okolicach jest ciągle niebezpiecznie wysokie.

● **10 tysięcy osób demonstrowało we Francji przeciw energii nuklearnej** Demonstranci, głównie z Belgii, Niemiec Zachodnich, Luksemburga i Francji zgromadzili się w pobliżu budowanej w Cattenom największej elektrowni atomowej świata. Pierwszy z czterech reaktorów o mocy 1300 megawatów każdy ma rozpocząć produkcję prądu jesienią. Brakowało koszt budowanej od 8 lat elektrowni wyniesie 4,2 miliarda dolarów.

● **W Brytanii walczy o amerykańskich turystów** W Brytanii przyznała 5 791 Amerykanom, wylosowanym z około 1 miliona nazwisk, wolny przelot do Londynu w ramach walki o amerykańskich turystów, którzy ze względu na terrorizm masowo rezygnują w br z wakacji w W Brytanii i Europie. Do staran przyłączyła się premier M Thatcher, która przyjęła w swoim urzędzie 30 wylosowanych Amerykanów częstując ich osobiste herbatą i ciastkami, oprowadzając po budynku i zapewnijając ich, że Londyn zalicza się do jednych z najbezpieczniejszych miast świata.

● **Nowe władze w Jugosławii** Po raz pierwszy prezydentem Federacji jugosławiańskiej wybrany został na rok Albanczyk z autonomicznego Kosowa Sinan Hasani, powieściopisarz, człowiek uchodzący za spokojnego i skromnego, który do roku 1981 polityką zajmo-

wał się ubocznie. Po rozruchach w Kosowie ludności albańskiej pochodzenia wybrano go najpierw do osmioosobowego prezydium Federacji, w którym zgodnie z pozostawianą przez Titę konstytucją zasiadają przywódcy szesściu jugosłowiańskich republik i dwóch obszarów autonomicznych - Kosowa i Wojwodiny, a obecnie na stanowisko osmego z kolei jednorocznego prezydenta Jugosławii. Jednocześnie z objęciem prezydentury przez Hasaniego urząd premiera Federacji przejął po Słowencie M Planinc, 58-letni Bosniak Branko Mikulic. Urząd premiera ma sprawować 5 lat. Mikulic uchodzi za twardego Będąc przez 10 lat I sekretarzem partii w Bosni przyczynił się do tego, że republika ta miała najwięcej wyroków na działaczy opozycji i krytyków reżymu.

● **Udana próba nuklearna** USA przeprowadziły na początku czerwca podziemną próbę nuklearną na pustyni Nevada. Próba została wykonana na głębokości 510 m, siła wybuchu wynosiła pomiędzy 20 000 a 150 000 ton TNT. Wszystko przebiegło dobrze.

● **O Funduszu na rzecz Rozwoju Demokracji** Carl Gershman, prezes Narodowej Fundacji na rzecz Demokracji (National Endowment for Democracy) zeznawał pod koniec maja w Kongresie Stanów Zjednoczonych w debacie w komisjach nad sprawą budżetu Fundacji.

W Izbie Reprezentantów budżet rozpatrywała podkomisja operacji międzynarodowych, w Senacie komisja zatwierdzania wydatków (Appropriation Committee). Mówiąc o pomocy Fundacji dla szerzenia demokracji w poszczególnych krajach C Gershman wymienił przede wszystkim Filipiny i Haiti, a następnie m.in. Afganistan (Ruch Oporu), Chile, Polskę, Grenadę, Nikaragwę, Kostarykę, Panamę, Peru, RPA, Irlandię Północną. Mówiąc o Polsce powiedział: "Udziela się poparcia 'Solidarności', Komisji Kultury Niezależnej i innym ugrupowaniom walczącym w ramach systemu totalitarnego o ustanowienie niezależnych instytucji w społeczeństwie". Pomoc dla Afganistanu dotyczy programu oświaty prowadzonego przez Afgański Ruch Oporu, polegającego na przygotowywaniu podręczników, prowadzeniu ośrodków naukowych, szkoleniu w używaniu sprzętu technicznego. W Chile popiera się ugrupowania społeczne i polityczne zmierzające do pokojowego osiągnięcia demokracji, w Grenadzie akcję oświatową związków zawodowych, w Nikaragui dziennik "La Prensa" i wolne związki zawodowe, w Kostaryce działalność kulturalną i wydawniczą, w Panamie działalność YMCA, w Peru organizacje prowadzące pracę nad podniesieniem poziomu gospodarczego i rozwojem drobnego przemysłu, w RPA prawników, działających na rzecz praw człowieka i zniesienia apartheidu.

● **W obawie przed Kadafim** W odpowiedzi na naciski ze strony Libii rząd Włoch

zdecydował się przejąć zarząd skalistej wysepki Lampedusa, gdzie znajduje się amerykańska stacja nawigacyjna. Niemiecki oddział Amerykanów będzie nadal kontynuował swe prace wynikające z obowiązków stacji "Loran" (Long Range Aid to Navigation), ale na jego czele stanie włoski dowódca. Decyzja rządu włoskiego została poprzedzona odpowiednim wnioskiem samorządu wyspiarzy wystraszonych libijskim ostrzałem rakietowym w dniu 15 kwietnia br. Lampedusa leży na Morzu Śródziemnym w połowie drogi między Sycylią a wybrzeżem Afryki.

● **List biskupów katolickich** Amerykańscy biskupi katolicy opublikowali list pasterski, w którym podkreślają znaczenie wykształcenia i zależność pomiędzy stanem gospodarki a sytuacją rodziny. Jest to trzecia wersja tego dokumentu. Mówi ona o zaangażowaniu Kościoła Katolickiego w sprawę pomocy ubogim. Nęczę w USA nazywają biskupi "ciężarem na sumieniu narodu". "Posiadanie pracy - czytamy w innym miejscu - jest prawem każdego obywatela". List nosi tytuł "Sprawiedliwość ekonomiczna dla wszystkich katolicka nauka o społeczeństwie i ekonomia Stanów Zjednoczonych".

● **USA przedłużają przywileje handlowe dla Rumunii** Prezydent Reagan ogłosił, iż Stany Zjednoczone przedłużą klauzulę najwyższego uprzywilejowania dla ChRL, Węgier i Rumunii. Klauzula została przedłużona na rok. Wcześniej Departament Stanu przedłożył Reaganowi wniosek o przedłużenie klauzuli dla Rumunii, ze względu na to, iż rząd w Bukareszcie wypuścił z więzienia niektórych protestanckich fundamentalistów i przyrzekł, iż pozwoli wyemigrować ponad 1000 obywatelom.

● **Byli ministrowie komunistyczni w Afganistanie odsiadują wysokie wyroki** Lala Malang, jeden z dowódców partyzantów islamskich w Afganistanie spędził 19 miesięcy w kabulskim więzieniu, gdzie rozmawiał z byłymi ministrami komunistycznego rządu Według Malanga, przynajmniej 6 ministrów, którzy zniknęli z afgańskiej sceny politycznej, po sowieckim najeździe w 1979 roku, odsiaduje długoterminowe wyroki w więzieniu Pul-i-Charkhi. Początkowo byli oni skazani na karę śmierci, którą zamieniono na wyroki od 15 do 20 lat. Wszyscy należeli do frakcji Khalq, konkurującej wewnątrz afgańskiej partii komunistycznej z ugrupowaniem Parcham, z którego wywodzą się Babrak Karmal i obecny szef partii, poprzednio szef afgańskiej służby bezpieczeństwa Najibullah Lala Malang został wymieniony w lutym br. za sowieckiego żołnierza, uwięzionego przez partyzantów (żołnierz ten był synem wysokiego sowieckiego dygnitarza partyjnego). Jego zdaniem w kabulskim więzieniu przebywa co najmniej 7 innych wysokich dygnitarzy rządu afgańskiego sprzed sowieckiej interwencji. Spośród 200 współwięźniów z tej samej celi, 130 rozstrzelano.

ECHO TYGODNIA

JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat

862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2

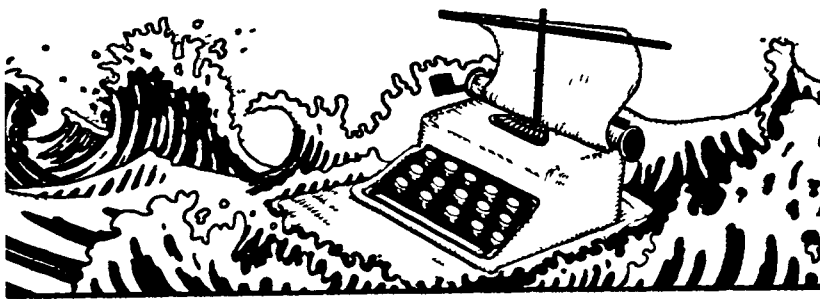
TEL 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł
766 - 3774

ADVERTISEMENTS

- Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400
- Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word
- Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmiany skrótów w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

W PUSTYNI I W PUSZCZY

Kto przykłada jedną miarę do trwającej przez dwadzieścia lat walki Polaków o wolną i sprawiedliwą Polskę, a inną miarę do walki Murzynów o wolność i sprawiedliwość w Afryce Południowej, ten zbliża się niebezpiecznie do etyki Kalego z *W pustyni i w puszczy* - czyn dobry, to kiedy Kali zjeść kogos, zły - kiedy ten ktos zjeść Kalego.

Piszę to, bo są na emigracji Polacy, zajmujący w sprawie Afryki Południowej co najmniej dwuznaczne stanowisko. Są i tacy, którzy w 1980 wypinali pierś z odznaką Solidarności, a jednocześnie byli za zakazaniem związków zawodowych w Kanadzie. I tacy, którzy mówią o złotym niebezpieczeństwie, bo tu "za dużo Chinczyków dostaje się na wyższe uczelnie". Czy gdyby polskich studentów było w Kanadzie nieproporcjonalnie więcej w porównaniu z liczbą Kanadyjczyków polskiego pochodzenia, to mowiono by o polskim niebezpieczeństwie? Ludzie dostają się na studia, bo dobrze zdają egzaminy, a nie dlatego że mają taki czy inny kolor skóry.

Z pewnego punktu widzenia, Polacy mają prawo do wolności i sprawiedliwości nie dlatego, że są Polakami, ale dlatego, że są ludźmi.

Z rosyjskiego punktu widzenia Kosciuszko i Traugott to byli terroryści, tak jak terrorystami z niemieckiego punktu widzenia byli uczestnicy powstan śląskich, powstancy warszawscy ("bandyci"), a z punktu widzenia Polaków - kolaborantów i agentów gestapo - żołnierze podziemia wykonujący na nich wyroki śmierci wydane przez sądy AK. Begin był też kiedyś terrorystą w oczach Anglików, a w oczach sowieckich bandytami są powstancy afgańscy.

Rządy białej mniejszości w Afryce południowej są nie mniej obrzydliwe niż rządy czerwonej mniejszości w Polsce. Walka o obalenie tych rządów jest równie uzasadniona, jak walka o obalenie rządów sowieckich nad Wisłą.

Jacek Adolf

SALT II do grobu

Najpierw rzecznik Białego Domu L. Speakes doprecyzowując wystąpienie swego bossa powiedział "SALT jest martwy Układ SALT już nie istnieje" Następnego dnia prezydent Reagan, chociaż ponownie nie postawił formalnie kropki nad "i", to jednak poradził pytającemu dziennikarzowi, że "może nie wątpić w to co mu Speakes powiedział"

Na Kremlu się zagotowało Zawrzało także wśród państw NATO, a na wewnętrznym froncie kontrolowana przez demokratów Izba Reprezentantów najprawdopodobniej przegłosuje rezolucję wzywającą prezydenta do przestrzegania ograniczeń zbrojeniowych nałożonych na USA przez SALT

Ostatecznie jednak przewiduję, że prezydent Reagan postawi na swoim i oficjalnie pogrzebie i tak zresztą nigdy nie ratyfikowany przez Kongres SALT II (Strategic Limitation Treaty 1979)

I bardzo dobrze

SALT II podpisali latem 1979 roku w Wiedniu prezydent Carter i odcyła chorobą i gorzała sekretarz generalny Brezniev Było coś makabrycznego i niebezpiecznego w pewnej pokazywanej w telewizji do dzisiaj scenie fałszywego triumfu i pojednania obaj aktorzy wstali i stoją, Brezniev sprawnie wrazenie nie wiedzącej gdzie jest mumii, stanie się przedłuża i nagle promieniejący jak zwykle Carter dalej się bracie do całowania druha - zucha

Jeszcze tego samego roku zimą Czerwona Armia wkroczyła do Afganistanu

ZSSR nigdy nie przestrzegali SALT II ani nie miał zamiaru przestrzegac Oskarżając bez przerwy USA o jego gwałcenie, a przedstawiając siebie jako gołąbka pokoju produkował nowe bronie zagrożeń dzisiaj całemu wolnemu światu

USA nie powinny sobie wiązać rąk żadnym układem rozbrojeniowym A więc, a) przede wszystkim pogrzebac dotychczasowe, nieprzerwane przez ZSSR oraz b) nie zawierac nowych

Jest tylko jedna droga pokoju Jest to nie droga układów i porozumień ze zbrodnictwem imperium sowieckim stosującym dyplomację, traktaty i porozumienia jako środek podboju świata Jest to droga pełnego sledzenia sowieckich zbrojen i dostatecznego ich wyprzedzania Jest to jedyny "układ" dający szansę powstrzymania Sowietów i ich ekspansji

SWIATOWIT

Lekarze ontaryjscy przebrali miarę Mówię to nie z jakiegos abstrakcyjno-filozoficznego punktu widzenia W koncu opinia publiczna musi przyjmować punkt widzenia pacjenta, którego lekarz ma ratować i leczyć Za ich szczególną wagę i umiejętności są medycy w relacji do innych grup zawodowych opłacani lepiej, w formie niosącej niewielkie finansowe ryzyko - poprzez system ubezpieczeń Ow system z naszej, pacjentów strony zapewnia z kolei, że każdy obywatel cywilizowanego i postępowego państwa może liczyć na podstawową opiekę zdrowotną W innych krajach lekarze zarabiają więcej To prawda, ale i inni profesjonalisci otrzymują np w USA wyższe pensje Nie ma więc powodu, by jako Kanadyjczycy medycy czuli się szczególnie pokrzywdzeni Mogą natomiast żądać jak każda inna grupa zawodowa od swych pracodawców czy klientów odpowiedniej zapłaty Od wieków pojawiły się sytuacje gdy rozmiar zapłaty stał w sprzeczności z nakładem sił i czasu poświęcanym pacjentowi Wielkiego ducha i serca lekarz nie brał pieniędzy od biednych Musiał respektować przysięgę Hipokratesa, nakazującą mu ratowanie życia i zdrowia Podły od wieków wydawał się lekarz, który odmówił pomocy oglądając się na sakiewkę Szacunek i prestiż jakim są obecnie otaczani lekarze wiąże się nie tylko z ich pozycją zawodową, ale i z powszechną wiarą, iż przedkładają moralne pryncypia nad finansowe powodzenie Nie wiem czy słusznie

Na wieść o zbliżającym się strajku lekarzy mój znajomy, nazwijmy go Pryncypialny, zatelefonował do gabinetu swego ogólnego medyka "Nie przyjmuję, w szpitalu też nie będę, proszę się zgłosić po strajku", usłyszał "Czy dla pana ważniejsze są te ekstra pieniądze, czy ja, pana pacjent" - spytał "Ależ tu nie chodzi o pieniądze - obruszył się doktor - to sprawa wolności zawodu i rosnącej kontroli państwa w różnych dziedzinach życia" "Doktorze - odparł Pryncypialny - rozumiem jest to dla pana ważne, ale ważniejsze jest moje zdrowie dziś i pewność, że i jutro mogę na pana liczyć Przykro mi, ale rezygnuję z pana usług Pozostało mi jeszcze 40 procent lekarzy, którzy na strajk nie wyszli"

Pryncypialny znalazł innego lekarza, który na poprzedni strajk nie poszedł Udał się natomiast na ostatni, rozpoczęty 12 czerwca, a określanym jako "beztymonowy" Mimo, iż nigdy nie pobierał on więcej niż OHIP nakazuje 75 procent lekarzy poparło ten strajk Strajk, który osiągnął już rozmiary niebezpieczne, nie znajduje oparcia w opinii publicz-

NAPRZÓD (NOGAMI)

nej i nie ma szansy na wygraną

O CO CHODZI?

W przyszłym tygodniu rząd prowincji ma zamiar przeprowadzić w parlamencie ustawę zakazującą pobierania honorariów wyższych, niż określone stawkami OHIP Obietnica wprowadzenia tej ustawy zagwarantowała liberalom poparcie NDP i zdobycie władzy Konserwatyści woleli uniknąć konfliktu z lekarzami i pogodzili się z karami nakładanymi na nich przez rząd federalny z tytułu wyższych honorariów lekarskich

Rząd Petersona zaproponował gratyfikacje i dodatki dla specjalistów w ramach OHIP Krytycy z partii konserwatywnej uderzyli w ton, iż łamane są w naszym kraju prawa obywatelskie Przywódca konserwatywnej opozycji parlamentarnej Larry Grossman na wieść, iż związek zawodowy lekarzy OMA szykuje strajk generalny, ogłosił iż odpowiedzialność za jego ofiary - pacjentów ponoszą nie odmawiający pomocy lekarze, lecz premier Peterson, gdyż nie chce on dyskutować z pozycji lekarzy

Lekarze mieli więc nie tylko niezbędne do walki lobby polityczne w postaci opozycyjnej partii, ale i ideologiczne uzasadnienie dla swych czynów Ruszyła na dobre Fuśtawka emocji OMA urządziła demonstracje i strajk ostrzegawczy Peterson zdania nie zmienił Nastąpiła zmiana na szczyble szefa związku i ten zdecydował się na ogłoszenie generalnego strajku

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Strajk objął lekarzy prowadzących prywatną praktykę, dyżury szpitalne i na pogotowiu ratunkowym Kilkanascie przyszpitalnych stacji pogotowia w prowincji zostało zamkniętych Przeszto przyjmować nowych pacjentów Poważnie chorych kierowano do innych szpitali Pojawili się przypadki, że cierpiący pacjent odsyłany był do innego szpitala Życie ludzkie wisi na włosku A kto zapłaci za godziny bólu, niepokoju i zmartwienia Za stracony czas w poczekalniach? Sytuacja lekarzy pogarsza się z dnia na dzień Ustawa będzie z pewnością głosowana i premier się nie zamierza ugiąć Jakie są motywy strajkujących lekarzy? Czy nie emocje bezradności, w których tracimy realną ocenę sytuacji?

BEZ SZANS

Konserwatyści niespodziewanie oprzytomnieli Grossman ogłosił, iż nie będzie już blo-

kował głosowania Lekarze stracili sprzymierzeńców Utracną kontrolę zdaje się również szukan College of Physician and Surgeons of Ontario - ciało oceniające postępowanie poszczególnych lekarzy i ich instytucji Zamknięcie formalne czy faktyczne stacji pogotowia ratunkowego określono jako "nie do zaakceptowania" Kolegium posiada uprawnienia do postawienia lekarza przed sądem, a nawet pozbawienia go prawa wykonywania zawodu Obejmuje swym zasięgiem 22 tysiące ontaryjskich doktorów

Wynik głosowania jest jasny Konserwatyści, liberalowie i NDP przesądzą o utrwaleniu systemu OHIP w Ontario Jak zachowają się lekarze? Czy przejdą do porząd-

O O O O O PIGUŁKI PCAG O O O O O

Dostarczają WITAMIN w postaci wiadomości - działają KONCEPCYJNIE - ułatwiają powstawanie nowych pomysłów - STYMULUJĄ do akcji - Dawkowanie regularne w formie skoncentrowanej i łatwej do przelknięcia

===== 27 maja w sali Credit Union odbył się (zorganizowany przez PCAG) odczyt mgr Bask-Mostwina na temat polityki nuklearnej Stanów Zjednoczonych Impreza przyniosła \$221 66, które zgodnie z życzeniem prelegenta przekazano na fundusz sw Andrzeja Boboli (pomoc Polakom w Rosji)

Za zgodą i poparciem władz Credit Union PCAG wystawiła skarbonki na Radioactive Fallout Disaster Fund (zakup mleka w proszku dla dzieci polskich) w trzech lokalach Spółdzielni Potwierdzamy odbiór z Roncesvalles \$137 42, z Denison \$92 65, z Bloor \$137 42, inne puszki przyniosły \$50 50 Serdecznie dziękujemy zarówno ofiarodawcom, jak i władzom Credit Union!

BLACK RIBBON DAY 23 sierpień został ustanowiony Międzynarodowym Dniem Czarnej Wstążki (International Black Ribbon Day) dla upamiętnienia sowiecko-hitlerowskiego paktu przyjazni, męczenskiej śmierci wielu milionów z rąk komunistów w krajach wschodniej Europy i dla wyrażenia solidarności z 300

ku dziennego nad niemłą ustawą, czy dalej będą nas pacjentów traktować jako zakładników w walce z rządem?

GRAFA

Na wypadek zachorowania zalecane są następujące kroki

- udac się do najbliższego szpitala na pogotowie Poważne wypadki będą załatwiane szybciej
 - jeżeli nasza choroba nie jest poważna dzwonić wprost do lekarza domowego
 - jeżeli jest na strajku możemy także w tym wypadku zwrócić się do pogotowia, ale możemy spodziewać się długiej kolejki
 - w wypadku poważnych przeszkód powinniśmy zawiadomic College of Physicians and Surgeons of Ontario, tel 961 1711 Poza Toronto 1 800-2687096, od godziny 7 rano do 7 wieczorem
- Nasze uwagi o strajku lekarzy można przekazywać do ministerstwa zdrowia, tel 965 3101 lub poprzez operatora na hasło ZENITH 69100
- nieukrywajmy naszego niepokoju przed lekarzem Wyrażajmy opinie o strajku i jego konsekwencjach

milionami jarzmionymi przez imperializm sowiecki Do Komitetu IBRD weszli przedstawiciele organizacji narodów ujarzmionych, między innymi Kongresu Polonii Kanadyjskiej Gorąco apelujemy o czynny udział w organizacji IBRD Dalsze informacje w następujących numerach

ADOPCJA prześladowanych rodzin w Polsce Jak już podała prasa polonijna, PCAG otrzymała za pośrednictwem M. Chojeckiego (przedstawiciela Solidarności i redaktora Kontaktów) listę rodzin więźniów politycznych oraz osób wyrzuconych z pracy z "wilczym biletem" Przypominamy, że zainicjowaliśmy akcję pomocy materialnej tym rodzinom w formie "adopcji" rodzin w Polsce przez jedną lub kilka rodzin w Kanadzie Lista rodzin jest do wglądu w biurze PCAG na Garden Można też telefonować do redaktorów PIGUŁEK

===== Redaktorzy PIGUŁEK służą dodatkowymi informacjami, przyjmują zgłoszenia "adopcji", a także proszą o nowe KONCEPTY Czytajcie jedyne w swoim rodzaju PIGUŁKI KONCEPCYJNE! Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel 925-8128 Biuro PCAG, 192 Garden Ave, czynne jest we wtorki od 10 do 18 TEL 588-1659

=====

COSTI-IIAS Agencja Usług Społecznych dla Imigrantów

- prowdzi bezpłatne poradnictwo w języku polskim dla kobiet ze średnim i wyższym wykształceniem zawodowym Porady obejmują
- * pomoc w uzyskaniu tłumaczeń i ewaluacji dokumentów,
 - * pisanie resume oraz podan o pracę
 - * ocenę posiadanych kwalifikacji i ustalenie celu odnosnie zawodu
 - * informacje co do wymaganych kwalifikacji w poszczególnych zawodach, możliwości zatrudnienia i sposobów szukania pracy
- Prosimy dzwonic do J. GASZYNSKIEJ - TEL (416) 534-8437
- COSTI-IIAS IMMIGRATION SERVICES
1260 Dufferin St M6H 4C3
(w budynku Wallace Emerson Community Centre - koło Dupont St)

MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ

Msza sw za Ojczyznę odprawiona zostanie w niedzielę 29 CZERWCA o godz 12 00, w parafii sw Terezy (Lakeshore Blvd West rog 10th Street) Podczas mszy odprawione zostaną modły za aresztowanych i przetrzymywanych w więzieniu działaczy opozycji demokratycznej i podziemia w Polsce

KRONIKA BEZPRAWIA

ciąg dalszy ze str 1

ki od strony skroniowej do potylicznej. Pęknięcie wewnętrzne bez żadnych zewnętrznych uszkodzeń wskazywało na uderzenie twardym przedmiotem, prawdopodobnie owiniętym w szmatę. Ranny leżał na chodniku pod arkadami, gdzie było zupełnie równo i sucho, co wyklucza przypadkowy upadek. Operacja trwała 6 godzin, niestety bez pozytywnego rezultatu.

Wiadomo nam nadto, że w kościele w Nowym Sączu krytycznego dnia o godz. 19 00 odbywała się msza św. za Ojczyznę, na którą miał udać się Szałarłat. Około godz. 18 00 był u swoich znajomych i zarzął potem u swego kuzyna. Od tego miejsca do kościoła odległość wynosi około 300 metrów. Do kościoła nie doszedł, a znaleziono go koło hotelu, również ok. 300 m od kościoła, dopiero o godz. 21 40. Wydaje się więc prawie pewne, że Szałarłat został uderzony w innym miejscu niż to, w którym go znaleziono. Jest to bowiem okolica zbyt ruchliwa, przez którą przechodzili ludzie idący do kościoła i z kościoła, aby nikt go nie zauważył przez 3,5 do 4 godzin. Wśród rozlicznych znajomych Szałarłata powszechnie wiadomo, iż był on absolutnym abstynentem, co jest o tyle istotne, że w szpitalu stwierdzono w organizmie alkohol. Mimo woli kojarzą się zeznania morderców księdza Jerzego, którzy brali ze sobą "na akcję" litr wódki dla ewentualnego upicia ofiary. Wszystkie okoliczności sprawy - rodzaj uszkodzenia ciała, miejsce znalezienia, alkohol we krwi, wskazują wyraźnie na popełnione morderstwo i podrzucenie ciała. Motyw jest oczywisty - Zbigniew Szałarłat był - także w ostatnim okresie - czołowym i aktywnym działaczem "Solidarności" w Nowym Sączu ().

Dodajmy, że śledztwo w sprawie śmierci Zbigniewa Szałarłata prowadzi prokurator Wolski z Prokuratury Wojewódzkiej w Nowym Sączu - ten sam, który w 1984 r. aresztował Szałarłata i prowadził przeciwko niemu sprawę. Opinię w sprawie przyczyn zgodu ma wydać prof. Marek z Zakładu Medycyny Sądowej w Krakowie, wstawiony już jako "etatowy" biegły w wielu podobnych sprawach (m.in. Pyjasa, Przemyska i in.) ("KOS" nr 90, 23 II 1986)

ANDRZEJ UMERLE

Andrzej Umerle - nauczyciel historii w Technikum Górniczym, zam. w Koninie przy ul. Przemysła, lat ok. 30, przed 13 grudnia 1981 członek Zarządu Regionu "Solidarności" Ziemi Koninckiej. Został zamordowany w nocy z 7 na 8 grudnia 1985.

Wielokrotnie nachodzony rewizjami, a także zatrzymywany na 48 godzin. W lutym ub. r. SB wtargnęła bez nakazu prokuratora do jego mieszkania o godz. 3 w nocy (wywazili drzwi). Razem z nim byli uczniowie. Pan Umerle został pobity, uczniów zatrzymano i wypuszczono następnego dnia. Mimo nalegań poszkodowanego nauczyciela, nie wszczęto postępowania w tej sprawie.

A Umerle był działaczem Duszpasterstwa Akademickiego przy kościele św. Maksymiliana Kolbe w Koninie. W listopadzie ub. r. grozono mu, że zostanie wykonany.

W nocy z 7 na 8 grudnia 1985 r. w bloku, w którym mieszkał, wyłączono światło. Taksowkarz zauważył dym idący z jego okna, powiadomił sąsiadów, którzy wezwali pogotowie. Przyjechało kilkanaście aut MO. Andrzej Umerle jeszcze żył, miał wyłamane paznokcie, leżał przy drzwiach w pozycji skulonej, nieprzytomny. Pogotowie przyjechało po milicję. Lekarz stwierdził zgon i pogotowie odjechało bez pacjenta.

Matka wszczęła interwencje połączone z pretensjami do lekarzy. Otrzymała telefon, że to samo może spotkać jej męża.

Wersja MO: delikwent czytał przy świeczce, zasnął, głową przewrócił świecę i się zaczadził ("Solidarnosc Walcząca" nr 41/123, 9 III 1986).

JULIAN KRZYWICKI

Julian Krzywicki, 35-letni pracownik Lubńskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego, został zatrzymany 16 listopada 1985 r. w Legnicy pod zarzutem picia alkoholu podczas pracy. Osadzony w areszcie Rejonowego Urzędu Spraw Wewnętrznych, według relacji współwięźniów w celi zachowywał się normalnie. Skazany 18 listopada w trybie przyspieszonym na rok więzienia, po powrocie do celi zaczął dobijać się do drzwi wołając, by nie robiono z niego zarzutów i wypuszczono go. Był w szoku - nie rozpoznawał współosadzonych i miejsca, gdzie się znajdował. Po dwóch godzinach walenia, do celi wpadli milicjanci i zaczęli go bić. Ponieważ krzyczał - bili go jeszcze mocniej, aż do utraty przytomności. Gdy po jej odzyskaniu nadal uderzał w drzwi domagając się wypuszczenia i krzycząc "jestem niewinny" - bili go nadal, świetnie się przy tym bawiąc. Trwało to z przerwami dwa dni.

20 listopada wieczorem zatrzymanych przewieziono do więzienia w Głogowie. W areszcie legnickim pozostali jedynie Krzywicki i jeszcze jeden więzień. Według jego relacji Krzywicki leżał koło drzwi i coraz słabiej w nie uderzał. Około trzeciej nad ranem pukanie ustało. Rano do leżącego bez oznak życia wezwano lekarza, który stwierdził zgon.

Na całym ciele zmarłego widoczne były ślady pobicia, usta opuchnięte, nos skrzywiony, prawdopodobnie złamany, sinec, krwiaki i pręgi od uderzeń pałką na głowie i na całym ciele, otwarta rana potylicy.

Pogrzeb J. Krzywickiego odbył się w asyście cywilnych funkcjonariuszy. Mimo że wspomniany świadek potwierdził fakt bicia Krzywickiego przez milicjantów, prokurator wciąż nie może doszukać się morderców ("Tygodnik Mazowski" nr 161, 6 III 1986).

W komendach i więzieniach

17 grudnia 1985 r. w Areszcie Śledczym w Międzyrzecz u godz. 14 rozpoczęły się osobiste przeszukiwania więźniów w przygotowanym do tego celu pomieszczeniu. Więźniom polecono rozebrać się do naga.

W tym czasie w celach odbywał się kłósz, czyli dokładne przeszukiwanie cel. Akcję przeprowadzali funkcjonariusze ZOMO ubrani w kaski z plastikowymi osłonami i wyposażeni w pałki. Po kłószu polecono aresztowanym, aby jak najszybciej zrobili w celi porządek. Potem rozpoczęło się ponowne wyprowadzanie więźniów z cel. Miało ono już inny charakter. Oto relacja jednego z więźniów:

"Wtargnęło do naszej celi 5 lub 6 zomowców ubrani w kaski. W rękach trzymali pałki. Rozległ się krzyk "Wychodźcie". Wybiegających z celi bili pałkami. Na korytarzach byli ustawieni inni, wzdłuż korytarza, po obu stronach. Mieli w ręku pałki. Było ich kilkudziesięciu. Kazali biec na doł, do piwnicy. Podczas gdy biegliśmy, oni nas bili, gdzie popadło. Na dole padł rozkaz "Rozebrać się do naga". A po chwili "Ręce do góry!" "Robić przysady!" W tym czasie uderzano nas po nogach i pośladkach pałkami. Po tym kazano nam biec z powrotem do cel, niektórym kazano jeszcze dwa razy biec na doł i z powrotem. Taką "ścieżkę zdrowia", tydzień przed Bożym Narodzeniem, przeszła większość więźniów międzyrzeckiego aresztu. Korytarze były mokre od moczu. Wewnątrz budynku rozlegały się nieustanne krzyki bitych. Wielu doznało ciężkich obrażeń.

Komendantem aresztu jest kpt. Wolniewicz. Niedawno usmiechał się on do widzów jako zwycięzca teleturnieju Mistrzostw Polski kibiców sportowych ("KOS" nr 90, 23 II 1986).

Sprawa Antonowicza

Decyzja o umorzeniu śledztwa w sprawie śmierci Marcina Antonowicza, wydana przez Prokuraturę Rejonową w Olsztynie, została zaskarżona 20 lutego przez pełnomocników rodziny zmarłego, adwokatów Marię Pałubinską i Edwarda Wende.

Przypomnijmy, że wg ustalen prokuratury, dwuosobowy patrol ZOMO 19 X około 22 00 wylegitymował trzech "zakłócających ciszę nocną" chłopców, Marcina Antonowicza zatrzymano i postanowiono odwieźć do izby wytrzeźwień. Funkcjonariusz Bogdan Sienica zasiadł w szoferce, Marek Jackiewicz przebywał z tyłu wraz z zatrzymanym. Podczas jazdy Marcin miał nagle rzucić się na Jackiewicza, otworzyć drzwi i wyskoczyć z jadącej budy. W wyniku obrażeń głowy, spowodowanych upadkiem na jezdnię, zmarł dwa tygodnie później, nie odzyskując przytomności.

Wskazując na liczne błędy w ustalaniu stanu faktycznego oraz poważne uchybienia śledztwa, adwokaci wniesli o przedstawienie funkcjonariuszom zarzutu z art. 246 paragraf 1 kk (działanie na czyjąś szkodę w wyniku przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariusza publicznego, zagrożenie do 5 lat).

Nie mógł wyskoczyć ani wypaść!

Najważniejsza konkluzja adwokatów brzmi: "W świetle szkicu sytuacyjnego i ustalen dokonanych przez Prokuratora niemożliwym jest wyskoczenie, wyrzucenie czy wypadnięcie. Ewidentnym się staje, że ciało musiało być wyniesione i położone na jezdnię już po odniesieniu obrażeń".

Według szkicu sporządzonego przez MO bezpośrednio po wypadku, ciało ofiary leżało w odległości 9 m za zomowską budą, co potwierdza też taksowkarz, który przejeżdżał obok. Jackiewicz zeznał, że dwukrotnie wołał do Sienicy "zatrzymaj, on wyskoczył!", z nim ten zaczął hamować. Sienica dodaje, że jechał na IV biegu z prędkością 40 km na godzinę i hamował bardzo intensywnie, powodując blokadę koł. Musiałoby to wg milicyjnych ekspertów zostawić ślady na suchej jezdni, jednak szkic o tym nie wspomina.

Adwokaci dowodzą, że buda od momentu wypadku musiałaby przejechać jeszcze co najmniej 51 metrów, co wynika z prostego podsumowania czasu potrzebnego na okrzyki Jackiewicza, reakcje Sienicy i wyhamowanie kilkutonowego wozu. Prokurator przyjmując prawdziwość zeznań funkcjonariuszy, nie próbował nawet wyjaśnić tej sprzeczności.

Sienica twierdzi, że po wypadku cofnął samochód o ok. 10 m. Nawet wówczas odległość od ciała wynosiłaby minimum 41 m, a nie 9 m. Zresztą na początku nie było mowy o cofaniu, wątek ten pojawił się dopiero po wizji lokalnej, gdy pełnomocnicy zwrócili uwagę, że odległość ciała od samochodu przeczy milicyjnej wersji.

Adwokaci podwazyli też ustalenia prokuratora w części dotyczącej ułożenia ciała. Wg szkicu milicyjnego i zeznań zomowców miało ono leżeć wzdłuż osi jezdni. Absurdalne wyjaśnienie Jackiewicza, iż M. Antonowicz skoczył z samochodu "na równe nogi", po czym upadł i pozostał w takiej pozycji, zostało przyjęte za dobrą monetę przez biegłych od ruchu drogowego ().

Tymczasem przy prędkości 40 km/godz. ciało przesunęłoby się po jezdni o kilka metrów. Prokurator nie uwzględnił także zeznań taksowkarza, który zwołał do prędkości pieszego i z całą pewnością widział ciało leżące w poprzek jezdni.

W śledztwie nie wyjaśniono w ogóle pochodzenia większości obrażeń M. Antonowicza. Uzasadnienie decyzji o umorzeniu przelicza olbrzymie krwiaki na przedniej części obu ud oraz na karku, które nie mogły powstać w wyniku upadku na jezdnię. Ponadto liczne urazy głowy wskazują na zanik funkcji obronnych, do których zdolny jest każdy zdrowy człowiek, nawet pijany. Natomiast zniszczenia odzieży są nieznaczne w porównaniu z tym, jakie musiałby spowodować upadek z samochodu.

Inne niewiarygodne okoliczności

Pełnomocnicy zarzucają też prokuratorowi, że zbyt pochopnie uznał słuszność decyzji zomowców o zatrzymaniu M. Antonowicza. Cztery mężczyźni, wylegitymowani przez ten sam patrol chwilę wcześniej, zeznają zgodnie, że chłopcy zachowywali się spokojnie. Jackiewicz w notatniku służbowym zapisał, że ową czworokę zatrzymał o 22 00. Zapytany, kto przerobił to później na 21 45 odpowiada: "musiałem się pomylić, poprawkę naniósł w czasie zwalniania". Zdaniem adwokatów chciał on w ten sposób zasugerować, że tych czterech świadków początku zajścia wcale tam nie było.

Prokurator nie zająknął się ani słowem o sprzecznościach w zeznaniach samego Jackiewicza. 19 października twierdził on, że Marcin Antonowicz był agresywny i wyzywał go od "gnoi" i "małolatów", a w odpowiedzi na groźbę kolegium rzucił się na niego "przyciskając mu głowę do szyby", po czym wyskoczył z wozu. Trzy dni później jest już nowa wersja: "wulgarny w stosunku do nas nie był", odblokował drzwi budy, a gdy Jackiewicz zablokował je ponownie "chwycił go obiema rękami za gardło i mocno zacisnął palce", a następnie wyskoczył. Tymczasem badanie nie ujawniło nawet najmniejszych śladów duszenia.

Pełnomocnicy skarżą się też na liczne uchybienia w śledztwie, świadczące o stronniczości prokuratora () ("Tygodnik Mazowski" nr 162, 13 III 1986).

"NIEZNANI SPRAWCY"

Jacek GORSKI, 21-letni pracownik poczty na Politechnice Warszawskiej, został 28 stycznia obezwładniony gazem przez trzech mężczyzn. Zawleczono go do jakiegoś pomieszczenia, gdzie oslepiono silnym światłem bitym przypalano papierosami i porażono prądem genitalia, zadając zeznan na temat podziemia. Straciwszy przytomność, J. Gorski ocknął się następnego dnia nad ranem, porzucony w rejonie Olszyny Grochowskiej ("Tygodnik Mazowski" nr 159, 20 II 1986).

Samochód, którym podróżował wraz z rodziną wieceprzewodniczący "Solidarności" S. Wądołowski, uległ wypadkowi na skutek przecięcia przez nieznanych sprawców dwóch opon. Wądołowski z poważnymi obrażeniami przewieziono do szpitala. W jakimś czasie po wypadku u rolnika, który przechowywał uszkodzony pojazd, pojawili się SB-cy i dzwigniem wywieźli auto w nieznanym kierunku ("Solidarnosc" Gdansk, nr 154).

MAZOWIECKI NA SB

12 czerwca, czwartek. Przesłuchiwany był na komendzie MO doradca Solidarności, b. naczelny redaktor Tygodnika Solidarnosc Tadeusz Mazowiecki. Po przesłuchaniu polecono mu stawić się następnego dnia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Poprzednio przez 5 dni z rzędu przesłuchiwało go radcę Solidarności prof. Bronisława Geremka.

Sądzi się, że przesłuchania mają związek z aresztowaniem Bujaka.

WYROK

Francuska agencja prasowa AFP podała 12 bm informację z tego dnia przed Sądem Rejonowym we Wrocławiu odbyła się rozprawa przeciw Jerzemu Filakowi z zawodu fizykowi atomowemu.

Został on oskarżony o rozdawanie w październiku ub. r. ulotek wzywających do bojkotu wyborów sejmowych. Skazano go na 10 miesięcy więzienia.

WYTNIJ I DOŁĄCZ CZEK AKCJA ECHA TYGODNIA

Załączam czek na sumę na pomoc ofiarom skażenia radioaktywnego w Polsce. Imię i nazwisko, Adres zamieszkania.

Kod pocztowy

POMOC ZYWNOSC LEKI i wysłać na adres: PKP Z G 288 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M4

lub Czek wystawić na: PCAG RADIOACTIVE FALLOUT DISASTER FUND wysłać na adres: P O Box 55 Station V Toronto Ont M6R 3A4

SIŁA ARGUMENTÓW...

Szef MSW gen Czesław Kiszczak udzielił z początkiem czerwca wywiadu tygodnikowi *Polityka*

Zaczyna od deklaracji "Polskie władze przyjęły zasadę politycznego rozwiązywania kryzysu społeczno-gospodarczego, a więc siłą argumentów, a nie argumentem siły"

A więc czołgi rozwalające bramy stoczni i kopalni, strzelający zomowcy, armatki wodne i pałki, to nie są argumenty siły. A więc to, co dziś opisujemy w **Kronice bezprawia**, w tym mordy dokonywane na działaczach opozycji przez "nieznanych sprawców", to metody politycznego rozwiązywania kryzysu

Wynurzenia Kiszczaka zawierają też takie informacje, jak ta o Wałęsie otóż milicyjna obstawa Lecha wywołana została obawą przed jego rywalami w **Łonie Solidarności**. A więc chłopcy generała chronią Wałęsę dzień i noc przed zamachem ze strony Anny Walenty-nowicz, wymienionej przez Kiszczaka z nazwiska

Generał pochwalił się, że rozmawia z emisariuszami podziemia. Nie wspomniał o rozmowach, które z działaczami podziemia i ludźmi oskarżonymi o współpracę z podziemiem prowadzi ostatnio tak intensywnie pracownicy jego resortu

Chwalił się też wylewnie, że jego ludzie spenetrowali krajowe struktury Solidarności i jej zagraniczne przedstawicielstwa. Takie przechwałki to odwieczna metoda wszystkich policji świata. Generał chwali się też, bo chce zatrzeć przykre dlań wrazenie pozostałe po rewelacjach na temat płk Kuklinskiego ze sztabu generalnego, któremu nie spodobała się rola pełniona w Polsce przez sztab Kulikowa

Głównym celem wywiadu Kiszczaka jest, jak się wydaje, wpojenie czytelnikom przekonania, że władze nieuchronnie wygrywają walkę z podziemiem, że opór jest beznadziejny, a podziemie sterowane przez zagranicę

Kiszczak, a i Jaruzelski, mówią o podziemiu, jak gdyby istniało ono tylko dla siebie, było celem samym w sobie. W rzeczywistości, podziemie jest jedną tylko z form działania Polaków, którzy chcą uzyskać możność ~~współdecydowania o swoich losach~~ Podziemie to forma walki o społeczną i narodową podmiotowość, to przejaw niezadowolenia, a nie jego przyczyna

Nawet pełna likwidacja podziemia nie usunęłaby przyczyn ciężkiego kryzysu, który trawi kraj

PRL W FUNDUSZU WALUTOWYM

Od 12 czerwca PRL jest 151 członkiem Międzynarodowego Funduszu Walutowego. O wejście do funduszu władze zabiegały od prawie 5 lat

Odpowiednie dokumenty, tzw artykuły porozumienia, podpisał minister finansów Stanisław Nieckarz 12 bm w amerykańskim Departamencie Stanu, gdzie zostały one zdeponowane. 20 czerwca PRL wejdzie w skład Banku Światowego, jeśli do tego czasu 2/3 głosów padnie za jej kandydaturą. Wydaje się to przesądzone, choć Stany Zjednoczone zapewne wstrzymają się od głosu, tak jak i w sprawie przyjęcia PRL do funduszu. Amerykanie są niezadowoleni z powodu ślimaczego tempa reform gospodarczych w Polsce, i oburza ich mające ciągle miejsce łamanie praw człowieka w Polsce. Przy przyjmowaniu PRL do funduszu USA były jedynym państwem wstrzymującym się od głosu

Odetek posiadanych głosów w Funduszu i w Banku Światowym jest proporcjonalny do potencjału gospodarczego danego kraju. Waszyngton ma prawie 1/4 wszystkich głosów, Polsce przyznano 0,7% - tyle co ma Dania, Norwegia lub Kuwejt. W 22-osobowej Komisji Zarządzającej PRL będzie tylko pośrednio reprezentowana. Pełne indywidualne prawo głosu ma w tej komisji 6 mocarstw finansowych: USA, Japonia, RFN, Anglia, Francja i Arabia Saudyjska

SZANSA NA 3,5 MILIARDA KREDYTÓW

Każde państwo przystępujące do Funduszu musi wpłacić składkę członkowską. Polsce wyznaczono składkę w wysokości 680 milionów jednostek przeliczeniowych zwanych specjalnymi uprawnieniami kredytowymi. Wartość takiej jednostki waha się z dnia na dzień, na podstawie przeciętnego kursu koszyka kluczowych walut. Obecnie wartość ta wynosi 1,15 dolara. Wkład PRL do funduszu równy jest więc 782 milionom dolarów, z czego tylko 1/4 - niecałe 200 milionów dol - trzeba wpłacić w dolarach lub innych twardych dewizach, resztę we własnej walucie

30 krajom przysługuje wyższa niż Polsce ranga kredytowa, choć w latach 70-tych Polskę uznawano za 10 mocarstwo przemysłowe w świecie

Teoretycznie, przed PRL otwierają się teraz znaczne możliwości uzyskania nowych kredytów. Każde państwo członkowskie może uzyskać pożyczki przekraczające 4 1/2 raza jego wkład do Funduszu. W wypadku PRL daje to nieco ponad 3,5 miliarda dolarów

Kredytów jednak udziela się tylko po uzgodnieniu programów, mających na celu zrównowazenie i uzdrowienie gospodarki danego kraju. Naczelne warunki, stawiane na ogół przez Fundusz, to usprawnienie informacji ekonomicznej, zwiększenie wydajności gospodarki, podniesienie eksportu, obniżenie zadłużenia i oparcie przepisów dewizowych, w tym kursów walut, na bardziej realistycznych podstawach. Rokowania w sprawie takich programów mogą trwać do kilku lat

Przystąpienie do Banku Światowego umożliwi PRL udział w przetargach o kontrakty finansowane przez Bank w krajach trzeciego świata

Natychmiastowym zyskiem wynikającym z przystąpienia PRL do Funduszu jest pewna poprawa jej pozycji na międzynarodowych rynkach finansowych. Otworzy to drzwi do uzyskania nowych kredytów na niższych niż dotychczas procent, a już ułatwiło w ostatnich dniach zawarcie kolejnego układu o konwersji zadłużenia w Wiedniu z zachodnimi bankami prywatnymi i w Hadze z rządem Holandii

Przystąpienie do funduszu daje rządowi PRL pewne nowe szanse uzyskania pomocy zagranicznej dla uzdrowienia gospodarki kraju. Jak szanse te zostaną wykorzystane - zależeć będzie od woli politycznej Warszawy, od kierowania się w gospodarce przesłankami racjonalnymi, a nie dogmatami ideologicznymi

SPRAWA GEREMKA

Juz 4 czerwca rzecznik francuskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oświadczył, że rząd francuski ubolewa nad tym, że prof Geremek nie mógł przybyć do Paryża w uzgodnionym terminie. 11 czerwca we francuskim Zgromadzeniu Narodowym mówił o sprawie Geremka minister spraw zagranicznych Jean Bernard Raymond

Stwierdził, że rząd francuski ostatnio kilkakrotnie powiadamiał władze PRL, że bardzo ujemnie ocenia ich kroki

Geremek miał wygłosić główny odczyt w czasie uroczystości związanych ze stuleciem urodzin Marca Blocha, francuskiego uczonego i bohatera antyhitlerowskiego ruchu oporu. Wyjazd Geremka do Paryża opóźnił się na skutek przesłuchan w MSW. Organizatorzy nie tracą nadziei, że jednak przyjedzie

PIELGRZYMKA

Półtora tysiąca osób reprezentujących Kluby Inteligencji Katolickiej odbyło szóstą z rzędu pielgrzymkę na Jasną Górę

Pielgrzymi przybyli z 50 ośrodków w Polsce. Biskup częstochowski Stanisław Nowak przewodniczył uroczystej mszy św. odprawionej przez kapłanów środowisk inteligentkich i wygłosił kazanie o współczesnych zadaniach religijnych tych środowisk w Polsce

W ciągu dwóch dni pielgrzymki odbywały się nabożeństwa w kaplicy Cudownego Obrazu na klasztornej szczytce oraz droga krzyżowa i apel jasnogórski

Uczestnicy pielgrzymki wysłuchali też szeregu referatów. Red Halina Bortnowska z Krakowa mówiła o roli misji świeckich w kosmosie w związku ze zwołaniem na rok przyszły synodu biskupów w Rzymie, którzy obradować będą nad tym problemem. Ks. Roman Rogowski z Wrocławia mówił o przygotowaniach do Krajowego Kongresu Eucharystycznego w Polsce

LANCUCH SERC

12 czerwca, czwartek. W 50 miastach Polski tysiące ludzi połączyło dziś ręce, wyrażając w ten sposób poparcie dla tak zwanego łańcucha czystych serc

Z inicjatywą łańcucha czystych serc wystąpiło ugrupowanie Monar, zwalczające narkomanię i rehabilitujące narkomanów

PARLAMENT EUROPEJSKI W OBRONIE BUJAKA

12 czerwca. Na obradach Parlamentu Europejskiego w Strasburgu przedstawiono wniosek o przyznanie Polsce natychmiastowej pomocy żywnościowej

Następnego dnia parlamentarzyści reprezentujący 12 krajów Europy Zachodniej wysunęli wniosek o rezolucję w sprawie pozbawienia wolności Zbigniewa Bujaka i Czesława Bieleckiego. Powołują się na Kartę ONZ, na art. 10 Europejskiej Karty Praw Człowieka dotyczący wolności słowa i na Akt Koncowy z Helsinek i wzywają do natychmiastowego uwolnienia obu więźniów

Wniosek o rezolucję przypomina w związku ze sprawą Bujaka, że obietnice przywrócenia swobód związkowych po przewrocie wojskowym w Polsce nigdy nie zostały spełnione

Zwraca się też do władz PRL o zapewnienie, że gdyby przeciw Bujakowi podejmowano kroki prawne, będzie miał on prawo do stosownej obrony, otwartego

procesu i obecności na nim obserwatorów ze strony Międzynarodowej Organizacji Pracy i światowego ruchu związkowego

WAŁĘSA ZAPROSZONY DO RZYMU

Warszawa, wtorek, 17 czerwca. Rzecznik rządu Urban odmówił odpowiedzi na pytanie, czy władze umożliwią Wałęsę wyjazd do Włoch na międzynarodową konferencję pokojową w Rzymie

Uprzednio Wałęsa zapowiedział, że zwróci się o paszport, bo chce wziąć udział w tej konferencji, zorganizowanej przez włoskie ministerstwo spraw zagranicznych. Wyjazd uzależnił od zagwarantowania mu przez władzę, że będzie mógł wrócić do Polski

DYREKTOROWI DEPARTAMENTU GROZI 5 LAT

Urban powiedział też na konferencji prasowej, że zastępcy dyrektora departamentu administracyjnego i finansowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Zbigniewowi Wroniakowi grozi kara 5 lat więzienia. Wroniak został aresztowany 31 maja. W tym samym dniu aresztowano Zbigniewa Bujaka w mieszkaniu córki Wroniaka, która przebywa na Zachodzie

Urban stwierdził też, że sprawy członków ruchu Wolność i Pokój Jacka Czaputowicza i Piotra Niemczyka zostały przekazane do naczelnego prokuratora wojskowego. Urban twierdził, że obaj mieli powiązania z ośrodkami zagranicznymi i zamierzali szkodzić interesom PRL

PROFESOR ARESZTOWANY

Wtorek, 17 czerwca. Korespondenci zachodni podają, że profesor anglistyki na Uniwersytecie Warszawskim Zbigniew Lewicki jest wśród osób zatrzymanych w związku z aresztowaniem Bujaka. Jako źródło tej informacji korespondenci podają koła opozycyjne i jeden z biuletynów niezależnych

Zatrzymana została też zaprzyjzniąona z Lewickim Alicja Komorowska

W miarę jak zbliża się zjazd partii represje w Polsce wzmogły się ostatnio wyraźnie

CZERWONE REAKTORY

Warszawski korespondent *Washington Post* Jackson Diehl pi-

szcze. Po skazaniu Europy Wschodniej w wyniku wypadku atomowego w Czarnobylu najbardziej widoczne są straty prywatnych gospodarzy, których uderzył spadek cen żywności. Równie wyraźnie są straty zachodnich bankierów, którym Wschodnia Europa jest winna miliardy dolarów. Tymczasem rządy bloku sowieckiego w tym rejonie oraz ich ambitne plany budowy elektrowni atomowych, jak się wydaje, wyszły z kryzysu w dużej mierze obronną ręką

Wydaje się, że wypadek sprawił, iż po raz pierwszy w historii wielkiego programu budowy elektrowni atomowych rozpoczętego z końcem lat 70 tych, bezpieczeństwo w tych elektrowniach stało się przedmiotem publicznej dyskusji. Czarnobyl spowodował też pytania na temat stosunków ZSRR z jego sojusznikami, których wyraznie zaniepokoiło to, że Moskwa nie udzieliła im na czas informacji

A jednak podczas gdy przywódcy szesciu wschodnioeuropejskich sojuszników Moskwy przygotowują się do widzenia z Gorbaczowem na szczytowym spotkaniu Układu Warszawskiego, nie ma żadnych publicznych sygnałów, że Wschodnia Europa uzyska jakikolwiek polityczne lub gospodarcze ustępstwa od Sowietów w wyniku wypadku

Co więcej, już potwierdzono, że pozostaje w mocy kierowany przez Sowietów plan budowy elektrowni atomowych w regionie W ubiegłym miesiącu na moskiewskim spotkaniu RWPG, jednogłośnie uchwalila, że najlepszą metodą rozwiązywania problemów energetycznych jest przyspieszenie rozwoju inżynierii energii atomowej

Plany przewidują zwiększenie liczby reaktorów atomowych z 18 do 50 w szesciu krajach bloku sowieckiego do końca XX wieku, w tym otwarciu osmiu nowych elektrowni atomowych w Bułgarii, Czechosłowacji, NRD i na Węgrzech przed końcem przyszłego roku

Zdrowie Polaków

W Polsce nadal przedmiotem wątpliwości i dyskusji wśród ekspertów są skutki zdrowotne radioaktywności, która przesunęła się nad krajem. Posługując się danymi o wybuchach bomb atomowych w Hiroszimie i Nagasaki, polscy uczeni obliczyli, że 400 osób w całym kraju może zachorować na raka

Przerywanie ciąży

Bardziej konkretna informacja mówi o tym, że lekarze i urzędnicy państwowi potwierdzili, że w tygodniach po wypadku pewna liczba

Dokończenie str. 6

Kody telefoniczne

Aby się połączyć telefonicznie z Polską, wykręcamy 011-48 + numer miasta + numer abonenta

		Elbląg	50
Białystok	85	Olsztyn	89
Bydgoszcz	52	Katowice	32
Bytom	32	Kielce	46
Braniewo	4 5011	Kraków	12
Częstochowa	331	Lublin	81
Gdańsk	58	Łódź	40
		Szczecin	91
		Opole	77
		Płock	24
		Poznań	61
		Radom	48
		Zielona Góra	68
		Rzeszów	17
		Zakopane	165

REAKTORY

Dokonczenie ze str 5

ba kobiet przerwała ciążę. Lekarze w warszawskich szpitalach mówią ze informowali kobiety o zagrożeniu w przypadkach wczesnej ciąży spowodowanym promieniowaniem z Czarnobyla

Służba zdrowia utrzymuje jednak ze ogólna liczba przypadków przerwania ciąży w Warszawie nie wzrosła w ubiegłym miesiącu w istotny sposób. Rząd stwierdził ostatnio ze nie ma dowodów na to by w wyniku promieniowania miała się zwiększyć liczba ułomnych noworodków

WŁADZA BLIŻEJ DZIECI

Na przełomie lutego i marca 1985 r. gorzowska Służba Bezpieczeństwa przeprowadziła masowe aresztowania, rewizje i przesłuchania, głównie w środowisku młodzieży szkolnej. W ich rezultacie 6 i 7 lipca odbył się proces braci Marka i Waldemara Rusakiewiczów, którym zarzucono udział w Ruchu Młodzieży Niezależnej oraz kolportaż pism niezależnych. Akt oskarżenia oparty został na zeznaniach bitych i torturowanych kolegów i koleżanek Rusakiewiczów. Wszyscy oni w sądzie odwołali swoje zeznania i opisali sposób wymuszenia ich. Oto fragmenty zeznań złożonych przez nich na sali sądowej.

Jarosław Wojewodzki, uczeń Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Byłem wielokrotnie bity. Bili mnie trzej funkcjonariusze SB. Jednym z nich był Władysław Maciejewski. Dwóch pozostałych nie znam po nazwisku, ale rozpoznałbym ich. Maciejewski bił mnie po brzuchu i po twarzy. On też odchyłał mi do tyłu głowę i przykładł zyletkę do gardła mówiąc przy tym, że upozorują to na samobójstwo. Maciejewski popychając mnie pałką doprowadził mnie do okna i mówił, że zaraz pomylę je z drzwiami, a było to w pokoju przesłuchan na 4 piętrze przy ul. Kwiatowej. Znęcał się nade mną także inny funkcjonariusz wysokiego wzrostu. Pokazał mi dwie pałki, dłuższą i krótszą i kazał wybierać, którą z nich chcę dostać. Gdy odpowiedziałem, że żadną, to on powiedział "To ja za ciebie wybiorę", wziął dłuższą, zamknął drzwi pokoju przesłuchan od wewnątrz, podniósł mnie za kark, oparł o biurko i uderzał pałką po łydkach. Gdy starałem mu się wyrwać, uderzał mnie w brzuch, bądź popychał w kierunku ściany. Następnie kazał składać zeznania, a gdy ja odmówiłem, on kazał ściągnąć buty i skarpetki i klęknąć na krzesle. Przymuszał mnie do wykonywania jego poleceń uderzeniami pałką. Gdy uczyniłem, co kazał, wówczas przez ok. 2 do 3 minut uderzał mnie pałką po piętach. Gdy się wyrwałem, uderzał mnie w inne części ciała.

LIST Z POLSKI

TITANIC TONIE, A ORKIESTRA GRA!

Szanowny Panie Kowalsky!

Titanic tonie, a orkiestra gra! Tak wygląda rzeczywistość w PRL

W tym roku manifestacje 1-szo majowe odbywały się pod chmurą radioaktywną, nie wyłączając Kijowa, by zamaniestrować Światu, ze właściwie nic się nie stało. Blokada informacji dotycząca katastrofy nuklearnej trwała u nas do 30 kwietnia, kiedy to cichym głosem zalecono podawanie dzieciom preparatów jodowych. Była to musztarda po obiedzie. Najpierw przemilczanie tego faktu, a następnie jego minimalizowanie jest pokazem największego cynizmu i pogardy dla życia ludzkiego jaki zanotowała historia - zarówno ze strony przywódców Kremla jak i Warszawy. I tak postępuje przywódca ZSRR, człowiek na wskroś nowoczesny, otwarty, szczerzy w rozmowach i dążący do prawdziwego dialogu wschód-zachód, pomijając już inne jego walory osobiste takie jak wdzięk, elegancja itp. (to tylko cytaty z prasy zachodniej). Co teraz powie Świat, gdy przyląpano go na kłamstwie o wysokim ciężarze gatunkowym? Pewnie nic. Ten świat też minimalizuje tę katastrofę, bojąc się, że prawda obróci się przeciwko ich własnym siłowniom atomowym. Dlaczego Zieloni nie demonstrowali przeciwko zaniedbaniom jakie miały miejsce w Czarnobylu? Wszystko jest oczywiste. Taka jest własna Europa. W licznych rozmowach prowadzonych z młodymi Niemcami przewijała się ich filozofia "besser rot als Tod". Mówili cytując dosłownie my was rozumiemy, bo też jesteśmy pod okupacją amerykańską. Musimy ich (Amery-

kanów) utrzymywać, co nas drogo kosztuje, oni narzucają nam programy zbrojeniowe, stawiają rakiety, itp. Gdyby Ameryka nie wtrącała się do II wojny światowej mówili, sytuacja wyglądałaby inaczej, mielibyśmy szansę ze Związkiem, a po zwycięstwie ułożyłoby się wszystko. Ale już po naszych trupach brzmiała moja odpowiedź. Tyle o dyskusjach toczonych z Niemcami. Pouczające

Na tle ostatnich wydarzeń nuklearnych zbladły nieco zbrodnicze wybryki Kadafiego. Niestety zasłużona kara, wymierzona przeciwko współczesnemu Hitlerkowi przez Reagana nie spotkała się z aprobatą Europy, z Francją na czele. Mówiąc o terroryzmie zdążyliśmy się zapomnieć jak to w pierwszej połowie lat 70-tych rząd ówczesnego premiera Palmego udzielił gościny wielu zachodniomiejscowym terrorystom. Grupa Baader-Meinhof już w latach 60-tych przemyciła do Szwecji amerykańskich dezerterskich stacjonujących w RFN. Ludzi z palestyńskiego "czarnego wrzesnia" przed i po masakrze izraelskich lekkoatletów na olimpiadzie w Monachium można było spotkać na Sztokholmskiej ulicy. W kwietniu 1977 r. Herbert Kroescher został obezwładniony, gdy wraz z pięćdziesięcioma współnikami szykował porwanie min. Lejona Ubandy. Znalaziono dziesiątki pistoletów, karabiny maszynowe, maski gazowe, tonę dynamitu. Wśród uczestników główną rolę grali przetrzucani przez Kubę do Europy Meksykanicy i Chilijczycy. I co? Aresztowano ich, po czym Latynosów Szwedzi odesłali na Kubę. Szwedom zrobiono krótki proces z jeszcze krótszymi wyrokami, a Kroescher został wydalony do RFN. Niech na całym świecie wojna, byle szwedzka wies spokojna. Nieszczęs-

ny premier Palme osobiscie zapłacił rachunek za wieloletnie tolerowanie terrorystów. O tym powinni pamiętać szefowie innych rządów

Wracając do naszego głównego problemu, trudno powiedzieć w jakim stopniu jesteśmy już napromieniowani i choć teraz radioaktywność w powietrzu jest niższa, istnieje jeszcze niebezpieczeństwo kumulacji. Własnie pada deszcz, należy więc oczekiwać dodatkowego skażenia gleby, a co za tym idzie zatrucia warzyw, zbóż itp. Nawet dziś, mimo zapewnień ekspertów, że wszystko jest OK - Licznik Geigera przyłożony do parapetu, gdzie było sporo kurzu, "szedł" na wysokich obrotach

Wiadomości z ostatniej chwili - na konferencji prasowej w Moskwie, niejaki Szczerbina oświadczył, że komunikat o katastrofie w Czarnobylu poszedł w świat w pewnym sensie z opóźnieniem, ale winę za to ponoszą władze lokalne na Ukrainie ponieważ nie poinformowały władz centralnych we właściwym czasie i ponadto nie podali faktycznego stanu rzeczy. Dla tego rząd nieswiadomy rozmiarów wybuchu uważał, że w pierw należy sprawę zbadać na miejscu i dopiero potem ogłosić, by wiadomości były rzetelne. Ponadto tak się złożyło, że eksperci byli daleko od Moskwy, jeden na Krymie, inny w Kazachstanie. Innymi słowy nie mogli się skrzyknąć (przypisek własny). Te kłamstwa można było jednak przelknąć, ponieważ takiego zresztą naiwnego tłumaczenia się, należało oczekiwać. To nie rząd ponosi winę za zwłokę w informowaniu, to stało się dzięki nieodpowiedzialnym ludziom niższego szczebla. Prawie równocześnie odbyła się druga konferencja prasowa również w Moskwie z udziałem eks-

perrow z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (Moris Rosen z Nowego Yorku i Hans Bliks z Wiednia). Pano wie ci uznali, że sytuacja jest opanowana co mogli zaobserwować z lotu helikopterem nad Czarnobylem (nic już nie dymito), poza tym byli osobiscie w Kijowie i zauwazyli, że życie w tym mieście toczy się normalnie. O skutkach katastrofy będą mogli poinformować po przeanalizowaniu danych dostarczonych przez uczonych radzieckich. Można by pomyśleć, że to zwykła naiwność, ale rzeczywistość jest inna. Znowu znaleźli się swoi ludzie. Co jak co, ale w instytucji zwanej Międzynarodową Agencją Energii Atomowej z siedzibą we Wiedniu mają swoich zaufanych. Takie jest moje zdanie i na pewno się nie mylę, było to zbyt grubą igłą szyte. Jeśli m in miernikiem opanowania sytuacji ma być normalny widok na ulicy Kijowa, to o czym tu mówić

W ostatni wtorek zwyczajowo miał konferencję prasową Urban. Rozpoczął ją niczym Piotr Skarga wołając "oskarżam Wolną Europę" za szerzenie niepokoju w Polsce poprzez kłamliwe i oszczercze audycje na temat wypadku w Czarnobylu. Radiostacja ta, wroga PRL, dąży ze wszystkich sił do zastraszenia obywateli kraju itd, itd. I niech kto powie, że życie w PRL jest nudne, tu naprawdę warto żyć, tymbardziej, że życie nie trwa wiecznie

Z wyrazami szacunku

K K
P.S. Propozycja Szanownego Pana, by ludzie z Uniwersytetu przeniesli się na stragany jest mało oryginalna - przedstawiał ją wielokrotnie rzecznik rządu PRL - Jerzy Urban!

Dzień Zwycięstwa - 9 maja 1986

Znowu bicie

W Płocku pobito Dariusza Stolarskiego, ucznia wieczorowego technikum elektrycznego oraz Krzysztofa Kowalskiego, elektryka z "Naftoremontu", byłego internowanego. Wrócili oni 31 grudnia spod więzienia, gdzie składali życzenia noworoczne Janowi Chmielewskiemu (okna jego celi wychodzą na ulicę). Przyczepił się do nich pijany mężczyzna, a gdy nie reagowali na jego zaczepki, obrzucił ich wyzwickami i zaczął krzyczeć, że go biją. Pojawił się natychmiast dwaj następni, pijak wytrzeźwiał i wszyscy trzej zaczęli fachowo bić Stolarskiego i Kowalskiego. Gdy napadnięci leżeli na ziemi podjechała milicyjna Nysa, którą "ofiara" i "obroncy" odjechali z miejsca zajścia. Po przeszło miesiącu od pobicia K. Kowalski odczuwa bóle głowy, a D. Stolarski bóle nerek ("Tygodnik Mazowski" nr 158, 13 II 1986)

LIST WAŁĘSY

Dokonczenie ze str 1

Pragnę wyrazić moje przekonanie, że ludzie pracy we wszystkich krajach świata powinni mieć prawo do swobodnego zrzeszania się w związki zawodowe, bo jest to jedna z elementarnych ludzkich swobód. Polacy też mają do tego prawo

Nie wątpię zatem, że Międzynarodowa Organizacja Pracy, stojąc na gruncie swoich konwencji, udzieli poparcia naszym działaniom na rzecz przywrócenia wolności związkowej w Polsce

Lech Wałęsa
Gdańsk, maj 1986 rok

Dyskusja

Wyszli z sali

Uczniów Zasadniczej Szkoły Drzewnej odbywających zajęcia w Słupskiej Fabryce Mebli, nauczyciel zawodu wciągnął w dyskusję polityczną. Chłopcy wykazali dużą wiedzę, najwyraźniej zaczerpniętą z wydawnictw nieoficjalnych. Po zakończeniu zajęć trzech uczniów zrewidowano, a przy jednym z nich znaleziono "przedmiot mogący służyć do powielania" (wałek). Miejsce SB przesłuchała wszystkich uczestników zajęć stawiając zarzut, że wchodzi w skład grupy powiązanej z gdańskim Ruchem Społeczeństwa Alternatywnego. Dochodzenie rozciągnięto na uczniów Technikum Mechanicznego. Następnego dnia nauczyciel zwołał radę pedagogiczną Zasadniczej Szkoły Drzewnej. Usunięto ze szkoły 17 osób z klas II i III. Natomiast w Technikum Mechanicznym 10 osób zawieszono w prawach ucznia ("Tygodnik Mazowski" nr 158, 13 II 1986)

Urodziłem się i wychowałem w Poznaniu, mam więc swój własny obraz "wydarzeń" Czerwca 1956 roku. Na moich oczach, w piątek 29-tego został śmiertelnie postrzelony na popularnej "Kaponierze" (zbieg ulic Roosvelta, Zwierzynieckiej i Czerwonej Armii) chłopak nieco starszy ode mnie. Zwyczajnie biegł z "Expressem Poznańskim" (popularną popołudniówką) z drukarni mieszczącej się opodal, do kiosku po przeciwnej stronie skrzyżowania. Prawdopodobnie robił to codziennie o tej porze, jak wielu innych roznosiceli gazet. Spełniając swój obowiązek, nieswiadomy grożącego mu niebezpieczeństwa - zmarł kilka minut później na rozłożonych, tych samych gazetach, które chciał dostarczyć czekającym na nie czytelnikom.

Zastrzelił go żołnierz Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, który sądził, że chłopiec ten roznosi ulotki mitycznej organizacji, która kieruje walką poznańskich robotników. Mitycznej, bo jak to potem udowodniono, wydarzenia poznańskiego Czerwca 1956 roku, były wyłącznie spontaniczną reakcją ludzi pracy Poznania, którzy po raz pierwszy w dziejach tzw "Ludowej Polski" - odwagili się powiedzieć "władzy ludowej" - nie!

Była to dramatyczna reakcja na wprowadzenie bezsensownego współzawodnictwa pracy, głodowe pensje, brak podstawowych artykułów żywnościowych, ceny niewspółmiernie wysokie do otrzymywanego wynagrodzenia.

Moja matka pracowała fizycznie na tasmie produkcyjnej na "akord" przy ręcznym (!) zawijaniu cukierków w słynnej skądinąd (z bardzo dobrych wyrobów) - "Goplanie". Zarabiała od 400 do 450 zł miesięcznie. Z tej pensji utrzymywała czwórkę dzieci i siebie. Ojciec mój po 1949 roku, kiedy "władza ludowa" w ciągu 15 minut zarekwirowała mu młyn, który był jego własnością od prawie 30 lat, zachorował i nigdy już nie powrócił do zdrowia. Pamiętam, że widywaliśmy go tylko w kolejnych szpitalach i sanatoriach, z którymi nie rozstał się już zresztą do końca swoich dni.

Wydarzenia czerwcowe były także reakcją na bezustanne aresztowania tzw "wrogów ludu" przez UB. Przesłuchiwania, które zawsze połączone były z biciem i torturami, a które miały wyłącznie na celu spowodowanie do przyznania się do powiązań z "imperialistycznymi agentami" na Zachodzie, odbywały się w budynku Urzędu Bezpieczeństwa przy ulicy Kochanowskiego. Mama pracując przy ulicy Wawrzynca w drodze do pracy i z pracy przechodziła zawsze obok tego budynku. Do dzisiaj pamiętam, jak opowiadała o mężczyźnie, który osiwił w czasie przesłuchania mimo, że wszedł tam z kruczoczarnymi włosami. Nic dziwnego, w pobliskiej bramie, po opuszczeniu budynku UB przypadkowo przechodnie (w tym moja matka) - usiłowali chusteczkami opatrzeć mu palce obu rąk, z których zerwano mu "na żywo" wszystkie paznokcie. Jedyną jego winą było to, że został oskarżony o "sabotaz" w fabryce, w której pracował, bo nie mógł wykonać przewidzianej normy - (jak pamiętam były to sruby niezbędne dla wykonania "planu").

Na Górczynie, przedmieściu Poznania, dokładnie na ulicy Dalekiej - ulicy gdzie mieszkałem, mieszkał Tadeusz Szajek, zwany przez nas "Tadeą". Ojciec jego był tramwajarzem (jeszcze z przed wojny), nic więc dziwnego, że wszystkich swoich synów w miarę dorastania kierował na "panstwową posadę", czyli do pracy na "bimbie" - jak w Poznaniu mówiło się na tramwaje.

W sobotę 30 czerwca, nasza spokojna ulica została otoczona ze wszystkich stron milicją i wojskiem. Pośród bicia i przekleństw wywleczono "Tadeę" z

Richard HEITH

W MOJEJ PAMIĘCI

(Poznański Czerwiec 1956 roku)

domu i zapędzono do milicyjnej sukki. Pamiętam jego matkę, jak krzycząc i płacząc biegła za synem, aż do narożnika, wtedy jeszcze ulicy Rokossowskiego. Wszystkie piwnice strychy altany na naszej ulicy i w jej okolicy zostały dokładnie zrewidowane, a ściśle mówiąc splądrowane w poszukiwaniu broni i amunicji. Jak się wkrótce dowiedzieliśmy - Tadeusz był jednym z samorzutnych przywódców grupy, która w dniach 28 - 29 czerwca rozbroiła kilka posterunków milicji w Poznaniu i okolicy, oraz brała udział w ostrzeliwaniu budynku UB przy ul. Kochanowskiego. Oczywiście w naszych oczach zyskał natychmiast miano bohatera. Gdy po październiku 1956 zwolniono go z więzienia nie jeden wieczór spędziliśmy w altanie braci Mielcarskich słuchając jego opowiadań o tym, co naprawdę się zdarzyło w Czerwcu, oraz o jego pobycie na "Młynie" (nazwa więzienia na ulicy Młynskiej) - śledztwie, biciu, torturach. Do procesu sądowego Tadeusza jak i wielu innych uczestników wydarzeń Czerwcowych nigdy nie doszło.

"Październik" i dojście do władzy Gomułki, spowodowało umorzenie śledztwa i ich zwolnienie. Gomułka powiedział później, oceniając wydarzenia Poznańskiego Czerwca 1956 - "Klasa robotnicza Poznania dała kierownictwo partii i rządu bolesną nauczkę. Robotnicy Poznania chwytając za oręż strajku i wychodząc manifestacyjnie na ulicę w czwartek czerwcowy, zawołali wielkim głosem - Dosyc! Tak dalej nie można! Wielką nawiąską polityczną jest próba przedstawienia tragedii poznańskiej jako dzieło agentów imperialistycznych i prowokatorów. Najwidoczniej przebrała się miara. A miary nie można nigdy przebrać bezkarnie. Przyczyny tragedii poznańskiej i głębokiego niezadowolenia całej klasy robotniczej tkwiły u nas w kierownictwie partii i rządzie" - Tyle Gomułka w Październiku. Natomiast w dniach czerwcowych w przemówieniu radiowym do mieszkańców Poznania ówczesny premier Józef Cyrankiewicz otwarcie groził, że "Kto podnosi rękę na władzę ludową temu ta ręka zostanie odrąbana". Tenże sam Józef Cyrankiewicz był premierem jeszcze przez długie lata, ale mieszkańcy Poznania nigdy mu tego nie

zapomnieli, a on widocznie bał się przyjeżdżać do Poznania, gdyż nigdy potem już w Poznaniu nie był.

W rocznicę Czerwca na cmentarzu Górczyńskim wraz z innymi harcerzami słynnej "czarnej 12-ki" - drużyny ZHP - stałem na warcie przy grobie ofiar Czerwca. Tak jednak było tylko przez kilka lat. Później zakazano nam składania nawet tego, tak bardzo skromnego hołdu.

W 1981 r., gdy "Solidarność" głośnym głosem domagała się uswięcenia pamięci ofiar tych dni, w miejscu pamiętnego wiecu pomiędzy Zamkiem a Aulą Uniwersytecką odsłonięto pomnik "Idących Krzyży". Przypomniano te dni w dwóch publikacjach "Wydarzenia Czerwcowe w Poznaniu 1956 r." i "Poznański Czerwiec 1956 r." Obie te pozycje były dziełem bardzo wnikliwych dociekan naukowców z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Dzisiaj na rynku czytelniczym w Polsce są to "białe kruki".

Po poznańskim Czerwcu był Marzec 1969 r., Grudzień 1970 r. na Wybrzeżu i znów Czerwiec tym razem w Radomiu i Ursusie - 1976 r. Wszędzie tam "władza

biła i zabijała Polaków upominających się o swoje prawa.

Grudzień 1981 r. jest dla mnie kłamrą spinającą pewien okres w historii naszego narodu walczącego uparcie z komunistycznymi rządami.

Myszę, że następny okres związany z inną datą - (?) - zmiecie raz na zawsze zniechęcony ustrój i przywróci Polakom prawdziwą wolność, niepodległość i demokrację.

* Jest to przedruk artykułu jaki ukazał się w nr 6/86 Biuletynu Informacyjnego - Polskiego Ugrupowania Polityczno-Społecznego "Niepodleglosc-Solidarnosc" w Calgary. Autor jest członkiem Komisji Wykonawczej tego Ugrupowania.

WYNARODOWIENIE

Wynarodowienie nie polega na tym, że zamiast dobrym Polakiem zostaje się dobrym Francuzem czy Amerykaninem, lecz na tym, że zamiast Polakiem zostaje się czcicielem dolara - czyli nikim. Polska oddala się we wspomnienia, dookoła inna kultura, obcy język. Tylko dolar ten sam co w kraju - bliski i zrozumiały. Zachód jest zagrożeniem dla Polaka, nie poprzez atrakcyjność kultury włoskiej, szwedzkiej, czy amerykańskiej, lecz przez obniżanie się klasy tej kultury. Zachód powoli, stopniowo odchodzi od tradycyjnych, europejskich wartości, które były jego siłą przez wieki, które wyniosły go z gruzów upadłego rzymskiego imperium. Chrzescijanstwo, prawda, obrona słabego, praca, sprawiedliwość, prawo, uczciwość, wspaniałomyślność, honor, obowiązek, demokracja, ofiarnosc. Nie zawsze zasady te były realizowane, często

były za trudne - ale były ideałem, były drogowskazem. Teraz miejsce tych zasad zajmuje minimalizm uczucia, przyjemności, łatwości, atrakcji, rozrywki, bezpieczeństwa za wszelką cenę. W Paryżu coraz trudniej o paryską atmosferę - zamiast tego jest CocaCola, dyskoteki, domy towarowe, MacDonalds i gołe pupy. Zachód - Europa traci poczucie odpowiedzialności, misji dziejowej, traci rozpęd, motywację. Coraz więcej hałasu, migających kolorowych świateł - i pustki. I to jest zagrożeniem dla emigranta największym. Chcąc ocalić swą polskosc, będąc emigranem, trzeba przede wszystkim ocalić podstawowe wartości zachodniej, europejskiej cywilizacji. Trzeba być dobrym Włochem lub Kanadyjczykiem. Trzeba czerpać z korzeni swojej kultury - a one są przecież polskie.

Wyprawa do kraju WIECZNIE ŻYWYCH IDEAŁÓW "KAPITAŁU"

Szesciu z nas stało przed hotelem. Przed nami pysznił się pomnik, w dalszej perspektywie gubił się dość parszywie wyglądający budynek mieszkalny. Arnold Beichman, mały, otyły pan o jasnej czuprynie mówił na swój ulubiony temat. Włodzimierz Ilicz Lenin, którego portrety zresztą były wszędzie (z trudem sobie przypominam abym widział choć jeden portret Gorbaczowa). Beichman twierdził, jakoby Lenin był jedyną "historyczną postacią" w Związku Sowieckim, reszta zaś to tylko jego cienie. "Gdzie są dzieła zebrane Breżniewa?" - zapytał - "Zobaczcie, wszakże są na świecie historycy, którzy poświęcają się, aby badać jeden tylko tydzień z życia Lenina!" Beichmana - jak sam twierdził - nigdy nie chciało wcześniej wpuszczać do Sowietów, chociaż poł swojego życia spędził czytając, myśląc i sprzecząc się na ten temat. Jego ojciec wyemigrował do US z Ukrainy i Arnold wyrastał w domu ortodoksyjnych Żydów. Miał zostać rabinem, ale gdzieś po drodze przeczytał H. L. Menckena i dzisiaj - jak twierdzi - jest agnostykiem.

Po krótkim zastanowieniu postanowiliśmy iść do centrum miasta. Nie byłem przygotowany na tak gęsty tłum na ulicach, ludzie zdawali się mrowić dookoła. Metro było położone bardzo głęboko i kiedy zjeżdżaliśmy schodami ruchomymi wszyscy nam się badawczo przyglądali. Turysty! "Właśnie stwierdziłem" - powiedział Beichman w pośpiechu - "że przecież ci wszyscy ludzie to komunisty!" Jak jeden mąż nerwowo rozjeżdżaliśmy się wokół. Ludzie zachowywali się spokojnie, przestrzegali prawa, nikt nikogo nie zaczepiał. Beichman dodał jeszcze, że to oczywiście wyjaśnia reakcję wielu turystów przyjeżdżających do Związku Sowieckiego - oni są tacy sami jak my! Ba - tylko dlatego w takim razie nie możemy żyć wszyscy razem w pokoju i spokoju? Robiło to jednak wrażenie widzieć Rosjan, którzy na codzień nie mają innego wyjścia jak tylko poddać się komunistycznemu systemowi nakazów z góry. "Myślę, że Gorbaczow wiedział, co robi, kiedy nas tu wpuszczał" - powiedział Beichman. "Wszyscy wiedzieliśmy, co miał na myśli!"

Prospekt Newski - był zapchany ludźmi, którzy przemykali się po słabo oświetlonej ulicy. Nieliczne latarnie, nieliczne samochody, niewiele w sklepach, o ile to w ogóle można było nazwać sklepami. Tak to wszystko wyglądało, jakby się miało za chwilę rozpasc i rozleciec. Ulice były nie zamiatane, a domy nie malowane chyba od lat. Co jakiś czas podchodzili do nas młodzi ludzie, aby zaproponować nam wymianę dolarów na ruble po wyższej, niż oficjalna cenie. Oficjalna wymiana jest 7,2 rubla za 10\$. "Wolni strzelcy" proponują 3 ruble za dolara, zdarza się, że i 5. W dalszym ciągu jednak rząd wchłania 85% amerykańskich dolarów wydawanych w Sowietach. Różne źródła podają różne wiadomości na ten temat, ale prawdopodobnie ok. 60 000 tys. turystów amerykańskich odwiedziło Sowiety w 1985 roku. Komisja Helsińska twierdzi, że jest to ilość zawyżona, bowiem zaledwie rok wcześniej - w 1984 r. Sowiety odwiedziło tylko 35 000 Amerykanów. Jeżeli przyjąć, że każdy turysta wydał przeciętnie 1000 \$, to w ten sposób turystyka przysporzyła sowieckiemu rządowi 50 mln \$ czystego profitu.

Władze przypominając sobie swój pobyt w Związku Sowieckim w 1977 r. stwierdził, że nie był wtedy aż tak nagabywany o dolary. Być może oznacza to, że młodzi ludzie są coraz bardziej niepewni o przyszłość swojego idealnego kraju, być może jednak ten proces trwa już od dawna i od dawna prowadzi do nikąd. Młody człowiek, który nas zaczął mówić dobrze po angielsku. Zaczęliśmy z nim rozmawiać i okazało się, że całkiem otwarcie krytykuje system. Mało tego - twierdził także, że nikt z jego znajomych nie wierzy ani słowu komunistycznej propagandy. Czytał książkę Hedricka Smith'a - "The Russians" i uważał, że dobrze oddaje rzeczywistą sytuację w jego kraju. Afganistan? Martwił się o to, głównie dlatego, że miał iść do wojska i wiedział, że może zostać tam wysłany, nawet wbrew jego woli. "na rekrutach z krajów graniczących z Afganistanem (których nazywał Arabami) nie można polegać" - stwierdził Beichman zapytał go, czy nie boi się, że jestesmy śledzeni. "Nie" - odparł zapytany - "władze pilnowałyby was gdybyście byli grubymi rybami z Białego Domu, albo notorycznymi antykomunistami". Nie miałem serca, aby mu powiedzieć, że Beichman jest jednym z najbardziej notorycznych antykomunistów w Stanach. Ktoś z nas dał mu kilka dolarów i nasz rozmowca zniknął jak duch.

Przed nami stanął wreszcie Pałac Zimowy. W środku było bardzo spokojnie, główny dziedziniec był zupełnie opustoszały. Beichman znowu zaczął dyskusję na temat historii - "Ten Kierenski! Jeden pocisk mógł zmienić całą historię. Wielu ludzi mogłoby żyć do dzisiaj!" Sprzeciwiłem się przywołując Tolstoja, który w "Wojnie i Pokoju" stwierdził, że sam Napoleon nie wystarczy, aby wytłumaczyć Wojny Napoleońskie. Sowiecka Rewolucja była zjawiskiem dalece bardziej złożonym, aby tłumaczyć ją geniuszem czy też zbroczeniem jednego tylko człowieka. Prawdopodobnie zdarzyłaby się tak czy owak, nawet jeżeli Lenina uduszono by jeszcze w kołyszce. Sprzecaliśmy się na ten temat długo spacerując nad brzegiem Newy. Na drugim jej brzegu pyszniła się twierdza Piotra I Pawła, gdzie uwięziony był Dostojewski i gdzie Bakunin przekonywał swoich współwięźniów do ruchów anarchistycznych.

Następnego dnia zabrano nas na autobusowe zwiedzanie miasta. Grenierowie nieprzerwanie zamęczali Olę, żeby tłumaczyła slogany zdobiące budynki ("Plany zjazdowe

muszą zostać wypełnione!") Olga nie wydawała się być zachwycona zaznajamianiem nas z tą sowiecką "kampanią reklamową". Ogólnie cała nasza wycieczka była prawie nieideologiczna. Nie pokazywano nam fabryk, kolchozów ani nawet Muzeum Rozwoju Ekonomicznego. Cele Intouristu wydawały się minimalizować idee rewolucyjnego kraju. W pewien sposób - i musieliśmy to przyznać - Leningrad jest marzeniem dla historyka. W centrum miasta można znaleźć bardzo wiele 18 i 19-to wiecznych zabytków (peryferie miasta są natomiast okrutnie 20-to wieczne), ale wszystkie zabytki gwałtownie potrzebują renowacji. Niektóre są reperowane, ale generalnie problem utrzymania świetności obiektów historycznych leży daleko poza komunistycznymi umiejętnościami radzenia sobie z sytuacją. Jeśli nawet jeden budynek jest odnawiany, to dziesięć innych niszczy w zastraszającym tempie. Kraje socjalistyczne wyglądają tak nędznie, bo - jak mi się wydaje - nie respektowane są w nich żadne prawa własności prywatnej. Dba się tylko o to, co narzuca "wyższy priorytet" - utrzymuje się więc armię i dba o to, żeby smętne resztki jedzenia znajdowały się na stołach. Opieka nad zabytkami nigdy chyba nie znajdzie się na początku sowieckiej listy "rzeczy do wykonania".

W Związku Sowieckim przetrwało wiele starych budowli, - nie tylko zabytkowych - komunistom brakuje jednak energii, aby albo o nie dbać albo postawić na ich miejsce nowe. Z tego zapewne powodu Sowiety wyglądają jak zrujnowane muzeum z animowanego filmu - coś takiego można zaobserwować chyba tylko w Hawanie. Jest to niemal komiczne jeśli pamiętać się, że Sowiety uznają się za kraj przyszłości, reprezentanta "nowej społeczności". Po tej naszej wycieczce dziwię się jeszcze bardziej uporowi z jakim intelektualisci zachodni starają się przenieść na własny grunt ideologię socjalistyczną.

Autokar zabrał nas następnie do katedry św. Izaaka - rosyjskiego kościoła ortodoksyjnego, od dawna nie funkcjonującego jako taki, ale z całą pieczołowitością odrestaurowanego. Mozaiki Chrystusa i jego apostołów odnowiono bardzo starannie. Podobnie było w wielu innych kościołach, które zwiedzaliśmy podczas naszej wycieczki. Widzieliśmy wiele kościołów, cerkwi i ikon - tak wiele, że można by przypuszczać, że zwiedzamy nie kraj komunistyczny, a Mateczkę Rosji. Zdziwiający dla nas był separowanie tradycji od systemu. Spytałam Olę dlaczego rząd komunistyczny wydaje tyle pieniędzy aby restaurować te symbole chrześcijaństwa. "Ponieważ jest to część naszej przeszłości" - odpowiedziała Olga - "bez przeszłości przyszłość nie istnieje". To pomogło nam zrozumieć, dlaczego system komunistyczny nie tworzy niczego nowego, a bez tych atrybutów przeszłości, których komunizm zdecydował się nie zniszczyć - nie byłoby tam w ogóle nic. W dalszym ciągu jednak zaskakująca była dla nas decyzja partii, aby nie zacierać śladów chrześcijaństwa, mając na uwadze, że komunizm sam w sobie jest rodzajem "odwroconej" religii o głęboko zakorzenionym antagonizmie do wszystkich innych religii - szczególnie zaś chrześcijaństwa właśnie.

O ile dobrze pamiętam w samym Leningradzie znajduje się 15 działających kościołów, w Moskwie zaś - jak nam mówiono - około 40. Kościoły te i ich wnętrza, nie wspominając już o tym, co się w nich odbywa robią większe wrażenie niż wszystko co system komunistyczny zdołał wyprodukować i jednocześnie dalece bardziej burzą porządek komunistyczny niż cokolwiek, co mogliby przywieźć do tego kraju amerykańscy turyści. Podczas zwiedzania jednak kościołów zauważyłem jedną charakterystyczną rzecz w żadnym z nich nie znajduje się jakiegokolwiek literatury - słowa pisanego. Nie ma modlitewników, słów religijnych pieśni, biuletynów kościelnych. Wszystko jest recytowane z pamięci. Najwyraźniej system komunistyczny wierzy, że doktryny rozpowszechniane poprzez sam dźwięk stanowią dlań minimalne ryzyko. Komunistyczna wiara w słowo pisane nie zna granic! (patrz sowiecka kampania walki z analfabetyzmem!). Tego wieczoru wybraliśmy się na operę Donizettiego do Teatru Kirowskiego. Utrzymując nas na bieżąco z historią Beichman jak zawsze przypominał wszystkim, że S. M. Kirow został w 1934 roku pozbawiony życia przez Stalina.

Ktoś z nas zaproponował, abysmy sporządzili listę charakterystycznych przejawów komunistycznego społeczeństwa. Całkowita nieobecność pornografii była pierwszą sugestią. Fakt ten powinien charakteryzować przede wszystkim chrześcijańskie społeczeństwo, ale co innego zaś przejaw, który skandalizuje nieco idee lenińskie to sklepy o wdzięcznie brzmiącej nazwie Bieriozka, specjalne sklepy, w których płaci się "twardą walutą" i do których zwykły sowiecki śmiertelnik nie ma wstępu. Takich luksusowych sklepów jest dzisiaj w Sowietach sporo, niektóre dla turystów, większość dla oficjalów partyjnych. Sklepy te świadczą o sromotnym upadku komunistycznego ideału, są bowiem luksusem dla uprzywilejowanych, których wedle zasad komunizmu przecież nie ma. Można by o tym pomyśleć, że sklepy te są komunistycznym ekwiwalentem rynku prożności. Z drugiej jednak strony te same sklepy funkcjonują jak najdoskonalsi wywrotowcy. Zwyczajny sowiecki śmiertelnik musiał już przecież zauważyć, że sklepy te są dostępne dla dwóch tylko kategorii ludzi - oficjalów partyjnych i turystów zagranicznych. Stwierdzenie zaś tego faktu musi prowadzić do logicznego wniosku - obiete kategorie muszą być jednakowo uprzywilejowane. Kryształowi komunisty i przedstawiciele zgniłego Zachodu. Czego jeszcze spostrzegawczy Rosjanin może się nauczyć w sklepie Bieriozki? Tego bowiem, że komunistyczne masy nie mają nic do stracenia poza łańcuchami, którymi są spętane. Tak czy owak do odwiedzania Bieriozek byliśmy namawiani bez przerwy, w ten bo-

wiem sposób mogliśmy bowiem pozostawić po sobie ślad w postaci miłych sowieckiemu sercu dolarów. Wynieśliśmy z tego jedną naukę, taką mianowicie, że Związek Sowiecki jest bardziej "infiltrowany" przez rynek niż US przez rządzących intelektualistów snujących o nowym socjalistycznym społeczeństwie. Cokolwiek by nie wymyślił Gorbaczow, elita partyjna nie zrezygnuje ze swoich obecnych przywilejów i to oni właśnie reprezentują warstwę skorumpowaną. Nielegalna ekonomia została ostatnio obliczona przez Władymira Bukowskiego na 30% całej sowieckiej produkcji. Władze partyjne zas ulegają ciągłym "kapitalistycznym" naciskom, by nie zauważać tych wszystkich tajemnych machlojek gospodarczych. Gdyby ktoś bowiem raczył to czynnie zauważyć mogłoby się zdarzyć, że ludziom nagle zaczęłoby się lepiej powodzić i cała ta "rola przewodnia" partii zniknęłaby we mgłę.

Ci z nas, którzy byli w Związku Sowieckim przedtem jednogłosem twierdzili, że nieco się polepszyło pod względem ekonomicznym. Krocej się czeka w kolejkach po podstawowe artykuły spożywcze, łatwiej dostać warzywa i owoce, ubrania są ładniejsze i lepiej wykonane. Ja jednak, jako ktoś, kto przyjechał do Związku Sowieckiego po raz pierwszy widziałem tylko ogromną, nie dającą się opisać przepaść pomiędzy poziomem rozwoju ekonomicznego w USA i w Sowietach. Ciągłe także myślałem o tym, jak to jest możliwe aby sowiecki system tak długo zachowywał materialistyczną ideologię, która przecież już przegrała na materialnym poziomie. Jest to jednak widoczne głównie dla tych, którzy doświadczali choć w niewielkim stopniu sposobu życia na Zachodzie. Fakt, materialne warunki życia w Sowietach polepszyły się w niewielkim stopniu i tak długo jak uda się utrzymać obywateli sowieckich w absolutnej niewiedzy co do warunków życia w innych krajach - tak długo będą oni przekonani, że ich sytuacja jest względnie normalna. To są te wszystkie powody, które sprawiają, że sowieccy liderzy starają się poderwać autorytet kapitalizmu, a także ograniczają kontakty z Zachodem do minimum.

* * *

Zanim opuściliśmy Leningrad - Arnold Beichman odwiedził jedyną w tym mieście synagogę i wrócił z ponurym raportem, że reżim zdaje się podejmować politykę ustępstw w sferze religijnych praktyk, ustępstwa to jednak niebezpieczne. "Trzymaj się z dala od tego, nie żądaj praw do emigracji, nie agituj za Izraelem, a my zostawimy Cię w spokoju". Filozofia reżimu odnośnie sprawy żydowskiej wydaje się być jasna - "daj im jesc mace, nie będą wtedy dyskutować". "W takiej sytuacji po co robisz sobie kłopoty?" - myślał głośno Beichman - "Jak wielu ludzi pomyśli sobie - czy muszę być drugim Szczeranskim? To prowokuje pytania odnośnie tego, jak należy żyć w systemie totalitarnym. Powiedzmy, że ma się żonę i dzieci, czy starczy odwagi, aby świadczyć za kims, kto został aresztowany?" To prawda - aby walczyć przeciw komunizmowi w Nowym Jorku w czasie II wojny światowej trzeba było odwagi, tam jednak nikt nikogo nie mógł wysłać do gąługu na 20 lat. Beichman nie wierzył w możliwość żydowskiej rebelii w Sowietach, ja zaś w czasie naszego pobytu w Leningradzie odwiedziłem polski kościół rzymsko-katolicki i wyniosłem z tej wizyty podobne wrażenie. Nie próbuj nawracać, nie rob zamieszania - i pozwól ci nawet spokojnie iść na mszę bez popadnięcia w kłopoty, oczywiście o ile nie jesteś lub nie chcesz być członkiem partii komunistycznej.

* * *

Do Ermitażu wybrałem się sam. Tak czy owak w tym całym labiryncie nie umiałbym znaleźć Olgi ani reszty wesołej gromadki. Pamiętam taki moment kiedy znalazłem się całkiem sam w małej 18-wiecznej komnacie. Poczulem się jak w kapsule czasu - oto wspaniały historyczny budynek został osaczony przez miastomunie komunizmu. Wokół mnie nie było strażników, usiadłem na pluszowym krześle przy marmurowym stole. W każdej chwili do komnaty mógł wejść Voltaire i jego koledzy. Wtedy usłyszałem głośne kroki ciężko uzbrojonych strażników. Poderwałem się przestraszony, że może złamałem jakieś niepisane zasady. Do pokoju weszło dwóch żołnierzy Armii Czerwonej, obaj krępi i otyli. Zdawali się mnie w ogóle nie zauważać, przeszli wzdłuż galerii ramię w ramię jak zalotna para. Wiedziałem jednak, że są zupełnie pewni, iż specyficzna intymność ich spaceru nie zostanie źle odczytana. Coś takiego byłoby nie do pomyslenia w tym kraju. Zastanawiałem się, czy oni też niedługo zostaną wysłani do Afganistanu i przypomniałem sobie chmurę niepokoju przesłaniającą twarz chłopca 'spotkanego na Newskim Prospektie.

Być może w tym właśnie pokoju bawiły się dzieci Cara Mikołaja II. Wyrzależem przez okno chcąc zobaczyć ten sam widok, który mogli widzieć oni. Na przeciwko okna wyrastała Kolumna Aleksandra, postawiona w 1832 roku, na której czubku dumnie stał anioł trzymający krzyż Chrystusa.

Tłum (mag)

The American Spectator, czerwiec 1986

CZY CHCESZ SPROWADZIĆ SWOJĄ RODZINĘ DO KANADY CZY KWALIFIKUJESZ SIĘ? JAKIE SĄ WYMAGANIA?

ZAPRASZAMY NA

FORUM NA TEMAT IMIGRACJI, NA KTORYM UZYSKASZ ODPOWIEDZ NA NURTUJĄCE CIĘ PYTANIA

- Co rozumiemy pod pojęciem uchodźca
- Kto może ubiegać się o status uchodźcy
- Jakie są nowe prawa dla uchodźców?

WTOREK, 24 CZERWCA, 1986 UCHODZCY

OBA SPOTKANIA BĘDĄ MIAŁY MIEJSCE OD 7-9 WIECZOREM W AUDIOTECE PARKDALE, 1303 QUEEN STREET WEST TORONTO
ZAPROSZONY MOWCA BOB PARKES
(Dyrektor Imigracji d/s Osiedlenia w rejonie Ontario)

Tłumacze dostępni w językach polski, hiszpański, portugalski, wietnamski, tamil

B U F E T

W sprawie dalszych informacji proszę skontaktować się z Ośrodkiem Pomocy Polskim Imigrantom tel 979-9634, 979-9639, pod patronatem Parkdale Intercultural Council, Parkdale Library & Jamaican Canadian Association w kooperacji z Canadian African Newcomers Aid Centre of Toronto, Centre For Spanish Speaking People, Kababayan Community Centre, Parkdale Community Legal Services, Polish Immigrant Aid Centre & Polish Social Services, Portuguese Inter-Agency Network, Vietnamese Association, South Asian Women's Group

Chciałaby dusza do raju i na emeryturze do kraju?

Wiele osób (do niedawna należałam do nich) marzy o tym aby kiedyś, może na emeryturze osiedlić się z powrotem w Polsce. Pomyśl może być nęcący z różnych względów. A to przelicznik dolarowy gra na korzyść wtórnego przemieszczenia - można w końcu trochę pozostawić pieniędzy, można pokazać się przed znajomymi, zawsze to młodziej się wygląda, gdy jest się dobrze odżywionym i porównuje z bardziej steranymi kołomyją zyciową znajomkami, obojętnie co by się nie robiło i gdzie nie było. Jest się obywatelstwem i człowiekiem bywałam (ach, jaki szacunek!), czy też smutnie podchodząc do rzeczy, zawsze to przyjemniej złożyć kosi swoje na swoim. Osobiscie nie widzę w tym nic zdrożnego. A i Czerwony powinien się cieszyć, bo przecież ściąganie te dolce, czy jakas inną walutę, na której mu przecież tak szalenie zależy. Sytuacja wydawałaby się czysta i prosta.

LECZ NIE ZUPEŁNIE

Jest coś takiego jak sprawiedliwość społeczna

W Przeglądzie Technicznym (numer 16'86) jest notatka o takich właśnie emerytach węgierskiego pochodzenia wracających na Węgry. Jako ciekawostkę z tego samego źródła warto dodać, że 1/3 wszystkich Węgrów mieszka poza granicami kraju.

Jak wiadomo w centralnie kontrolowanej i cenzurowanej oficjalnej prasie komunistycznej - to co na szpalcie to w głowach tych od urabiania opinii obywateli i tych co rządzą.

I dlatego o tyle znamienne i warte podkreślenia jest tych kilka słów komentarza z Przeglądu. Przegląd twierdzi, że

Na temat "dolarowych emerytur" panują tu różne opinie. Zdaniem jednych osób, zbyt duża jest tolerancja, która umożliwia powrót właściwie prawie wszystkim, którzy tego pragną. Twierdzą oni, że sprzeczne jest to z zasadami sprawiedliwości społecznej, iż osoby powracające z zagranicy żyją dużo lepiej niż przeciętny emeryt węgierski, a do tego korzystają ze wszystkich zdobyczy socjalizmu, mimo że przecież ich wkład w wyniki osiągnięte przez społeczeństwo węgierskie jest w najlepszym razie minimalny."

Proszę Państwa, ja tego nie zmyśliłam. Można sprawdzić w cytowanym numerze na stronie 25''

Co do pierwszej części cytatu - tej która mówi o zbyt dużej tolerancji, która umożliwia powrót wszystkim, którzy tego pragną - no cóż, tolerancję zlikwidować bardzo łatwo, i na przykład wpuszczając tylko tych co sobie zasłużyli. Przynajmniej byłaby jakaś konsekwencja. Wyjechać z kraju mogli tylko co poniektórzy, a reszta co chciała, bo uważała, że ma prawo do opuszczenia kraju i wyjeżdżała lub pozostawała nielegalnie (dodajmy nielegalnie zgodnie z komunistycznym prawem przypisania do obozu), była bądź jest dalej traktowana jak przestępca i często gęsto szykanowana na różne sposoby.

Mozna by więc również wpuszczając tylko co poniektórych, a wszyscy inni jak chcą wracać to proszę bardzo.

WKRADNIJCIE SIĘ Z POWROTEM TAK JAK ŻEŚCIE SIĘ WYMSKNĘLI NA TAMTĄ STRONĘ

Co do drugiej części cytatu - tej o sprawiedliwości społecznej wołającej o pomstę do nieba, bo dolarowi emeryci żyją lepiej, niż ich spracowani rodacy, choć nie zasłużyli na to, bo nie budowali socjalizmu - no cóż, i tutaj rozwiązanie jest proste i stosowane powszechnie u Czerwonego. Jeśli jesteś inny, a na dodatek masz więcej to trzeba cię zrównać i odebrać to czego masz za dużo.

A MOŻEMY JESZCZE DAĆ CI MNIEJ ZA KARĘ, ŻE NIE BUDOWAŁEŚ SOCJALIZMU Z NAMI

Żarty - żartami, proszę Państwa. Tylko Czerwony może poszczycić się taką wirtuozerią nonsensu. I jak to jednak dobrze, myślę sobie, że pomimo, że przyjechałam do Kanady po czterdziestce, nikt nie twierdzi, że w imię sprawiedliwości społecznej powinna zostać odliczona od mojej emerytury jakaś kwota, bo mój wkład jest bardzo mały w budowę Kanady. I jak to dobrze, że nikt z Kanadyjczyków do tej pory nie powiedział mi nic przykrego akurat na ten temat. Pewnie Kanadyjczycy są za prosci na takie wnioski, tu trzeba uciec sofistycznym komunistycznym kręactwem, żeby coś podobnego wydumac.

Więc proszę Państwa, nawet jeśli dusza chce do raju i na emeryturze do kraju, to proszę bardzo - ale już beze mnie!

ALINA SKAWSKA

Poltergeist II: The Other Side

Rodzinę Freelings zostawiliśmy cztery lata temu krancowo wyczerpaną, ale też szczęśliwą w końcu uszli cało ze szponów nieczystych mocy. Wszelako już na początku drugiej części ich przygód, z chaotycznej konwersacji dowiadujemy się, że owo szczęście miało bardzo krótki żywot. Otóż po pierwsze, sympatyczna rodzina boryka się z kłopotami finansowymi, bo przecież jej poprzedni dom wraz z całym dobytkiem porwały upiory, a agenci ubezpieczeniowi nie chcą w to uwierzyć.

Po wtore i niestety gorsze, domownicy w dalszym ciągu nie potrafią otrząsnąć się ze wspomnień tamtej strasznej nocy w Cueste Verde.

Dla mniej zorientowanych (jesli są tacy, jako że dawny "Poltergeist" cieszył się ogromną popularnością), krótko przypomnę, iż Freelings byli właścicielami przelotnego domku o bardzo nieciekawej (i naturalnie nieznanym) lokalizacji na dawnym cmentarzu In-

dian. Co z tego wynika, łatwo się domysleć, tym bardziej jeśli film reżyserował mistrz ekranowej makabry Tobe Hooper wspomagany przez niekwestionowanego króla efektów specjalnych Richarda Edlunda. W finale widziliśmy wyparowanie domku, przemianę basenu w okazały grobowiec oraz Freelingów uciekających do Arizony.

Dosć szybko okazało się, że ludzie gustują w tego rodzaju zabawie "Poltergeist" zarobił dobrze ponad 150 milionów i oczywiście był to wystarczający powód by myśleć o części drugiej. Nie wszystko jednak układało się pomyślnie. Najpierw odstąpił od pomysłu Steven Spielberg (producent i projektodawca części pierwszej), następnie zmarła tragicznie jedna z pierwszoplanowych aktorek, wreszcie - groziło odejście Jobeth Williams, bez której (grała rolę matki) cały film musiałby wyglądać inaczej. Po wielu staraniach problemy rozwiązano, choć nie wszystkie i nie z jednakowym skutkiem. Obsada głównych ról pozostała ta sama: Jobeth Williams, Craig T Nelson jako ojciec oraz Heather O'Rourke i Oliver Robins odtwarzający rolę dzieci. Inny jest natomiast reżyser, zupełnie nieznany Brian Gibson, co w moim przekonaniu całkowicie zmieniło charakter filmu.

"Poltergeist II" sprawia takie wrażenie, jakby element grozy miał w nim pełnić uboczną funkcję. Brzmi to może obrazoburczo, szczególnie w świetle przynajmniej jakiejś doświadczenia na przykład głowa rodziny (wypija on mianowicie robaka,

którym de facto jest monstrum), ale tak to właśnie odebrałem. Niby pojawia się tam masa kociotrupów, upiorów, widziadła i Bog wie czego jeszcze, lecz powtarzam - w jakiejś groteskowej, może nawet pogodnej, scenerii. Sprawily to, jak sądzę, trzy przyczyny. Po pierwsze widz ma nieustannie pewność, że bohaterom nic złego nie może się przytrafić. Po drugie, sami bohaterowie jak gdyby również w to wierzą, i nawet w najbardziej dramatycznych okolicznościach stają ich na dowcip, zabawną uwagę itp. Po trzecie wreszcie, wprowadzono na plan indyjskiego czarownika (Will Sampson), który znakomicie rozładuje napięcie, budzi bezgraniczne zaufanie.

Horror w takiej postaci wygląda zabawnie, ale też kontrowersyjnie. Niektórych wielbicieli mocnych wrażeń, śmiech widowni w najmniej spodziewanych momentach po prostu irytuje, z kolei zaś brak owego nadęcia, które nader często towarzyszy filmom grozy czyni ten obraz bardzo sympatycznym.

Nie mam zamiaru zdradzać Państwu, co Freelingowie zobaczyli po drugiej stronie tamtego świata. Alisici cokolwiek by to nie było, warto się tam z nimi wybrać. Jeśli nawet odpadnie nam w tej "wycieczce" aspekt poznawczy, to z pewnością zachwyci nas feeria efektów specjalnych. Ich autorem jest ponownie Edlund, o którym mowa się, iż w swych wysiłkach zawarł przymierze z diabłem. Skąd bierze się taki pogląd? - o tym może za tydzień

JANUSZ PIETRUS

**GDZIE ECHO MA SIĘ
ZAMIAR ROZERWAĆ
W TYM TYGODNIU -
do czego i Państwa namawia.**

18 - 24 czerwca MUZYKA

21 czerwca - z ogromną satysfakcją chcemy Państwa poinformować o torontonskim występie wybitnych twórców muzyki elektronicznej - zespołu Tangerine Dream. Muzyka tego niemieckiego zespołu należy już do klasyki tego gatunku, a sam zespół znajduje się w czołówce światowej muzyki elektronicznej. Występ Tangerine Dream, które dwa lata temu występowało także w Polsce, gdzie nagrało ogromnie ciekawy album dwupłytowy - "Poland" - jest na kanadyjskim rynku muzycznym wydarzeniem, którego nie powinno się pomijać. Tangerine Dream występować będzie w Massey Hall, tel. 593-4828.

23 - 25 czerwca - w tych dniach w Forum - Ontario Place odbędą się koncerty bardzo ciekawej piosenkarki kanadyjskiej ukraińskiego pochodzenia - Luby, wykonawczyni wielu znanych i lubianych przebojów.

24 - 28 czerwca - w Toronto rozpoczyna się Międzynarodowy Festiwal Jazzowy. Przewidziane są występy wielu ciekawych i znaczących muzyków, w tym także Herbie Hancocka. Szczegółowe informacje uzyskać można pod numerem 595-5245. Bilety do nabycia w BASS i Jazz & Blues Centre - 66 Dundas St. E.

20 - 24 czerwca - Canadian Opera Company zaprasza na przedstawienie słynnej opery Verdi'ego - "Traviata" w O'Keefe Centre - 1 Front St. E. tel. 872-2262.

*** Na liście najlepszych albumów płytowych nową płytą Petera Gabriela - byłego członka zespołu Genesis - gwałtownie awansowała z pozycji 20-tej na 10-tą.

FILM

*** Sezon letni w kinach zapowiada się ciekawie. Na ekrany kin weszła nowa komedia Ivana Reitmana - reżyseria "Ghostbusters" - "Legal Eagles". Główną rolę gra Robert Redford.

*** Wszystkich Państwa zapewne zainteresuje film, który zdobył cztery nagrody na Festiwalu w Huston - "Letter to Brezhnev", a który właśnie rozpoczął swój debiut kanadyjski.

*** Widzom, którzy szukają w kinematografii innych jeszcze wartości niż rozrywkowe proponujemy najnowszy film Carlosa Saury, który jest adaptacją sztuki F. Garcia Lorca - "Blood Wedding".

INNE ATRAKCJE

*** Wszystkim Państwu przypominamy, że 20 czerwca rozpoczyna się doroczny festiwal etników - Metro International Caravan. Zabawa będzie zapewne jak zwykle doskonała o czym informuje Państwa Wasz niesłychanie zajęty

Z B - czyli Zaciekle Bywalec

CARAVAN 86

Najpopularniejszy pawilon "Kraków"
czynny przez cały okres trwania festiwalu
Występy zespołów ludowych, kiermasze
pamiątek i sztuki ludowej

Zespół Lechovia nagrodzony w ubiegłym roku
jako najlepszy na festiwalu wystąpi wraz z
małą Lechovią w dniu 23 i 25 CZERWCA,
w godz. 7:30 i 8:45 oraz 10:15

Parafia Katedralna PNKK sw. Jana PAWILON "ZAKOPANE" CARAVAN '86

W dniach od 20 do 28 czerwca włącznie (9 dni) w salach Parafii Katedralnej PNKK sw. Jana, 186 Cowan Ave., w ramach CARAVAN '86 będzie czynny pawilon "ZAKOPANE".

Otwarcie pawilonu nastąpi w piątek 20 bm o 6:00 wieczorem. Pasporty po znizowanej cenie są do nabycia w kancelarii parafialnej (532-8249).

Dekorację pawilonu wykonał zmarły przed dwoma laty znany artysta polonijny Eugeniusz Chruszcicki.

Z tańcem i śpiewem wystąpi kilkakrotnie każdego dnia znany zespół polonijny "Biały Orzeł" kierowany przez pp. Pawła i Marię Dubickich. Kuchnia i bar będą obficie zaopatrzone.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
CAŁĄ POLONIĘ Z TORONTO I OKOLICY
Lucy NIZIO, przewodnicząca

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

W miesiącu czerwcu polski program telewizyjny nadawany na Graham Cable TV (Channel 10) będzie emitowany w środę 11 bm o godz. 10:00 wiecz. w sobotę 14 bm o godz. 6:00 wiecz. i w poniedziałek 16 bm o godz. 4:00 po poł. Zapraszamy do obejrzenia Kuria Biskupia PNKK w Kanadzie.

CINEMATIC

JANUSZ PIETRUS

tanio wykonuje wysokiej jakości
video filmy

Najlepszy sposób na zachowanie
niepowtarzalnych chwil.

DZWOŃ 743 - 8142

Polskie filmy fabularne na kasetach Video

Możliwość otworzenia wypożyczalni kaset lub klubów filmowych

● W chwili obecnej mamy 26 filmów

● Cena kasyety kanadyjskich \$ 60 z przesyłką

Blizszych informacji udzieli listownie przedstawiciel na Kanadzie

**POLMAK SERVICES of ALBERTA
LTD.**

10858-97 St., Edmonton, Alta T5H 2M5

JUŻ W SPRZEDAŻY

Nakładem Century Publishing Co Ltd w Toronto
ukazała się sensacyjna książka
Romana Buczka
pt "MUSZKIETEROWIE"

Książka opisuje mało znane dzieje organizacji wywiadowczej, założonej w okupowanej Warszawie w roku 1939 przez inż. Stefana Witkowskiego. Autor przedstawił powikłane i tragiczne losy tej organizacji w oparciu o bogaty materiał archiwalny i relacje niektórych jej bohaterów. Stron 140, cena \$ 9.90.

Do nabycia w wydawnictwie Century Publishing Co Ltd, 657 Willard Ave., Toronto, Ont. M6S 3S1, lub w księgarniach polonijnych.

ARCHIPELAG

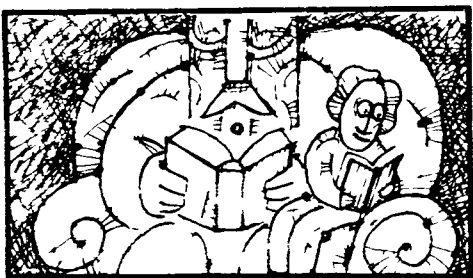
miesięcznik kulturalno-polityczny

proza, poezja, dramaty, eseistyka, historia najnowsza, publicystyka, polityczna, felietony, recenzje, grafika, fotografia artystyczna

Adres redakcji: ANDRZEJ WIĘCKOWSKI
Wilhelmsruher Damm 139, 1000 Berlin 26

Roczna prenumerata: RFN 115 DM, kraje europejskie -
117 USA i Kanada - 52 US \$ (pocztą lotniczą)

Należność prosimy przekazywać przelewem pocztowym (z dopiskiem Aba) na konto
Postcheckkonto 458 667 107 Andrzej Więckowski, Sonderkonto Archipelag, Berlin West
BLZ 100 100 10. Przedstawicielstwo w Kanadzie: Jacek Skoczkowski, Box Post 181
Station B, K1P6C4, Ottawa, Ont.

lecz także rewolucjonisci którzy walczyli ramię w ramię z Fidelem Castro w Sierra Maestra. Nie brakło w więzieniu francuskiego marksisty

Valladares spotkał w więzieniu młodego komisarza politycznego z Hawany przysłanego do nadzorowania więźniów. Komisarz był zaszokowany gdy się przekonał, że więźniowie ci to nie mordercy, gwałciciele i złodzieje, jak mu powiedziano, lecz rewolucjonisci którzy przyczynili się do zwycięstwa rewolucji, studenci, ludzie wolnych zawodów, chłopci. Gdy komisarz zaczął bronić więźniów przed nieludzkim traktowaniem zaarrestowano go za "słabość ideologiczną" i uwięziono.

O Valladaresa upominała się m.in. Amnestia Międzynarodowa. Osobście interweniował w jego sprawie prezydent Francji Mitterrand. Poetę zwolniono, ale w lochach Castro gniją inni, o których świat nie wie.

Lewica zachowała się w sprawie Valladaresa dość obrzydliwie. Wybitny Szwed Pierre Schori, międzynarodowy sekretarz Partii Socjal-Demokratycznej, a obecnie podsekretarz spraw zagranicznych odmówił publicznego wystąpienia w towarzystwie żony Valladaresa, aby "nie dać Stanom Zjednoczonym broni propagandowej do ręki". Radził posługiwać się "cichą dyplomacją".

Fidel Castro też kiedyś był więźniem politycznym na Kubie, po nieudanym ataku na koszary Moncada w lipcu 1953. Dostawał dobre jedzenie, był trzymany w dużym, przewiewnym pomieszczeniu, mógł bez ograniczeń pisać i otrzymywać listy, miał też wizyty małżeńskie. Sam Castro pisał o "wielu miłych godzinach" spędzonych na przewiewnym podwórku, o dobrych obiadach z włoską czekoladą na deser i dwu kąpielach dziennie. W jednym z listów zartował sprawią że będzie mi się zdawało że jestem na wakacjach. Pisał że ma "pełno wody światła elektryczne, jedzenie, czystą odzież, a wszystko to za darmo".

Wspomnienia Valladaresa potwierdzają relacje innych zwolnionych ostatnich więźniów kubanskich, takich jak Jorge Valls, który napisał *Twenty Years and Forty Days Life in a Cuban Prison*, wydaną przez Americas Watch Committee.

Armando Valladares
tuz po wyjściu z więzienia

POŻEGNANIE BORGESA

W sobotę, 14 czerwca zmarł w Genewie JORGE LUIS BORGES - jeden z najwybitniejszych pisarzy literatury iberoamerykańskiej.

Od ponad 50 lat Borges plasował się w czołówce literatury światowej ze swoimi precyzyjnymi, niemal matematycznie skonstruowanymi opowiadaniem i powieściami. Niestychana wyobraźnia Borgesa sprawiała iż literacki świat jego marzeń stał się artystyczną płaszczyzną porozumienia z czytelnikami. Niemal każdy komu bliski jest klimat tego rodzaju literatury swoją edukację rozpoczął od książek Borgesa.

BORGES - syn profesora literatury angielskiej i psychologii wychowywany był w kulcie książki - szczególnie zaś literatury angielskiej, co wydaje się niezmiernie istotne dla jego późniejszej kariery. Ciekawe - ale właśnie angielski był pierwszym językiem Borgesa i w tym języku powstawały pierwsze jego książki. Pierwszą próbą literacką Borgesa była napisana w wieku lat 8 nowela - "The Fatal Visor", a zaledwie w rok później Borges przetłumaczył na hiszpański "Szczęśliwego księcia" Oscara Wilde'a. W 1923 roku ukazał się jego pierwszy zbiór wierszy, ale sława przyszła dopiero w latach 40-tych, kiedy ukazały się dwa krótkie opowiadania Borgesa - "Alef" i "Fikcje" (tłumaczone na język polski).

LIST DO REDAKCJI

W jednym z ostatnich numerów Echa Tygodnia ukazał się artykuł Pana Stanisława Dąbrowskiego pt. "Kurt Waldheim - człowiek w smudze własnego cienia". Lektura tego artykułu nasuwa niepokojące refleksje odnośnie intencji autora, a co gorzej dyskrecji redakcji czasopisma, które zdobyło sobie świetną opinię wśród czytelników. Sprawa Kurta Waldheima jest dość powszechnie znana - istnieje podejrzenie, że był sekretarzem ONZ, był mniej lub bardziej czynnym członkiem organizacji nazistowskiej. To że służył w Armii Niemieckiej nie podlega dyskusji i nie jest jeszcze powodem do robienia wielkiego szumu, bo wszak służyli w niej również Polacy z terenów wcielonych do Rzeszy. Również to, że wiedział o eksterminacji Żydów, Cyganów, Jugosłowian czy Polaków też nie podlega dyskusji - wiedział o tym, jeśli chciał wiedzieć, cały świat. O co więc chodzi autorowi wspomnianego artykułu? Pytaniem jest czy Kurt Waldheim uczestniczył w zbrodniach hitlerowskich? Na to pytanie nikt, włącznie z organizacjami żydowskimi i nie mówiąc o organach sprawiedliwości, jeszcze z całą pewnością nie odpowiedział. W tej sytuacji zarówno przyzwyczajenie jak i normy prawne i dziennikarskie nakazują stosować formułę - niewinny do czasu udowodnienia winy. Niestety, Pan Dąbrowski nie będąc ani prawnikiem ani dziennikarzem podejmuje się sądu posługując się własnymi spekulacjami, opiniami innych i nie dostarczając żadnych faktów, które by zbliżyły do udzielenia jednoznacznego odpowiedzi na zasadnicze pytanie. Natomiast w trakcie swych wywodów Pan Dąbrowski stawia niespodziewany i zupełnie gołosłowny zarzut, że aparat rządowy RFN opiera się na eks-nazistach. Oto cytat: "Przecież każdy (podkreślenie moje) Niemiec (który) liczy obecnie 67 lat, służył w nazistowskiej, właściwie niemieckiej, maszynie wojennej bez ich udziału nie mógłby powstać rządowy aparat Federalnej Republiki Niemiec".

Trochę to na bakier z logiką, bo na tej zasadzie można powiedzieć, że większość obywateli PRL służyła w Ludowym Wojsku, tj. zbrojnym ramieniu komunistycznego rządu, ergo jest komunistami. Wydaje się, że już dość dawno dokonano odróżnienia nazistów od żołnierzy, a więc odkrywcze idee Pana Dąbrowskiego są błędne i spóźnione.

Jego dzieła tłumaczone były na ponad 20 różnych języków i przysporzyły autorowi wiele nagród - gwałtownie Borges nigdy nie został laureatem Nagrody Nobla.

W pierwszym okresie swojej twórczości Borges pisał głównie wiersze, poezję porzucił dla prozy w latach 30-tych. Borges nigdy nie był pisarzem politycznym, jego literatura z jej specyficznym i wysmaczonym uniwersalizmem wykracza daleko poza ramy politycznych rozgrywek. Sam Borges mówił o sobie, że jest konserwatystą, anarchistą i ateistą. Mimo jednak swojego niezaangażowania politycznego był jednym z tych, którzy otwierali krytykowi rządów Juana Perona. Kiedy reszta Peron doszedł do władzy w 1946 roku natychmiast niemal przeniósł Borgesa ze stanowiska szefa bibliotek miejskich na pozycję inspektora kurcząt i krolików na miejskim targu - Borges naturalnie odpowiedział rezygnacją. Na swoje stanowisko wrócił pisarz dopiero w 1955 roku, po upadku rządów argentyńskiego prezydenta.

Dzisiaj, po śmierci 86-letniego pisarza cały świat literacki przywdział żałobę. Jego wspaniały kolega po piórze - Peruwianczyk - Mario Vargas Llosa tak powiedział w wywiadzie dla argentyńskiej gazety - *La Nación* - "Śmierć Borgesa jest śmiercią najbardziej istotnego pisarza współczesnej literatury i największego kreatora naszych czasów".

MAGDALENA CZYŻYCKA

Wreszcie ostatnia, i chyba najbardziej niepokojąca sprawa. Autor stawia pytanie:

"dlaczego Światowy Kongres Żydowski, który tak zawzięcie ściga wojennych przestępców przeciwko Żydom, tak późno znalazł dokumenty obciążające przeszłość Waldheima?" Pytanie jest retoryczne, ale jako takie ma za zadanie pobudzić czytelnika do myślenia i udzielenia sobie odpowiedzi na podstawie implikacji. Czytelnik jest wręcz prowadzony do konkluzji - coś złego jest z tym Światowym Kongresem Żydowskim. Jeśli do tego po takim wniosku przeczyta tłustym drukiem napisane zdanie "Godność tę (sekretarza ONZ, przypisek mój), osiągnął głosami bloku sowieckiego" to aż się cisnie do głowy stary wyswiechtany slogan o Żydach i komunistach.

Nie sądzę, że tak doskonały tygodnik jak Echo Tygodnia świadomie chce udzielać swego placet i swych łam do tego typu dziennikarstwa i takich implikacji. Redaktorska edycja artykułu, lub przynajmniej *votum separatum* byłyby bardzo na miejscu. My Polacy mamy dość wrogów - zupełnie zbędnym jest ich pomnażanie nieuzasadnionymi atakami na Niemców, Żydów i Austriaków. Tym ostatnim oberwało się od Pana Dąbrowskiego, który za cytowanym przez siebie dziennikarzem skwitował elektorat Austrii jako "starych" i "młodych" nazistów, "pełnych" i "półpełnych" antysemitów, ale także socjalistów. I cały ten kram o niesprawdzone podejrzenia - a nie szkoda to papieru i czasu czytelników, nie mówiąc o czasie autora?

M B ZALESKI

SZUKA SPONSORA

HENRYK SIEWIERKIEWICZ, lat 31, bez nałogów, katolik, Polak, żonaty, troje dzieci. Wykształcenie i kwalifikacje: technik technolog przemysłu piekarniczego, ukończenie praktyki zawodu piekarskiego, specjalista kucharz II klasy, prawo jazdy AB. Staż pracy - 16 lat, w tym przemysł piekarniczy 5 lat, gastronomia i lesnictwo 6 lat, przemysł chemiczny 5 lat. Adres: Dansk Rode Kors, Center Fuglebaken, Drosselvej 57, København 2000F DANMARK.

KSIĄŻKI

The Prison Memoirs of Armando Valladares

Autor Armando Valladares
Tłum. na angielski Andrew Hurley.

Ilustracje 381 str.
Nowy Jork Alfred A. Knopf.
Cena 18 95 dol.

W 1983 roku Fidel Castro poinformował dziennikarzy, że Kuba "nie ma problemu praw człowieka - nie było tu zniknięć, nie było tu tortur, nie było tu mordów. W ciągu 25 lat rewolucji nie popełniono tu nigdy zbrodni".

Zupełnie, jakby człowiek słuchał Jaruzela albo Urbana czy Kiszczaka o tym, że władza w PRL posługuje się siłą argumentu, a nie argumentem siły. Przykład Kuby umacnia podejrzenie, że społeczeństwa gdzie rządzą Czerwoni mają co najmniej dwie wspólne cechy - przemoc i kłamstwo - niezależnie od szerokości geograficznej kraju i koloru skóry rządzących i rządzonych.

My o tym wiemy, ale na Zachodzie zbyt wielu ludzi daje się nabierać na Fidela i jego rewolucję. Dlatego potrzebne są książki takie, jak opublikowane własne wspomnienia więźniów Valladaresa poety kubanskiego.

Valladares wyszedł z kubanckiego więzienia na wyspie Sosen - Isle of Pines - po 22 latach, w 1983. Raz próbował ucieczki łodzią, został złapany.

Valladares i inni więźniowie, którzy nie chcieli się poddać "politycznej rehabilitacji" byli przetrzymywani nago w największym upale, zimnie i wilgoci. Regularnie bito więźniów, strzelano do nich, od czasu do czasu kłosem zabijano. Za karę wtrącano ich do "cel-szuflad", w których człowiek tkwi poskręcany i nie może się poruszać.

Bito pałami, rano prądem elektrycznym. Deptano leżących, skakano na nich w ciężkich butach.

W karnych celach panowała zupełna ciemność. Straznicy polewali więźniów wiadrami uryny i kału, gdy ci próbowali odpędzić szczury i karaluchy by móc zasnąć. Nie pozwalano się myć, Valladares cały porósł grzybem. Straznicy nie pozwalali spać, nieustannie budzili więźniów, szturchając ich długimi tyczkami.

Szerzyły się choroby. Po próbie ucieczki Valladares gdy znalazł się w celi miał złamane trzy kości stopy. Nie udzielono mu pomocy lekarskiej.

Nawet pod sam koniec, kiedy władze już zgadzały się na jego zwolnienie, Valladares siedział w nagej, betonowej celi, gdzie przez 24 godziny na dobę paliły się jarzeniówki. Wtedy poeta był już częściowo sparaliżowany na skutek niedożywienia i braku opieki lekarskiej.

Wśród więźniów znajdowali się nie tylko zwolennicy Batisty i katolicy,

Mecenas January PRAWO I TY

Kanadyjskie przepisy

ODCINEK I imigracyjne

(WYTNIJ I ZACHOWAJ)

Po długiej przerwie mecenasa January wraca na łamy Echa Tygodnia. Bywał u wod, leczyl podagrę, miał względnę bogate życie osobiste, wiele też czasu spędził po różnych bibliotekach. Szczególnie owocnie pracowało mu się w centralnej miejskiej bibliotece w Toronto przy 789 Yonge St., zaraz na północ od Bloor.

Biblioteka ta mieści się w nowym, nowoczesnym budynku, przestronnym, pełnym światła i powietrza, z własnym jeziorkiem i oazą zielonej roślinności, z wygodnymi, wielkimi stołami do pracy z jasnego drzewa i zatrzesieniem sprawnych maszyn do kopiowania. Są nawet maszyny do zmieniania banknotów na drobne do kopiarok.

Najważniejszy jest oczywiście księgozbiór, katalogi i służba informacyjna. Mecenasa January, studiując kanadyjskie prawo, a w szczególności ustawy i przepisy imigracyjne stwierdził, że katalogi i informacja są bez zarzutu, a księgozbiór dostatecznie bogaty.

Ale do rzeczy, czyli ad rem, albo bardziej po kanadyjsku, *revenons a nos moutons*.

Istota przepisów imigracyjnych

Postać jest rzeczą względną. W osiemnastym, a bodaj jeszcze w dziewiętnastym wieku podróżowało się z Petersburga do Paryża bez żadnych papierów (choc w epoce dylizansu trafiali się po drodze zbójcy). Kolumb zas nie potrzebował ani wizy ani zezwolenia żadnego urzędu imigracyjnego by się dostać do Ameryki.

W naszych czasach państwa stały się wybredne jeśli chodzi o przyjmowanie gości i jeszcze bardziej wybredne co do ludzi, którym pozwalają się osiedlać na stałe i uzyskiwać prawa obywatelskie.

Istota przepisów imigracyjnych polega na określeniu, kto może się osiedlić w Kanadzie na stałe. Nie wszyscy, nie wszyscy. Po drugie, przepisy te mówią kogo

załatwia się w pierwszej kolejności i wobec kogo można złagodzić obowiązujące ogólnie kryteria przyjmowania imigrantów.

Kogo się nie wpuszcza

Na ten temat teraz tylko ogólnie, w odpowiednim czasie przedstawimy wszystkie szczegóły.

Był kiedyś w Krakowie zebrał na wózek inwalidzkim, pracował na honorowym miejscu przed kościołem Mariackim (po jego śmierci okazało się, że był bardzo bogaty). O to ow szacowny i powszechnie znany człowiek nie miał żadnych szans wyemigrowania do Kanady, bowiem prawo kanadyjskie nie pozwala na imigrację osób, o których wolno sądzić, że nie będą miały chęci same się utrzymywać (Zebranie to wprawdzie ciężka praca, ale Kanada widzi to inaczej).

Nie wyemigruje do Kanady też ten pan z PRL, bodajże w randze kapitana, który kiedyś wkręcił się do Wolnej Europy, a potem wrócił do Warszawy, odkrył przyłbicę i już jako pracownik MSW czy czegoś w tym rodzaju, "demaskował" imperialistów. Prawo kanadyjskie bowiem nie pozwala na imigrację szpiegom, którzy działali na niekorzyść demokratycznych rządów. Niew wpuszcza się też skazanych za rozmaite przestępstwa, choć, jak i w poprzednich wypadkach, dopuszcza się wyjątki.

Może też kandydata na imigranta zdyskwalifikować zły stan zdrowia.

Większości jednak przeciętnych Polaków pragnących wyemigrować do Kanady zakazy te nie będą martwic, bo ich po prostu nie dotyczą.

System punktowy

Jeśli się nie należy do kategorii osób, których Kanada z zasady nie wpuszcza jako imigrantów, nie znaczy to jeszcze, że wystarczy złożyć podanie i się zostanie automatycznie wpuszczonym.

Zdobycie rangi imigranta to coś w rodzaju zdania egzaminu. Zeby się zakwalifikować, trzeba zdobyć odpowiednią ilość punktów. Przyznaje je zajmujący się naszą sprawą urzędnik imigracyjny, na podstawie szczegółowych przepisów. Kto nie zdobędzie minimalnej ilości punktów, ten się nie kwalifikuje i wpuszczony nie zostanie (chyba, że można potraktować go w sposób wyjątkowy).

Punkty przyznaje się za takie rzeczy, jak wykształcenie, konkretne przygotowanie zawodowe, doświadczenie zawodowe, posiadanie poszukiwanego w Kanadzie zawodu, posiadanie miejsca pracy w Kanadzie jeszcze przed emigracją, wiek (dyskryminuje się niepełnoletnich i starszych), znajomość angielskiego i francuskiego, a także takie rzeczy jak zarad-

ność, oceniana subiektywnie przez zajmującego się naszą sprawą urzędnika imigracyjnego. W odpowiednim momencie przedstawimy system punktowy we wszystkich jego szczegółach.

Trzeba tylko dodać, że obecnie, od 31 października 1985, system punktowy jest zreformowany. Min., żeby się zakwalifikować, kandydat na imigranta potrzebuje 70 punktów, a nie jak poprzednio 50 punktów.

Szczególna sytuacja Polaków

W ostatnich latach przepisy imigracyjne Kanady traktują Polaków oraz obywateli innych krajów realnego socjalizmu ze Związkiem Radzieckim na czele w sposób szczególny.

Mianowicie zawieszono wobec nas i naszych braci w realnym socjalizmie artykuły 7, 8 i 9 oraz paragraf 1 artykułu 14 przepisów imigracyjnych (Oficjalna, skrócona nazwa tych przepisów brzmi Immigration Regulations, 1976). Uczyniono to - tak stwierdzają nowe przepisy - zgodnie z kanadyjskimi tradycjami humanitarnymi.

Poprawki te dotyczą obywateli, byłych obywateli i byłych mieszkańców Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Węgier, Polski, Rumunii i ZSRR.

Najważniejsze konsekwencje tych poprawek są dwie. Po pierwsze, zawieszają one system punktowy wobec osób z tych krajów. Po drugie, dają im pierwszeństwo w załatwianiu sprawy czyli podania o imigrację.

Konsekwencją tego jest taka, że jeśli się jest Polakiem to ma się szansę - przynajmniej teoretycznie - wyemigrować do Kanady łatwiej i szybciej niż obywatele wielu innych krajów świata.

Szczegóły w następnym numerze Echa Tygodnia.

Dr Barbara KUJAWA-CIEŚLIŃSKA

Uprzejmie zawiadamiam o otwarciu
gabinetu dentystycznego
25 Elm Str., Toronto, Ont. M5G 1H1
Na północ o Eaton Centre
TEL 977-0344, 977-7191

190-194

EVA Electronics

MIROSLAW STEFANSKI oferuje komputery

IBM — PC — XT COMPATIBLE

• wysokiej jakości • obsługa w całej Kanadzie • ceny nie do pobicia • fachowa porada na temat oprogramowania (software)

TEL. (416) 749-7728

ANKIETA ECHA

Imię i nazwisko

Adres

Kod

Dział, który pierwszy czytam w Echu

Działy, które czytam zawsze

Dział, którego nie czytam nigdy lub bardzo rzadko

Nie lubię bardzo

Chciałbym by w Echu było więcej o

Chciałbym by było mniej

Mój ulubiony autor Echa

Czytam Echo, ale mam następujące zastrzeżenia

Lubię gazetę jaka jest i nie chcę by się w niej zasadniczo coś zmieniło

UWAGA!

OSOBY ZAPRASZAJĄCE KREWNYCH
Z POLSKI NA WIZYTĘ W KANADZIE

ZAŁATWIAJĄC UBEZPIECZENIE CHOROBOWE DLA WIZYTATORA
W POLSKIM BIURZE PODRÓŻY SAVE-O-WAY,

KOSZT SAMEGO ZAPROSZENIA—POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA PASZPORTU WYNIESIE WAS

TYLKO:

\$10.00

Po bliźsze
informacje
proszę dzwonić
532-3042

SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES

331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8

Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa,
paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe —
tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

Chcemy, by szersze grono czytelników wypowiedziało się na temat profilu Echa, dlatego zamieszczamy krótką ankietę dotyczącą popularności naszej gazety. Pośród jej uczestników rozlosujemy 2 roczne bezpłatne prenumeraty Echa Tygodnia wartości 50 dolarów każda. Prosimy o nadsyłanie wypełnionych ankiet do 30 czerwca 1986 roku. Można również nadsyłać kopie oryginalnej анкiety. Wypełnioną ankietę proszę przesłać na adres Echo Tygodnia, 862 Tanderidge Crescent, Rexdale, Ont., M9W 2P2.

UWAGA!

Osoby, które nadesłały wypełnioną ankietę uzyskują obniżkę ceny prenumeraty (nowej lub odnawianej) w wysokości roczna do 45 dolarów, półroczna do 21 dolarów.

KŁOPOTY Z ANGIELSKIM

W POGONI ZA DOSKONAŁĄ WYMOWĄ

Prof ALEKSANDER
PIEKARSKI

Gdyby nie koszmar wymowy, angielski byłby z głowy. Dlatego najwięcej czasu przy rzetelnej nauce tego języka pochłaniają ćwiczenia wymowy, intonacji i akcentu - obejmujemy te trzy składniki dla skrótu jednym słowem WYMOWA w niniejszym artykule.

Tylko dziecko nauczy się bezbłędnej wymowy angielskiej, my dorośli nigdy. Czy to jest prawda, czy też nie, w obu przypadkach należy uczynić wszystko by przynajmniej być możliwie blisko doskonałości. Kto z góry zakłada, że nie warto się na tym polu wysilać, bo i tak nic z tego nie wyjdzie, zasłania tymi słowami swoje le-

nistwo - trzeba nazwać takich mądrali po imieniu, niech nie zadzierają głowy z pogardą wobec uczących się. Doskonałej wymowy angielskiej przy obecnym stanie wiedzy i techniki nie osiągnie się inaczej jak za pomocą dwóch magnetofonów. To jest warunek pierw-

Informacje i zgłoszenia telefoniczne
na prywatny kurs języka angielskiego
metodą laboratoryjną trwają
do 30 czerwca br w Toronto,
tel 630 - 6160

UWAGA NIE NASTAWIONE NA ZYSK ORGANIZACJE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO!

Bierzcie się za budowę domów w swych miastach i osiedlach. Już dziś zgłaszajcie się po wnioski

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych w Ontario

W roku 1987 w prowincji Ontario program nie nastawiony na zysk budownictwa mieszkaniowego - *Non-Profit Housing Program* - umożliwi zbudowanie 6700 mieszkań czynszowych i domków szeregowych - *townhouses*.

Koszt pomocy mieszkańcom w potrzebie pokryją wspólnie rządy Kanady i prowincji Ontario.

W programie mogą brać udział wszystkie miejskie, nie nastawione na zysk organizacje prywatne i spółdzielcze.

Organizacje skupiające miejscowych mieszkańców, w tym organizacje religijne, etniczne i związkowe, a także kluby weterańskie i społeczne mogą sponsorować budownictwo mieszkaniowe dla swych społeczności. *Rząd ma fundusze na pokrycie kosztów zorganizowania nie nastawionych na zysk korporacji mieszkaniowych*.

Więcej niedrogich mieszkań

Program ten polega na pomaganiu nie nastawionym na zysk agencjom w budowie mieszkań dla wymagających pomocy w zaspokojeniu swych potrzeb mieszkaniowych - dla ro-

dzin, emerytów, osób niepełnosprawnych, pod względem fizycznym, rozwojowym lub psychiatrycznym oraz dla potrzebujących stałej opieki. W ograniczonym zakresie z programu można korzystać w celu budowy mieszkań dla osób samotnych o niskich dochodach.

Proporcje między ilością jednostek mieszkalnych o czynszach w wysokości zależnej od dochodu i jednostek o czynszach rynkowych zależą od potrzeb agencji mieszkaniowej i miejscowej społeczności.

Po szczegóły zgłoś się teraz

Po dalsze informacje i formularze wniosków należy się zgłaszać możliwie jak najszybciej do najbliższego biura regionalnego Ontario Housing Corporation.

Mieszkania uwzględniające specjalne potrzeby. Organizacje potrzebujące specjalnych funduszy na ciągłą opiekę nad swymi mieszkańcami powinny uzyskać te fundusze za pośrednictwem odpowiedniego ministerstwa.

Termin składania wniosków na rok 1987 upływa 15 lipca 1986. Wnioski należy składać w podanych niżej biurach regionalnych OHC.

Drugim będzie cierpliwość do systematycznej pracy codziennej w wymiarze nie niższym od 30 minut. Trzeci warunek to umiejętność posługiwania się tymi technicznymi udogodnieniami: wprawdzie słuchanie wzorcowej mowy z pierwszego magnetofonu, następnie powtórzenie własne nagrywamy na drugim urządzeniu by w końcu porównać naszą wymowę z posiadanym angielskim wzorcem. Umożliwi nam to kilkakrotne poprawianie. Bez magnetofonów przy najlepszym nauczycielu nie dysponujemy kontrolą: może się nam wydawać, że wymawiamy jak rodowity Anglik, możemy również doszukiwać się błędów któregoś z nich. Konieczność użycia dwóch magnetofonów jest chyba bezsporna, ale czy na tym koniec? Czy można chociaż pomarzyć o jakimkolwiek postępie, jeśli magnetofonowa edukacja nie da oczekiwanych, zadowalających nas wyników? Oczywiście, że można. Nie tylko pomarzyć, ale jeszcze pójść parę kroków do przodu. Ku temu zmierzają właśnie główne tematy niniejszego artykułu.

Lepsza wymowa angielska dzieci imigrantów od wymowy ich rodziców wypływa z dwóch źródeł:

- dzieci codziennie w szkole słyszą przez kilka godzin dobrą angielszczyznę z ust nauczycieli i kanadyjskich kolegów, dorosłych kontakt z dobrą angielszczyzną w najlepszym razie nie wykracza poza ramy szesciomiesięcznego kursu,

- posługiwanie się narzędziami mowy u dzieci nie jest tak mocno utrwalone na sposób polski, jak u dorosłych.

To są sprawy oczywiste. Dochodzi też trzecie źródło powodzenia: dziecko. Ich umysł nie jest tak rozwinięty i tak bogaty jak umysł dorosłego. Dziecko w szkole potrafi skupić swoją uwagę na to by słuchać i powtarzać. Nasz umysł rozwinięty wyżej od dziecięcego stanowi czynnik przeszkadzający, a nie pomagający! Oto moja próba fotografii strumienia świadomości dorosłego studenta na lekcji języka angielskiego: "ojej znowu dziś ta chuda brunetka ma zajęcia małpa mówi niewyraźnie, wołę tę korpulentną blondynkę co była wczoraj ten Chińczyk nigdy nie nauczył się angielskiego cholera czemu ci Rosjanie tak śmiesznie mówią po angielsku". To jest strumień świadomości przeciętnego studenta. A dziecko? Ono nie mędrkuje, nie kombinuje, nie wybrzydza, tylko skupia się na tym by słuchać i powtarzać. Łatwiej o skupienie w domu przy dwóch magnetofonach niż na najlepszym kursie świata.

Mozna uczynić postęp w udoskonaleniu naszej angielskiej wymowy, jeśli przejmujemy angielską postawę psychiczną przy mówieniu - przy zmianie postawy automatycznie zmienia się układ naszych narządów mowy dając nieraz zaskakujące wyniki. To wcale nietrudne. Czytaj-

my cierpliwie dalej.

My Polacy od lat wczesnego dzieciństwa wzrastaliśmy w kulcie wyraznego mówienia. Ciągłe mamusia, tatus, i inne osoby z otoczenia gderały nam uporczywie "mów wyraźnie", "nie mów przez zęby", "nie odzywaj się półgębkiem". Przy lekcjach śpiewu nauczyciel kazał szeroko otwierać usta. To samo dzieje się w Rosji, we Włoszech i innych krajach Europy, to samo uprawiają narody arabskie! Kult wyraznej mowy i kult śpiewu z szerokim otwieraniem ust. Te narody istotnie starają się mówić pięknie i wyraźnie.

Językiem angielskim posługuje się chyba pół miliarda ludzi na świecie: tzn. pięćset tysięcy milionów. Niestety angielskie mamusie nie mają zwyczaju uczyc swoje dzieci wyraznej mowy! Tej opinii nie wymyśliłem ja z pozycji zakompleksowanego imigranta, o tym pisał między innymi wielki pisarz angielski Bernard Shaw we wstępie do "Pigmaliiona".

Anglicy mówią leniwie, nigdy nie otwierając szeroko ust, nie starają się o wyrazne spółgłoski. Ponieważ mówienie półgębkiem byłoby niesłyszalne, więc sobie pomagają silniejszym napięciem krtani (stąd gardłowe brzmienie British English) albo po prostu mówiąc półgębkiem starają się mówić głośniej silniejszym strumieniem powietrza, stąd nosowe brzmienie amerykańskiej angielszczyzny.

Mozna z tego wyciągnąć praktyczne wnioski. Skoro będziemy mniej szeroko otwierać usta niż przy mówieniu po polsku, uzyskamy ogólnie lepsze brzmienie naszej angielszczyzny. To nie są moje fantastyczne spekulacje, na ten temat wypowiadają się liczni lingwisci: niestety w pracach ściśle naukowych. Ten temat naszpikowany terminologią naukową byłby dla nieprzygotowanego czytelnika niezrozumiały. A ja po prostu przekładam to "z polskiego na nasze" czyli popularyzuję wiedzę. Gwoli sprawiedliwości znalazłem w jednym polskim podręczniku angielskiego "popularem" (nie wiem, czy to jest właściwa nazwa) mianem angielskiej wymowy, niestety nie pamiętam nazwiska autora.

Kto nadal nie dowierza, że istota doskonałej wymowy angielskiej polega również na węższym otwieraniu ust: niech sam poczyni dwie proste obserwacje. Na swoim telewizorze porównajmy jak szeroko otwiera usta Włoch, a jak Amerykanin przelazując co parę sekund odpowiednią parę kanałów we właściwej godzinie. Różnica jest istotnie uderzająca. Druga obserwacja: Nie trudno znaleźć polskie dziecko mówiące doskonałą angielszczyzną i niezmanierowaną polszczyzną. Patrzymy jak dwunastolatek otwiera usta przy polskim, a jak przy angielskim języku. Różnica zauważalna: dzieciątko mówi normalnie po polsku, a po angielsku nieco przez ząbki otwierając buzię oszczędnie. Powodzenia!

Difficulties in Usage

Please write in ink not in pencil
I will write with a pen and you with a pencil
I have received forty letters in all
IN ALL
AT ALL
NOT AT ALL

There was not a person in sight
He seemed to be in difficulty

Proszę pisać atramentem nie ołówkiem
Wyglądało na to że ma trudności
Otrzymałem wszystkiego czterdzieści listów
Wszystkiego ogółem, razem
W ogóle, wcale
Bynajmniej wcale, ani trochę,
odpowiadając na podziękowanie proszę bardzo
Na widoku
Mieć trudności, być w trudnościach

Canada

Ontario

OHC Regional Housing Programs Offices

Southwestern Office 275 Dundas St. Suite 1101 London, Ont. N6B 3L1 (519) 679 7110 or toll free 1-800 265 4733	Eastern Office 1150 Morrison Dr. 2nd Flr Ottawa, Ont. K2H 8S9 (613) 820 8305 or toll free 1 800 267 6108	Northern Office 1191 Lansing Ave Sudbury, Ont. P3A 4C4 (705) 560 6350 or toll free 1 800 461 1190	Northwestern Office 435 James St. S Thunder Bay, Ont. P7C 5G6 (807) 475 1465 or toll free 1 800 465 5015
Central Office 47 Sheppard Ave. E. Suite 514 Toronto, Ont. M2N 2Z8 (416) 224 7641 or dial 0 and ask for Zenith 20450	Southern Office 55 Hess St. S Hamilton, Ont. L8P 4R8 (416) 521 7500 or dial 0 and ask for Zenith 20450		

KOMUNIKAT LATO z ANGIELSKIM

● Intensywny, bezpłatny kurs angielskiego dla dorosłych zorganizowany przez Katolicki Wydział Oświaty rozpocznie się 1 lipca w szkole św. Marka

ST MARK'S SCHOOL, 45 Cloverhill Rd (Blisko Park Lawn i Berry Rd)

- Godziny zajęć codziennie, od poniedziałku do piątku, od 9 00 do 14 30
- BEZPŁATNA OPIEKA NAD DZIEĆMI STUDENTÓW
- Uwzględnienie indywidualnych potrzeb studenta
- Rejestracja / informacja 626 3694

ZDROWIE

Niebezpieczne rośliny ozdobne

NIEBEZPIECZNE ROŚLINY OZDOBNE

Warto wiedzieć że wiele spośród popularnych roślin ozdobnych jest trujących. Trujące mogą być całe rośliny lub tylko ich części. Są one szczególnie groźne dla małych dzieci, które wszystko co zerwą lub podniosą z ziemi biorą do ust.

Oto wykaz niebezpiecznych roślin:

Azalia Cała roślina jest trująca. Spożycie którejkolwiek jej części powoduje porażenie mięśni, zaburzenia w działaniu centralnego układu nerwowego, może nawet nastąpić zgon.

Chleb świętojański Ma trującą korę, liście i młode pędy. Powoduje depresję, torsję, biegunkę, zwolniony puls. Może wystąpić zatrucie śmiertelne.

Flodendron Cała roślina jest trująca. Powoduje silne uczucie pieczenia i podrażnienia w ustach i żołądka.

Żonkil Ma trującą cebulkę. Wywołuje ostre torsje, biegunkę, dręcze, skurcze mięśni.

Irys Trujące liście, korzenie, mięsiste partie łodyg. Wywołuje ostre zaburzenia żołądkowe.

Jaskier Wszystkie części rośliny są trujące. Wywołuje podrażnienie żołądka i biegunkę.

Rabarbar Trujące liście. Wywołuje wymioty, ostre bóle żołądka, skurcze w mięśniach. Spożycie w większych ilościach mogą spowodować śmierć.

Żółty jaśmin Wszystkie części są trujące. Powoduje pragnienie, rozszerzenie zrenic, zaczerwienienie skóry, podwyższone ciśnienie tętnicze, konwulsje, a nawet utratę przytomności.

MODA

Kostiumy z lnu, mieszank bawełmano-lnianych, a także lnu i jedwabiu. Szczególnie surowy jedwab ceniony jest dla swej pięknej naturalnej faktury. Odcienie kremowe, bezu naturalnego lnu mają szerokie zastosowanie i wiele eleganckich letnich kostiumów szyje się w tych barwach. Pastelowe wzory, szczególnie połączenia szaro-seledynowo- różowe są szczególnie modne w tym sezonie.

Halka Siemiega

Krzyżówka z Myszka i Ogonem Kota Czyzyckich Nr 192

POZIOMO

- 1 A zużyty kawał materiału
1-I piekło w wierzeniach starożytnych Greków
2-E poeta austriacki XIX/XX w.
3-A paryska projektantka mody sławna 'Coco'
3 I konkurenci
4-E ferment biokatalizator
5-C symbol chem. tytanu
5-K krakowski uniwersytet
6-A drobne rybki lub na torze biegu
6-I wyspa na Morzu Karaibskim
7 E biegiowe zjazdowe lub wodne
8 A forma zbliżona do elipsy
8 K napis świetlny
9 D imię żeńskie
9 H kolczasty krzew
10-A wulkan na Sycylii
10-E kński posiłek
10-K jeden z krajów arabskich
11 B stopień oficerski w sułtańskiej Turcji
11-E koncentruje w kinie uwagę ciekawych
11 K samiec bydła domowego
12 C brat Mjzesza
12 I duchowy przywódca mahometan
13 A pycha

- 13-K strój Rzymianina
14 A marcowe były zgubne dla Cezara
14 F ciało lotne
14-L Cyrano de Bergerac miał wydatny (ho'ho!)
15 A bicykl
15 J flaszka

PIONOWO

- 1 A cebulowa bylina warzywna
1 C obszar o gęstej zabudowie i od rębnej administracji
1 E kochanek Colombiny
1 G otwór w burcie tzw. nozdrze kotwiczne
1 I bielce - owady tropikalne budujące kopce
1 L ojczyzna Spartakusa
1 N wyrazy używane w krzyżówkach oprócz nazw własnych
5 D Włochy
5 K rzeka w Afryce
7 F orientalny kon
7 H kraj afrykański
9-E materiał skalny niesiony i osadzony przez lodowce

- 9-I stłumiony płacz
10-C kłisza fot. przed uzyskaniem pożytku
10-G rzadkość unikat
10 L polski laureat Nobla
11 D gat. papug
11-K strzeła z niego woznica
12 A oprawca siepacz
12 N Amerykańska Agencja Astro nautyczna
13 B część nogi
13 M bramka

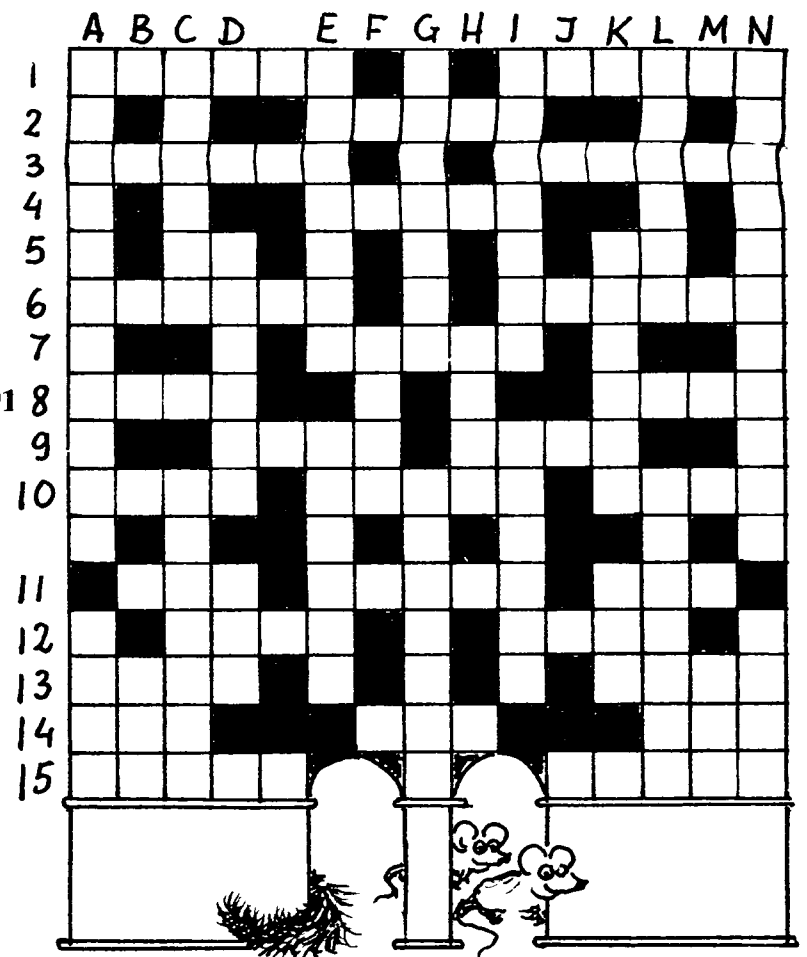
Rozwiązanie krzyżówki Nr 191

POZIOMO

1 A SOMOZA 1 I TARTAK 2 E NO SZE 3 A CHANAT 3 I RYWALE 4 E BINGO 5 A PUNKTY 5 I SONE TY 6-B OAS 6-F BAT 6-J KAT 7 A ROBOT 7 J ATOLE 8 D SUWOROW 9 A INDIE 9 J ATAHC 11 A KARBID 11 I TYRADA 12 E AMA DO 13 A SZYPER 13 I POMADA

PIONOWO

1 A SZCZYPIORNIAK 1 C OKNO-WKA 1 E ANTABY 1 G ESTONIA 1 I TERMOS 1 K RAWENNA 1 M KOEGZYSTENCJA 5 B NO 5 D TSETSE 5 J OKTAWA 5 L ET 6-F BARWA 6-H TIARA 9 B DERBY 9 L AGATA 10-E UDAR 10-G KRAB 10-I STOP

TYLKO DLA CIEBIE LATO 86 - Jak się opalać?

Jak się opalać? Przede wszystkim minimalnie - takie są rady dermatologów! Torontonski dermatolog - dr John Coldhar radzi, aby zmniejszyć do minimum dzienną dawkę promieni słonecznych - szczególnie wtedy, kiedy nasza skóra jest na nie nieprzygotowana. Optymalną dawką zdaje się być 1 godzina. Jeżeli planujemy dłuższy pobyt na słońcu - konieczne trzeba pomóc naszej skórze i odpowiednio ją zabezpieczyć poprzez stosowanie preparatów zabezpieczających - "sunscreensów".

Firma Clinique proponuje na lato 86 nowy produkt - Pre-Tan Enhancer, który aktywuje naturalny składnik skóry - melaninę i tym samym zmniejsza czas potrzebny na to, aby uzyskać żądaną opaleniznę. Firma Germaine Monteil ma w swojej letniej kolekcji doskonały preparat nawilżający - Pre-Tan Conditioner, który pomoże nam odpowiednio przygotować skórę na działanie promieni słonecznych. Nie wolno zapominać o tym, że niektóre miejsca skóry twarzy wymagają jeszcze bardziej troskliwej opieki. Najłatwiej starze-

je się skóra pod oczami, ona też najbardziej cierpi z powodu długotrwałego wystawiania jej na słońce. Clinique proponuje specjalny preparat - Eye Zone Sun Block (SPF 14), w kształcie szminki, który pomoże nam zabezpieczyć te delikatne partie skóry. Przy omawianiu preparatów do opalania konieczne trzeba wspomnieć o całej serii kosmetyków firmy Shiseido, z których każda pani dobierze sobie odpowiedni dla jej cery kosmetyk - od Dark Tanning Oil (SPF 2) począwszy - na Sun Block Stick (SPF 28) skończywszy. Inna firma japońska - RoC proponuje nowosc na rynku kosmetycznym - preparat, który nie tylko chroni skórę przed

działaniem promieni ultrafioletowych, ale także działa odżywczo - Opaque Total Sunblock Cream 15 + a + B. Panie, które nie rezygnują z makijażu nawet w porze letniej z radością zapewne powitają nowy produkt firmy - Prescriptives (uwaga kosmetyki tej firmy nie należą do najtanszych) - Tint Moisture Makeup - preparat nawilżający, który jednocześnie koloryzuje skórę. O opaleniznę trzeba dbać, nie zapominajmy więc o kosmetykach "po opalaniu". Dla przykładu wymienię kilka, które gorąco Paniom polecam - firmy Clinique - After Sun Balm oparty na wyciągu z aloesu, krem firmy RoC - After Sun Repair Cream, dwa preparaty

firmy Sisley - Restorative After Sun i After Wind Cream, a także preparat firmy Neutrogena, opracowany na bazie wyciągu z ziaren sezamowych - Body Oil.

A zatem - przyjemnego opalania!!!

KLAUDYNA

P.S. Ponieważ wiele z naszych Czytelniczek prosi w swoich listach o podawanie - przynajmniej orientacyjnych - cen produktów, o których piszemy w tym dziale, czynię zadość życzeniom miłych Czytelniczek i oto przykład.

Pre-Tan Enhancer - preparat, który przez trzy noce przygotowuje skórę na działanie promieni słonecznych - cena \$ 16 50

LESZEK SZUMAN

Astrologia i polityka

Ciąg dalszy

- Widzę straszną wojnę daleko na wschodzie. Złote twarze starają się dotrzeć poprzez Alaskę do Kanady i Stanów Zjednoczonych. Ich atak zostanie odparty przy pomocy broni rakietowej. Będzie to okres, kiedy Związek Radziecki będzie walczył razem z Amerykanami ramię przy ramieniu. Widzę, że przedtem wybuchnie jakas straszną rewolucja. Mordy, pozoga, trupy. Leżą ich całe stosy.

Ciekawe, że już Jeane Dixon, patrząc w kulę szklaną w latach szesdziesiątych, doradzała gospodarzom Białego Domu podjęcie masowej produkcji małych rakiet, gdyż w pewnym czasie przyczynią się one do odparcia wroga i zwycięstwa. Blizszych szczegółów, kiedy by to miało nastąpić i o jakiego wroga może chodzić, nie udało się jej ustalić.

6. Dr Ferenc Kossuthany widzi zjednoczone Węgry...

Lekarz ten, mieszkający stale w Budapeszcie, już podczas I wojny światowej poruszał umysły społeczeństwa swymi trafnymi wypowiedziami odnosnie przyszłości Węgier.

Słyszając o niesamowitych wręcz zdolnościach tego lekarza, odwiedzały go tłumy ludzi, a także politycy i w ogóle liczne osoby piastujące wysokie stanowiska państwowe.

Już na początku I wojny światowej widział jasno jej fatalny dla państw centralnych finał. Świadcami wygłaszanych wówczas, w gronie przyjaciół, wypowiedni politycznych byli m.in. Vilmos Tordai, przewodniczący Węgierskiego Towarzystwa Metapsychicznego, Odon Nerey, wydawca miesięcznika "Uj Osveny" i A. Eros Borbely, redaktor naczelny tego czasopisma, późniejszy przewodniczący Towarzystwa.

Protokoły z posiedzeń można było ogłosić dopiero po wojnie. Stenogramy te przygotował do druku w gazecie "Ujsag" jej redaktor naczelny dr Istvan Strem.

A oto co w transie mówił dr Ferenc Kossuthany:

"Karpaty utracimy. Węgry stracą także Siedmiogrod, który obejmą Rumuni. Południowe i południowo Węgry staną się ofiarami propagandy panslawistycznej.

Ucierpią na tym Węgrzy, którzy przejdą pod władzę Czechosłowacji i Jugosławii.

Stary król Franciszek Józef, koronowany Koroną Stefana w roku 1867, będzie się w starczym wieku przyglądał, jak jego państwo rozlatuje się. Konca wojny jednak nie doczeka.

Nowy władca, Karol (austriacki Karol IV), już nie zdąży wykorzystać swojej władzy."

Dr Ferenc Kossuthany wygłosił w sumie kilkanaście tomów różnych przepowiedni, które jednak zaginęły. Tylko część z nich, dzięki emigrantom, udało się odtworzyć.

Przy jakiejś okazji dr Kossuthany miał powiedzieć - Hrabia (węgierski premier Istvan Bethlem) umrze w niewoli. Wielki Pan (Horthy) musi uciekać, umrze i zostanie pochowany w pobliżu swego dawniejszego władcy (czyli w Portugalii, gdzie zmarł Karol, następca Franciszka Józefa). Niemcy napadną na Węgry, będących ich sojusznikami. Prawie milion zabitych, wywiezionych, aresztowanych. Drugi milion zostanie oddzielony od swej ojczyzny i otrzyma inną przynależność państwową.

Na jeden z seansów przedwojennych, pułkownik gwardii Miklos v Koos, członek Towarzystwa Metapsychicznego, przyniósł kawałek tkaniny i dał ją lekarzowi do ręki. Oczywiście, nie powiedział do kogo ona należała. Dr Ferenc Kossuthany wpatrzył się w nią uważnie i zaczął mówić:

"Biedna kobieta. Widzę, że przez całe życie chodzi w załobie (chodziło o królową Zytę, która do dziś nosi załobę po śmierci Karola). Zostanie wraz z mężem aresztowana i wywieziona daleko, daleko przez wodę. Tam umrze jej mąż (Karola i Zytę wywieziono na Madere). Potem przeniesie się do innego kraju wraz ze swymi licznymi dziećmi (Zyta przeniosła się do Belgii). Ona przeżyje następną wojnę (1939-1945), a może i tę, która nastąpi potem?"

Dopiero po zakończeniu posiedzenia powiedziano doktorowi do kogo należała wspomniana tkanina. Wówczas nawiązał do przebiegu kolejnej, III wojny światowej, o której powiedział:

"Na północy woda zaleje wybrzeża i zniszczy wiele miast. W przyrodzie nastąpi straszną katastrofą. Człowiek podobnego ludzkości jeszcze nie oglądała. Na wschodzie kobieta w czerni już nie będzie zagrożona. Wcześniej zamieszka w innym miejscu. Tam gdzie będzie mieszkała wraz z synem, uchroni się przed skutkami strasnej wojny (południowa Bawaria, Austria?). Jednak będzie to dopiero wstęp do okropnych wydarzeń, które potem nastąpią.

Wtedy nagle z godziny na godzinę wybuchnie straszną wojnę. W tym czasie nie chciałbym żyć, a w każdym razie nie w pobliżu oceanu. Wybrzeża Europy, Anglii i Ameryki zostaną zalane potężną falą wody. Rozpocznie się błyskawiczna wojna, lecz potrwa krótko. Jeden z przeciwników będzie się starał ludność wytruć gazem, ale z powodu przeciwnego wiatru to mu się nie uda. Nastąpi zaciemnienie Słońca (astronomowie zapowiadają je na rok 1999) - przyp. L. Sz.) W wojnie tej będą poszkodowani zarówno żołdaci jak i czerwoni?"

Po tej wojnie będzie długi okres krwawo okupionego pokoju. Zjednoczona Europa będzie wiodła spokojne i szczęśliwe życie. Dzieci węgierskie w Siedmiogrodzie znów będą mogły rozmawiać po węgiersku."

W dalszym ciągu relacji dr Kossuthany twierdzi, że krolem narodów mówiących językiem niemieckim będzie ktoś z rodziny Habsburgów.

7. Walki rozpoczną się od Złotego Miasta - twierdzi Alois Irlmayer

Data urodzenia tego jasnovidza nie jest znana. Wiadomo jedynie, że brał udział w I wojnie światowej. Pochodzi z Freilassing w Bawarii, na pograniczu niemiecko-austriackim, naprzeciwko Salzburga. Był to samotnik i dziwak, nie stroniący zbyt od kieliszka. Zajmował się kopaniem studni.

19.VI. - 25.VI.

BARAN

Niezły tydzień. Właściwie nie ma powodów do narzekania. Dzięki wrodzonej intuicji uda się wyjść cało z ciężkiej presji. Dalszy rozwój w kierunku uczuciowego zależy od Twojej fantazji i poczucia humoru. Również działalność zawodowa zapowiada wiele emocji. Kuszaca alternatywa i konieczność podjęcia definitywnego wyboru. Nowy impuls do ambitnych działań? Nie daj się namówić na ryzykowne inwestycje finansowe. Bierz pod uwagę rady Wodnika. Pilnuj dokumentów portfela. Unikaj konfliktów w sytuacji z innymi Baranami. Dzień bardzo ważny w tym tygodniu. Południowy liczbą znacząca 9.

BYK

Silne podenerwowanie. Zapomnij jednak o wszystkich nieporozumieniach i pokaz że nie obca Ci sztywność i tolerancja. Nie trac czasu na spotkania towarzyskie, które nie wnoszą żadnych wartości. Uwaga niektórym złośliwy los w ostatniej chwili popłazę szyki. Trzeba będzie zmienić plany na najbliższą a może i dalszą przyszłość. Pod koniec tygodnia długo oczekiwane spotkanie rodzinne. Wspomnienia i refleksje o mijającym czasie. W pracy nowe twarze. Nie uprzedzaj się, ponieważ nie wszystkie karty zostały odkryte. Ufaj. Blizniętom ale unikaj Koziorożca. Dzień ważny. Czwartek. Liczba 5.

BLIZNIĘTA

Duży ruch wiele energii. Pochłaniają sprawy drugorzędne. Trudności z koncentracją. W połowie tygodnia konieczność podjęcia wiążącej decyzji natury osobistej. Już nie wykręć się sianiem! Chyba nie będzie łatwo. W pracy zmniejszone obroty. Nabierasz dystansu do burzliwych sporów. Nie którzy mogą liczyć na dodatkowy dopływ gotówki (spora kwota). Znak ważny. Wodnik unikaj kontaktów z Baranem. Mogą spowodować długotrwałe konflikty. Dzień miły. Niedziela. Liczba 9.

RAK

Krytyczny kurs wobec ukochanej osoby. Niekonsekwencje w postępowaniu. Niektórzy przyjmują postawę ty rana. Mocno się to już wszystkim dało we znaki. Natomiast w pracy nieźle. Nareszcie masz zadanie, które kryje w sobie frajdujące twórcze elementy rywalizacji. Zasłużone pochwały i komplementy. Dobrze Ci zyczy Koziorożec, ale uważaj na Strzelca. Ten jest wyjątkowo cięty na Ciebie w tym tygodniu. W czwartek wyjdź naprzeciw miłemu spotkaniu i zorganizuj wypad do kina lub znajomych. Szczęśliwa liczba - 5.

LEW

Błyskawiczne i od powiedzialne decyzje podjęte przez kogoś w Twoim imieniu i dla Twojego dobra. A Ty nie bardzo wiesz co jest grane. Nie wiesz na kogo stawiasz a kogo unikasz. A więc nie daj się wyprowadzić w pole, ponieważ trudno będzie wrócić do normy. W pracy rozszyfrujesz intencje nieco tajemniczej osoby, która od jakiegoś czasu wszystkiego Ci zazdrości. Szykuje się ostry sprawdzian kwalifikacji. Ważna jest Waga, ale jeszcze ważniejszy Koziorożec, bo czeka na Twoje najmniejsze potknięcie, szczególnie na niwie towarzyskiej. Dzień miły. Sroda. Liczba 4.

PANNA

Wielkie rozstrzygnięcia w życiu osobistym. Nie trac więc czasu. Pora po wiedzieć wóz albo przewóz. Tylko męska twarda decyzja rozstrzygnie wątpliwość. W pracy nieco ryzykowne kroki. Wszystko stawiasz na jedną kartę i nie liczysz się z konsekwencjami swego 'hazardu'. Prawdopodobnie trzeba będzie wypić piwo, które sobie nawarzysz. Najlepsze kontakty ze Strzelcem a ze Skorpionem nawet nie próbuj szukać porozumienia, bo jest Ci wyjątkowo nieprzychylny w tym tygodniu. W sobotę miła niespodzianka. Cyfra 3 przymiesz Ci szczęście.

WAGA

Energia wulkanu. Przedsiębiorczość. Nietuzinkowe pomysły. Nikt nie lek-

Kiedy podczas wojny został zasypany, w następnym rozerwaniu się koło niego pocisku artyleryjskiego, a następnie po 72 godzinach odkopany, zwolniono go z wojska, ponieważ jego zachowanie stało się dziwne, wręcz nienormalne.

Zdarzało się, że dostawał ataku drgawek, ilekroć przechodził przez niektóre miejsca. W ten sposób sam odkrył w sobie zdolności rozdzielcze, o czym poprzednio nigdy nie słyszał. Uwagę okolicznych gospodarzy zwrócił na siebie w wyniku nabycia jeszcze innych umiejętności: przepowiadanie losów ludzkich.

Niebawem wszystko się ułoży. Gospodarz, który przeżyje te czasy, będzie mógł sobie wziąć ziemię ile zechce. A pastuch pilnujący krów powie: tu kiedyś stało miasto, a tam była bogata wieś. Lecz na tym nie koniec. Następnie nadejdzie katastrofa jak koniec świata. Wszędzie, poprzez liczne kraje, będzie szalał ogień.

5. Wizja rybaka Johanssona

Skromny ten człowiek był bardzo popularną postacią na Półwyspie Skandynawskim. Johansson był szwedzkim rybakiem. Urodził się z koncem ubiegłego stulecia, a zmarł w okresie międzywojennym. Na jego temat napisano pokazną ilość książek we wszystkich językach skandynawskich. A wszystko to z powodu wielu ciekawych i trafnych przepowiedni różnego rodzaju (jego widzenia opisał m.in. A. Gustavson). Co Johansson mówił na temat wojen w przyszłości? Posłuchajmy.

Dalszy ciąg w następnym numerze

ceważy Twojego zdania, ożywione barwne spotkania i wiarzyskie. W pracy znaczne poszerzenie zakresu ambitnych za interesowan. Pod koniec tygodnia przykry incydent. Niby nie ważne, ale jednak nie da Ci spokoju przez następny tydzień. Najlepsze porozumienie ze Skorpionem. Inne Wagi w tygodniu nie będą Ci sprzyjały, więc nie szukaj z nimi kontaktu. Ale nastaw się na bardzo miłe spotkanie towarzyskie w wtorek. Liczba szczęśliwa 8.

SKORPION

Różnie się będzie wiodło Skorpionom w tym tygodniu. Jednym pisane wydarzenia niemal wstrząsające (w życiu osobistym). Innym dokuć czy monotonia szarej codzienności. Ale niemal wszystkim przepowiadac można wielkie po zegnania i powitania. Ze łzami w oczach. W pracy nieporozumienia. Pokaż że nie przejmujesz się detalami i że trudno Ci wy prowadzić z równowagi. Sprawa na której bardzo Ci zależy jeszcze nie dojrzała do realizacji. Twoim znakiem w tym tygodniu będzie Waga. Byków nie drażnij, nie będą zbyt łagodne dla Ciebie w najbliższych dniach. Dzień miły. Sroda. Liczba 6.

STRZELEC

Cierpienie na tle zdrowia. Wybuchy gniewu. Próba wyimpasowania osoby z którą pragniesz związać się na dobre czy złe. Chyba warto zagrac w otwarte karty. Zastanów się czy stac cię na podjęcie długofalowych zobowiązań. Uwaga, możesz oddać komuś wielką przysługę, chociaż realizację własnego bardzo atrakcyjnego pomysłu trzeba będzie odłożyć na jakiś czas. W wyniku dziwnego zbiegu okoliczności zwierchnicy spojrzą na Ciebie łaskawym okiem. Licz się z Rybami, unikaj wymiany kontrowersyjnych poglądów z Koziorożcami. Dzień ważny. Piątek. Liczba 2.

KOZIOROŻEC

Stare porachunki? Nieracjonalne przedsięwzięcia? Sądysz że nikt Cię nie rozumie? Postaraj się opanować impulsywne reakcje, ponieważ nawet najrzetelniejszy sojusznicy tracą do Ciebie.

bie cierpliwość. W pracy klimat rywalizacji. Sądysz że ktoś podstępnie chce wkroczyć na obszar Twojego działania. Nie lekceważ rad przyjaciół. To że wakacje za pasem wcale nie znaczy że dzieci masz już z głowy, teraz dopiero zacznij wymagać kontroli. Trochę domowych nie-

Solidny znak. Koziorożec unikaj Barana. Dzień wtorek. Liczba 3.

WODNIK

Flirty. Komplikacje. A w koncu sam nie wiesz do czego zmierzasz i na kim Ci naprawdę zależy. Wciąż ingerujesz w cudze sprawy. Raczej skoncentruj się na własnej działalności i bądź bardziej powściągliwy. Pod koniec tygodnia ważna wiadomość od krewnych (pozytywna). W pracy tydzień trudny i wymagający rozwoju i żelaznej kondycji. Idealne porozumienie ze zwierchnikami. Weekend zapowiada się wyjątkowo skorzystny z okazji i odpoczynku. Sympatyczna będzie Panna, unikaj Wagi. Dzień sobota. Liczba - 1.

RYBY

Sympatyczne wzruszające przeżycia. Letnie eskapady we dwoje. Emocjonujące "spory". Nadzieja na trwałe związki uczuciowe w działaniach zawodowych unikasz odpowiedzialności, odkładając ad acta wszystko co się da. Nie liczysz się z konsekwencjami. Wskazana wizyta u lekarza. Przewlekłe schorzenie, które dokucza Ci od lat odezwi się gwałtownie w niedługim czasie, lepiej temu zapobiec, poddając się profilaktycznym badaniom. Docen przebiegłość. Strzelca. Zaopekuj się Wodnikiem. Dzień miły. Niedziela. Liczba - 8.

SPORT

PACZKI DO POLSKI

przez

POLIMEX

2053 DUNDAS ST W, TORONTO, ONT M6R 1W8
TEL. 537-7914

UWAGA MISSISSAUGA I OKOLICE

POLIMEX FORWARDING INC

1575 SISMET RD UNIT 7, MISSISSAUGA, ONT
TEL. 624-1965

OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL

= PACZKI • SAMOCHODY • LEKI •
MASZYNY ROLNICZE • SPRZĘT
GOSPODARSTWA DOMOWEGO • BONY
DOLAROWE itp

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

ODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz SOBOTY od
10 do 12 30

KONKURS

Dla nowych i wprowadzających członków.
Zapisz się, zapisz kogoś, weź udział.

NAGRODA

PRZELOT I 3 DNI W HOTELU

DLA DWÓCH OSÓB

ORLANDO — FLORYDA

LUB

LAS VEGAS

BLIŻSZE SZCZEGÓŁY W BIURZE CREDIT UNION

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest
warunkiem członkostwa w naszej Credit UnionHIGH PARK Realtor
Real Estate Ltd217 RONCESVALLES AVE
TORONTO ONT M6R 2L61000 sprzedanych domow
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentow
poleca Panstwu wszelkiego rodzaju domy
i interesy, 3-dniowe, komputerowe
wyprzedzenie w informacji gwarantuje
najlepsze okazje

Proszę dzwonić całą dobę

532 - 4441

DARRELL KENT REAL ESTATE LIMITED

ETOBICOKE MISSISSAUGA TORONTO SCARBOROUGH

Kupno-sprzedaz nieruchomosci
Bogaty wybor z komputeraSolidna i fachowa obsluga
Pomoc w finansowaniu i zafatwianiu
formalnosci prawnych

DO SPRZEDANIA

Okazynie na Florydzie Palm Beach domy
apartamenty Cottages od \$ U S 60 000Centennial Park blizniak 6-letni prywatny za
jazd blisko komunikacji i sklepów \$ 139 000Jane Baby Point 2 apartamenty plus biuro
(moze byc sklep) \$ 249 000

Roncesvalles Soraren Duplex semi \$ 124 000

BALTIC APARTMENTS mieszkanie 1-sypial
nowe b duze pokoje piękny widok na połud
nie do zamieszkania od 30 czerwca \$ 59 000

ZYG MUNT PRZETAKIEWICZ

Biuro 766-4088

Dom 769-9494

MISTRZOSTWA ŚWIATA

Z WOLEJA

Po dwóch meczach Polska
miała już trzy punkty i niemal w
stu procentach zapewniony
awans do drugiej rundy mi-
strzostw świata Osiągnięto
więc to, co zakładano przed
wyjazdem z WarszawyWprawdzie widzieliśmy, że gra
Polaków w spotkaniach z Ma-
rokiem i Portugalią nie była
olniewająca, ale zdobył punkt
niejako rozgrzeszała tę
postawę, choć napawała jed-
nocześnie niepokojemWidzieliśmy, że biało-czerwoni
grają wolno, schematycznie, ale
pamiętając poprzednie mi-
strzostwa, w Hiszpanii, mieli-
śmy nadzieję, że forma będzie
rosła Wtedy zremisowaliśmy z
Włochami i Kamerunem, zdo-
byliśmy więc dwa punkty, ale
żadnej bramki Później było
jednak już lepiej - trzeci mecz,
z Peru dawał podstawy do opty-
mizmu Ponieważ przed cztere-
ma laty i teraz reprezentację
Polski prowadził ten sam tre-
ner, można się było spod-
ziewać, że i tym razem będzie
lepiej, a nie gorzejTymczasem przegralismy z
Anglią wyraźnie, różnica trzech
bramek, choć paradoks polega
na tym, że stworzyliśmy kilka
sytuacji do zdobycia goli,
jakich nie mieliśmy w poprzed-
nich spotkaniach Ciesząc się
może jednak tylko drużyna an-
gielska, a szczególnie Peter
Shilton, jedyny, który pozostał
w reprezentacji z pamiętnego
mecz na Wembley, 17 paź-
dziernika 1973 roku Wtedy,
dzięki remisowi 1:1, do fina-
łów mistrzostw świata awanso-
wała Polska Shilton trzynastie
lat czekał na rewanż, jako że od
tamtej pory nie było meczu
Polska-Anglia Gary Lineker
był jeszcze dzieckiem Dzis on
jest bohateremNiestety, w polskim zespole
zabrakło takich Słabo strze-
laliśmy, jeszcze gorzej bronili-
śmy się Polacy wyglądali jak
gdyby przed chwilą obudzono
ich i poinformowano, że wła-
nie angielscy reprezentanci chcą
z nimi stoczyć pojedynek An-
glicy sprawiali wrażenie znacz-
nie lepiej przygotowanych do
tej potyczki niż my Trudno tuż
po meczu stwierdzić, co leżało u
podstaw tej różnicy, łatwo do-
strzegalnej na boisku Czy był
to słabszy dzień drużyny Piech-
niczka, czy też kolejne potwier-
dzenie, że w przygotowaniachdo Mundialu popełniono jakiś
błąd Z oceną generalną trzeba
wstrzymać się do następnego
mecz, choć trudno oprzeć
się wrażeniu, że jeśli nic się w
grze drużyny nie zmieni, będzie
to dla niej mecz jednocześnie
ostatniZbigniew Boniek, z kto-
rym rozmawialiśmy nazajutrz w
osrodku Bahía Escondida,
gdzie przebywali Polacy powie-
dział, że dziwi go trochę postawa
niektórych jego kolegów Na
mistrzostwa świata przyjeżd-
za się walczyć, grać w piłkę,
dawać z siebie wszystko, a nie
plakać i narzekać na przeciwno-
ści losu Tymczasem ci, kto-
rych w Polsce okrzyknięto
gwiazdami (bo zastąpili na te
opinie grających dobrze w lidze i
niektórych poprzednich me-
czach reprezentacji) tym razem
zawiedliStało się więc po raz pierw-
szy coś, czego dotychczas w po-
wojennej historii startów Po-
laków na mistrzostwach nie
było W roku 1974 mieliśmy
drużynę znakomicie zestawioną
przez Kazimierza Gorskigo,
choć słyszy się opinie (niczego
zasłużonemu trenerowi nie
ujmując), że tacy piłkarze
jakich mieliśmy wtedy rodzą się
raz na kilkadziesiąt lat Kiedy
konieczne stało się odmłodze-
nie zespołu znaleziono godnych
następców, którzy podotali za-
daniu, a wkrótce sami stali się
ostojami jedenastki Myslę o
Bonku i Nawalce, którzy bar-
dzo dobrze zaprezentowali się
na Mundialu w Argentynie
(Terlecki który także mógł
wówczas zrobić karierę złamał
nogę na ostatnim meczu ligo-
wym przed wyjazdem na Mund-
ial) Cztery lata później, w
Hiszpanii Boniek był już pod-
stawowym graczem wciąż
wsparł prezentował się
Grzegorz Lato, ale nie zawiod-
ły też nowe, młode gwiazdy, co
do wartości których nie zawsze
byliśmy przekonani, nawet w
kraju, a Mundialu te opinie zwr-
ryfikował Mam na myśli przede
wszystkim Buncola i Maty-
sika, jako tych, którzy do kadry
weszli przebojem i już w niej
pozostali, tworząc wraz z in-
nymi, może mniej utalentowa-
nymi, ale potrzebnymi zespoł,
nie mający wielu równych sobie
na świecieLudzie się jednak starzeją,
przebudowa każdej drużyny
jest czynnością nieuniknioną i
konieczną Wydawało się nam,
że także i tym razem mamy w
Polsce piłkarzy, którzy nawią-
żą do najlepszych tradycji druży-
ny narodowej z trzech poprze-
dnych mistrzostw Ba, byliśmy
nawet przekonani, że teoretycz-
nie mamy piłkarzy lepszych niż
przed czterema laty Bo prze-
cież Dziekanowski, Urban, Ta-
rasiewicz czy Furtok to piłka-
rze nieprzeciętnie utalentowa-
ni Ale niestety, dwaj pierwsi
nie podotali trudom turnieju
(może to nie ich wina), choć na
nich szczególnie liczone, a dwaj
pozostali nie mieli szansy poka-
zania swych umiejętności Taka
decyzja zawsze należy do tre-
nera W tej sytuacji ciężar gry
spoczywał na zawodnikach do-
świadczonych (Boniek, Smolarek),
mających zresztą prawidłowe
podejście do obowiązków,
jakie nakłada na repre-
zentanta kraju zawod i Biały
Orzeł Szkoda, że tym razem
nazwiska polskich piłkarzy nie
znalazły się na czołówkach pism
sportowych świata, jak to było
w tradycji poprzednich turniej-
ów

JUREK SZOZDA ZAPRASZA!

NO DOWNPAYMENT AND NO
PAYMENTS TILL OCT. '86

"LIMITED TIME OFFER"

OVER 100 CARS, TRUCKS
& MULTI VANS IN STOCK!

BRAND NEW

1986 MICRAS

FROM ONLY \$9240** BUY FROM \$6995*

BRAND NEW

1986 MULTI VAN

FROM ONLY \$2594** BUY FROM \$14,286*

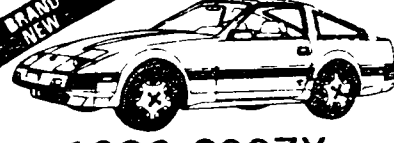
BRAND NEW

1987 SENTRAS

FROM ONLY \$1472** BUY FROM \$9,387*

BRAND NEW

1986 300ZX

FROM ONLY \$390** BUY FROM \$19,986*

BRAND NEW

1986 PULSARS

FROM ONLY \$1885** BUY FROM \$10,986*

COME & SEE WHAT
CHECKPOINT DID TO
DESERVE THIS!

Plus Many More Specials!

On finance purchase, Fri. PD & Taxes extra OAC.
*4 Month Checkpoint Lease Plan \$2900 trade in Cash down Fri. PD & Taxes extra OAC.

Phone Applications Now Being Accepted!

CALL NOW 239-1217

✓ Checkpoint Ltd NISSAN
5448 Dundas St. West

A SUCCESS TRAINING & MANAGEMENT COMPANY!

SPORT

MUNDIALOWE ROZMOWY

Po meczu z Anglią...

Bahia Escondida jest dla Polaków miejscem bardzo zycziwym. To najpiękniejszy w okolicy ośrodek wypoczynkowy. Ale wśród przebywających tu gości, nie Meksykanczyków, nie ma niestety radości. Piłkarze polscy niestety nie mają zbyt wesołych min. Najbardziej widoczne to jest u trenera polskiej drużyny Antojego Piechmiczka.

P Jaka jest pana opinia o grze drużyny angielskiej, która kompletnie zaskoczyła Polaków?

A P Pierwsza rzecz - Anglicy kompletnie zmienili zespół i system gry. Dotychczas grali stylem 4-3-3, a w meczu z nami 4-4-2. Trener Robson odsunął od gry Hateleya i Hoddle'a. W ich miejsce wstawił nowych graczy, którzy zagraли zdecydowanie lepiej od swoich poprzedników. Nasza porażka leżała przede wszystkim w lepszej grze angielskich pomocników. Trener Robson wprowadził do narodowej jedenastki aż czterech graczy z Everton, a ci doskonale się znali i zagraли lepiej niż my się tego spodziewaliśmy.

Zawsze bardzo wysoko oceniam zespół angielski, bez względu na ich wyniki z poprzednich spotkań. Zagrałi z dużą determinacją. Centralną postacią drużyny był Gary Lineker. Uważam, iż zmiany w drużynie, dokonane przez Robsona, były znakomite. Wszystkie trzy bramki padły po uderzeniu nogą, co nas zaskoczyło.

P Jaka jest pana ocena poszczególnych spotkań Polaków?

A P Trudno ocenić to w skrócie, bowiem to temat rzeka. Mecz z Marokiem kosztował nas sporo. Przyjechaliśmy go jako porażkę, ale spotkanie Maroka z Portugalią, każe mi inaczej patrzeć na wynik naszego pojedynku z Marokiem. Cały czas dręczący nas amok niestrzelania bramek. Nasz mecz z Portugalią potraktowaliśmy jako mecz o wszystko. Drużyna polska zagrała już bardziej poprawnie. Szczególnie druga połowa była niezła w wykonaniu polskiej drużyny. Po zwycięstwie 1-0, gdy mieliśmy już trzy punkty, okazało się, iż z drużyny wyszło powietrze. Wyszło nawierzchni wzajemne znużenie, jesteśmy przecież od dawna razem. Mecz z Anglią rozpoczęliśmy pomysłnie. Niewykorzystane dwie, bardzo dobre sytuacje podbramkowe zemściły się w tym momencie naszemu zespołowi. Nie był w stanie odrobić bramek szybko strzelonych przez przeciwnika. Ale mój plan - minimum został zrealizowany. Trzy punkty, to już jest jakiś dorobek. Dużo nam pomogło Maroko, wygrywając z Portugalią, ale sprawiedliwości stało się zadość, gdyż my wygraliśmy z Portugalią. Trzeba przyznać, iż w meczu z Anglią stworzyliśmy

kilka sytuacji podbramkowych. Z 5-6 wytworzonych zespołu powinien strzelić 1-2 bramki. Wtedy ocena spotkania byłaby zupełnie inna.

P Czy 3 miejsce w grupie jest wykładnikiem aktualnych możliwości?

A P Naszym celem było wyjście z grupy. Wydaje mi się, iż jednak od Portugalii byliśmy lepsi.

P Czy przewiduje pan zmiany w zespole?

A P Pomoc gra najslabiej i tam dokonam zmian. Wstawię Przybysia, Karasia.

P Dlaczego nie gra Furtok, jeden z nielicznych rasowych napastników jacy są w składzie polskiej drużyny?

A P Furtok może grać ze Smolarkiem, który w moim zespole ma pozycję niepodważalną. Wtedy Boniek musiałby przejść do pomocy. Ale nie chcę ryzykować tego manewru, gdyż może to wprowadzić pewien bałagan w drużynie.

P Pana ocena gry Bonka

A P Nie jestem zachwycony jego postawą. Gra on bowiem to, co mu się podoba. Nie daje innym graczom przykładu waleczności i poświęcenia się drużynie. On powinien szarpnąć cały zespół do przodu, krzyknąć na kolegów z zespołu. Boniek tak jednak nie robi, stąd postawa drużyny taka, a nie inna.

MISTRZOSTWA ŚWIATA W PIŁCE NOŻNEJ

Wyniki ostatnich spotkań w grupach eliminacyjnych

Belgia - Paragwaj	2 2
Meksyk - Irak	1 0
Brazylia - Irlandia Półn.	3 0
Hiszpania - Algieria	3 0
Urugwaj - Szkocja	0 0
Dania - Niemcy Zachodnie	2 0
Anglia - Polska	3 0
Maroko - Portugalia	3 1

Do II rundy przeszły Argentyna, Włochy, Bułgaria, Meksyk, Paragwaj, Belgia, ZSSR, Francja, Brazylia, Hiszpania, Dania, Niemcy Zachodnie, Urugwaj, Maroko, Anglia, Polska.

WYNIKI PIERWSZYCH SPOTKAŃ O WEJŚCIE DO ĆWIERĆFINAŁU

(przegrywający odpada)	
Meksyk - Bułgaria	2 0
Belgia - ZSSR	4 3 (po dogrywce, w normalnym czasie 2 2)
Brazylia - Polska	4 0
Argentyna - Urugwaj	1 0
Francja - Włochy	2 0
Niemcy Zachodnie - Maroko	1 0

Wywiad z Kazimierzem Deyną

S Jesteś w Monterrey dobrym duchem polskiego zespołu. Oglądasz spotkania, rozmawiasz z piłkarzami. Jaka jest Twoja ocena drużyny?

K Deyna Ja chciałbym, aby polscy piłkarze zagraли jak najlepiej, ale to co widzę nie napa-

wa mnie optymizmem. Jest to chyba najslabsza drużyna z wszystkich czterech ostatnich mistrzostw świata. Zespół jest nierówny w każdej formacji. Dobre wrażenie sprawia Młynarczyk, który nie zawodzi. Slaba jest linia obrony. Boczni obrońcy odstają od reszty zespołu. Slabo grają stoperzy. Zresztą nie chciałbym personalnie kogos krytykować. Cały zespół gra slabo.

S Jakież są Twoje plany na przyszłość?

K D Mam jeszcze podpisany kontrakt z San Diego Sockers

na rok czasu, gdzie występuje w lidze halowej. Ten rodzaj rozgrywek, z uwagi na mój wiek, bardzo mi odpowiada. Po zakończeniu kariery jako piłkarz, jeśli liga MISL zostanie zachowana, zajmę się pracą trenerską w tym klubie.

S Grając w San Diego często goszczysz w Toronto. Jak wspominasz to miasto?

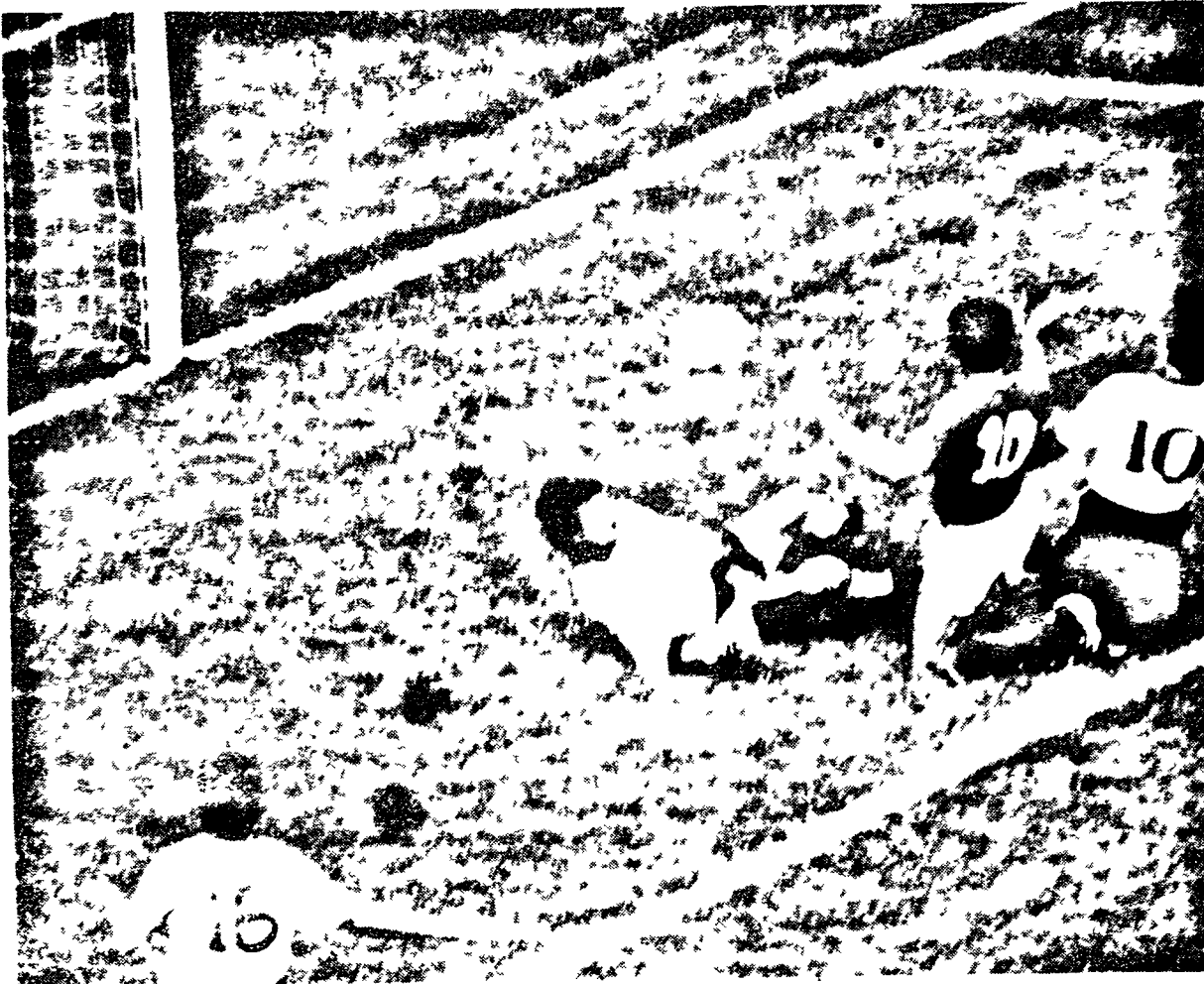
K D Toronto bardzo lubię, gdyż zawsze przyjmowano mnie tam jak przyjaciela. Wszystkich znajomych serdecznie pozdrawiam i mam nadzieję, iż się jeszcze zobaczymy w Toronto.

S Wracając do mistrzostw. Jak oceniasz poziom tego turnieju?

K D Na razie nie jest on najwyższy. Brak jest graczy zdolnych samemu przeżyć boje zwycięstwa na swoją stronę. Chociaż miłe zaskakuje mnie Dania, grająca futbol, nazwijmy to "radosny". Liczyłem bardziej na Portugalię.

S A jak szanse Polaków?

K D Dobrze, iż wyszliśmy z grupy. Dalszych losów niestety nie uda się przewidzieć.
Rozmawiał SKRZYDŁOWY

Gary Lineker strzela pierwszego gola z trzech, która zdobyła angielska drużyna

PODSŁUCHANE PODSŁUCHANE

Mecz Francji z ZSSR był debiutem 25-letniego napastnika francuskiego Yannicka Stopyry. Zajął on miejsce w drużynie Dominique Rocheteau, który w pierwszym spotkaniu Francji w mistrzostwach odniósł kontuzję. Stopyra specjalną wagę przykładając do swego meczu z ZSSR, jak stwierdził: "Moi dziadkowie byli Polakami. Przywędrowali do Północnej części Francji po pierwszej wojnie światowej. Czuję się Polakiem, a ponieważ Polska z Rosją zawsze miała jakieś małe problemy, na boisku pokażę obok szybkości i umiejętności piłkarskich także moją słowiańską dumę".

Prawdziwym bohaterem Meksyku jest piłkarz tego kraju Hugo Sanchez. Na codzień grający w Hiszpanii Sanchez jeszcze bardziej zdobył uwielbienie, zdobywając zwycięskiego gola w meczu z Belgią. Sanchez identyfikuje się z biedną warstwą społeczeństwa Meksyku. Mówi: "Chcę, aby zapomnieli o swoim gorzkim życiu, o swych zmartwieniach. Kiedy ja na boisku odnoszę zwycięstwo, jest to także ich zwycięstwo".

Jestem jakby przeciwieństwem ekonomicznej i politycznej sytuacji w Meksyku. Kraj ten ma bardzo wiele problemów, a tak mało rzeczy do radości. Meksyk zawsze miał kompleks niższości wobec innych krajów, ale ja, jako piłkarz zawodowy, jestem przykładem, iż my, Meksykanie, możemy osiągnąć ten sam poziom życia co inne narody".

Hugo Sanchez jest człowiekiem wielkiego serca. Ofiarował on wiele pieniędzy poszkodowanym w czasie wrzesniowego trzęsienia ziemi w Meksyku. Utrzymuje on z futbolu całą swą rodzinę od lat dziesięciu. Dzisiaj, mając lat 27, zarobił 4 miliony dolarów w ciągu pięciu lat kontraktu, jaki podpisał z Realem Madryt, dla którego strzelił 22 bramki, w ciągu ostatniego ligowego sezonu.

Wzmoczone środki bezpieczeństwa zastosowała policja meksykańska podczas trwającego Mundialu. Zatrudniono dodatkowo 5860 policjantów, których wyposażono w 425 samochodów i motocykli. Zwiększono o 100 liczbę policji konnej. Na punktach granicznych Meksyku zorganizowano posterunki z 25 psami, specjalnie wytresowanymi do szukania narkotyków i ładunków wybuchowych.

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

PREZENTUJE WIOSENNA, WIELKĄ WYPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu

8,7%

na niektóre samochody

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję, lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str)

FIRMA PRZEWOZOWA JANOSIK

Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii

TORONTO - MIRABEL - TORONTO

jak również na Stefana Batorego

Telefon Toronto - 247-0817

UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA
DLA RODZIN

192 203

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA

- Life Insurance - na życie ● Disability - chorobowe
- Mortgage - hipoteczne ● Business - handlowe
- RRSP, Annuity - emerytury

SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO

Po bliższe informacje proszę dzwonić

Andrzej Krysiak

TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

180-191

św. Stanisława i św. Kazimierza

CREDIT UNION

PEŁNOMOCCNICTWO (POWER OF ATTORNEY)

Informujemy że Credit Union posiada uprawnienia do zarządzania majątkiem zdeponowanym w Credit Union dla osób znajdujących się czasowo lub na stałe poza granicami Kanady

- Przekazy pieniędzy właścicielom za granicę (np do Polski)
- Prowadzenie rozliczeń podatkowych (tzw non resident tax)

KORZYSTAJ Z NASZYCH USŁUG

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

12 Denison Ave
tel 863 0996

2987 Bloor Str W
tel 236 1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

AB VIDEO - LUX

Profesjonalne video,
ceny amatorskie,

wszystkie okazje i systemy
Również Insurance Claims,
koncowy montaż w studio
Efekty

Powitania z lotniska \$ 26

Wesela od \$ 200

TEL (416) 278-5684

Spoza Toronto do 250 km

POSZUKIWANIA

SOPHIE KUZMA NAZIEMO-
WSKA, 14s Gwendview Ave,
Daytona Beach, Fl 32018,
USA,

looking for her cousin

STANISLAW FUS

APROX 40 YEARS OLD,
MARRIED, 2 CHILDREN

Luksusowe mieszkanie w Warszawie do sprzedania

Warszawa-Srodmiście, osiedle
w parku, mieszkanie własno-
ciowe, komfort, 2 pokoje,
kuchnia, łazienka, balkon, tele-
fon! Oferty proszę kierować na
adres W Krężel, 174 Maria
St, Toronto, Ont M6P 1W4

MATRYMONIALNE

POLAK, samotny, lat 33, wzrost 170
cm, bezdzietny, bez zobowiązań,
szczupły, wysportowany, bez nałogów,
wierzący, pozna w celu matrymonial-
nym mieszkankę Kanady do lat 40
Oferty proszę kierować na adres
Ryszard Kapusta, 6508 Alzey 1, Am
Rabenstein 10, West Germany

Biuro Matrymonialne

SUNSHINE

Panie, panowie - składające
swoje oferty Nasze usługi są
bardzo popularne wśród samot-
nych osób w całej Kanadzie
Duży wybór ofert z Polski Bez-
płatne fotokatalogi i informa-
tory

PISZCIE DO NAS

Box 339, Station D, Scarboro,
Ontario, M1R 5B8

Kasi Enterprises Ltd
121 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-8786

PACZKI do POLSKI

UWAGA!

W związku z zaistniałą sytuacją w Polsce wprowadzamy
następujące paczki specjalne

No 601 Netto 5 0 kg	\$ 49 00
Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	2 x 1 8 kg
Skondensowane mleko w puszcze do rozcieńczenia	2 x 410 g
Smetana naturalna	2 x 170 g
Tabletki z zawartością JODKU POTASU	10 szt
Tabletki MULTIWITAMINOWE	50 szt
No 602 Netto 5 kg	\$ 39 00
Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	10 x 0 5 kg
No 603 Netto 4 6 kg	\$ 46 00
MILUPA witaminizowane mleko w proszku dla niemowląt	3 x 1 0 kg
Wielowitaminowa odżywka jabłkowa	2 x 200 g
Wielowitaminowa odżywka pomarańczowa	2 x 300 g
Wielowitaminowa odżywka bananowa	2 x 300 g
No 604 Netto 5 6 kg	\$ 47 50
Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	2 x 1 8 kg
MILUPA witaminizowane mleko w proszku dla niemowląt	2 x 1 0 kg
No 605 Netto 5 2 kg	\$ 37 00
Pełnotłuste holenderskie mleko w proszku	2 x 1 8 kg
Skondensowane mleko w puszcze do rozcieńczenia	3 x 410 g
Smetana naturalna	2 x 170 g
No 606 Netto 5 0 kg	\$ 49 00
MILUPA witaminizowane mleko w proszku dla niemowląt	5 x 1 0 kg

* Towary pakowane w puszkach

* Expresowa dostawa

* Ceny w dolarach kanadyjskich

* Pełne ubezpieczenie

Dopłata \$ 5 00 od paczki

Ponadto EXPRESS MORSKI i paczki lotnicze

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1 00 do 2 00 pp ze stacji CHWO
1250 w Oakville

Program muzyki, piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet
w ognisku domowym Telefon 691 8789

PROGRAM TELEWIZYJNY "TELEPOLONICA"

- Montreal, Quebec
CF CABLE TV pożyteczna 25 we srody g 11 00 i w niedziele g 18 00
CABI E VISION NATIONALE VIDEOTRON pożyteczna 24 w po-
niedziałki g 8 00 we wtorki g 6 00 we srody g 19 30 w piątki
g 18 30 w nocie ze soboty na niedzielę g 2 00
Korespondencja na adres STEP 375 Claremont Westmount Que
H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz 6 do 7 wiecz CKWR fali FM 98 7 Ki-
tchener koncert zyczeń polskie piosenki i prelekcja ks Kor-
neliana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FAŁA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St West
mount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2362

"BIAŁY ORZEŁ"

Niedziele od godz 5 30 - 6 30 wiecz Na fali 620 AM CFCL
Timmins Paweł Rycy 340 Ross E Tel (705) 264 8765

POLISH HOUR

Niedziele 8 rano na fali CISD FM fala 94 Polski program ra-
diowy w Thunder Bay

KORPANTY'S POLONIA

Od poniedziałku do piątku włącznie od godz 1 2 po poł Fala
1270 Buffalo Tel 892 4267

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88 5 Wiadomości tygodniowe kronika
religijna pogadanka medyczna zgadula muzyczna z nagrodami
każdej srody od godz 18 do 19

Kierownik programu RYSZARD MAKOWSKI Tel 403 424 1094

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz 2 30 do 3 30 CJVB fali 1470 Wiadomości
z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i
komunikaty polonijne koncert zyczeń oraz ogłoszenia handlo-
we Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan L Vancouver
B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

W dzielnicy Parkdale srody 7 wiecz, czwartki 10 00 i soboty 3 30
Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wie-
domości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do-
tyczających Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY

"ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100
w godz od 10 30 do 11 30 rano

Program prowadzi KAROLINA KĘSIK

W programie koncert zyczeń, wiadomości polo-
nijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze,
muzyka dla wszystkich 637 College St, Toronto,
Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie. Ostatni termin wtorek godz 3 00

POTRZEBNA opieka do chorej w szpitalu w soboty i niedziele TEL 651 7665

192-194

DENTYSTKA

poszukuje pacjenta na egzamin, który odbędzie się w Vancouver w sierpniu. Koszta związane z wyjazdem i pobytem pokrywa w całości. Dodatkowa opłata za każdy dzień egzaminu. Pacjent powinien mieć pełne lub prawie pełne uzębienie. Proszę dzwonić rano lub wieczorem, Toronto, 236-2102

ZAOPIEKUJE się dziećmi lub starszą osobę z zamieszkanem lub dochodząc Okolice Islington Dixon tel 241 9951

192-194

POLAK podejmie pracę z możliwością overtime Tel 483 1330 wiecz

191-193

MŁODA odpowiedzialna osoba potrzebna jako pomoc do dzieci i pracy domowej. Wynagrodzenie + zamieszkanie TEL (1) 735 0735

190-192

POTRZEBNA od zaraz opiekunka do dwóch chłopców (3 miesiące i 3 lata) - 5 dni w tygodniu w godzinach od 9 do 18. Okolice Don Mills i Eglinton TEL 425-0895

POTRZEBNA od zaraz opiekunka do dwóch chłopców (3 miesiące i 3 lata) 5 dni w tygodniu w godzinach od 9 do 18. Okolice Don Mills i Eglinton TEL 425 0895

188-191

LIVE in companion for a stitly handicapped russian lady in Montreal is required. Limited English or French. Room and board provided (514) 484-2234

192-194

POTRZEBNA pani na 3 miesiące do pomocy w domu (tylko dwie osoby) w zamian za samodzielne jedynospalnia mieszkanie w Toronto okolice Lawrence Dufferin TEL 789-4394

190-191

POSZUKUJEMY SPRZEDAWCÓW OGŁOSZEN. Echo Tygodnia, kontakt 251-4258

UMIESZ układać kafelki podłogowe lub łazienkowe? Szukasz stałej pracy? Zadzwoń 251 0646

188-190

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków Toronto tel 266 6391

188-190

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków Toronto tel 438 0871

xxx

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków Prosc Jurka TEL 266 5564

xxx

POSZUKIWANY inżynier mechnik specjalizujący się w pomiarach warsztatowych ze znajomością najnowszych technik pomiarowych (z użyciem komputerów) mający doświadczenie w przemyśle samochodowym bardzo dobra płaca świadczenia i warunki pracy. Telefoniczne zgłoszenia Toronto (416) 477 1489 Andrzej Bartczak

191-193

POSZUKUJE kobiety z zamieszkanem na miejscu do 2-letniego dziecka rozumiejąca po rosyjsku TEL 669 9240

189-191

WANTED night cleaners for work near Airport Call 246 8864 Leave name and phone number

189-191

POSZUKUJE kobiety z zamieszkanem na miejscu do 2-letniej dziewczynki mówiącej po rosyjsku TEL 229 2181

190-192

POSZUKUJĄ SPONSORÓW

Dwóch młodych Polaków, lat 31 i 29 o zawadzie tech elektronik oraz tokarz przebywających obecnie w West Germany poszukuje Sponsora w celu osiedlenia się na stałe w Kanadzie. Oferty prosimy kierować pod adres Sylwester Włodarczyk, Jan Opaska, (BRD) West Germany, 2340 Kappeln, Bohnhofsweg 10 Kontakt, rekomendacje p Krystyna, tel 425-3457

OGŁOSZENIA DROBNE

POMIESZCZENIE biurowe na piętrze do wynajęcia od zaraz TEL 531-8786

SPRZEDAZ NIERUCHOMOSCI

2910 Dundas St W \$3000/tydzień Deli - Bakery - Take-out Keele and Dundas właściciel musi sprzedać na skutek choroby, dobry "lease" - umowa o wynajem. Cały budynek też do sprzedania. Cena wywoławcza \$65 000 A SAMOTUS, K See Real Estate Inc Brkr. 977-0578

**LECH W. PRUSIŃSKI
Immigration Consultant**

Porady w sprawach emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki - godz 12-7
Prosimy o telefoniczne uzgadnianie wizyt
Biuro: 192 Garden Ave
TEL. 588-1659

**DIVORCE AID
K. BELDOWSKI
Rozwód \$155**

TEL 226-0335

**JULIA DZIWIŃSKA LL M
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką**

TEL (416) 864-1182 od 4 do 7 po południu
Udziały porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski m.in. małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notarialne kupna i sprzedaży domów, gruntów i mieszkań, dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce, pisanie pism do polskich sądów i urzędów, sprawozdanie krewnych i odwołania od odmowy wydania paszportów, tłumaczenia dokumentów
Biuro Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West,
Toronto, Ont M6J 1E4

**Adwokat Specjalista w sprawach kryminalnych
KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI**

99 Charles St East
TORONTO, Ont M4Y 1V2
TEL 964-1717
Res 537-8842

**MIRROR IMAGE TRANSLATIONS
Jan Weinsberg
TŁUMACZ PRZYSIĘGLY**

38 Putman Avenue,
OTTAWA, K1M 1Z2
TEL (613) 741-8680

**LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT - NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN (Ottawa)
TEL. (613) 727-5662
Porady prawne i korespondencja po polsku i po angielsku**

Dr MARY DONNA PIETRASZEK
młoda polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre 2 Jane St suite 203
TEL 763-5956
Poprzednio pracowała w St. Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd
(naprzeciw kościoła św. Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536-5452
Właściciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Zioła Zakonnika • Urząd Pocztowy • Sprzedaż biletów

**H.M.T. EAGLE REAL ESTATE WP
3290 Lakeshore Blvd. W., Etobicoke, Ont M8V1M4**

BARBARA KULIKOWSKA
doswiadczony pracownik w "Real Estate", zamieszkała w Scarborough, służy swoją fachową radą i doświadczeniem w zakresie sprzedaży, kupna domów i biznesów
Z KAŻDYM PYTANIEM, proszę zwracać się Z PEŁNYM ZAUFANIEM

TEL. bus. 259-9231 Res: 265-6714

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach
Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd.
(416) 639-8004 - czynny całą dobę
TEL domowy (416) 632-8119

1259 Brant St., BURLINGTON, L7P 1X7

RZETELNA I FACHOWA OBSŁUGA KLIENTÓW

**H M T
EAGLE
REAL ESTATE LTD**

3290 Lakeshore Blvd West Toronto, Ontario M8V 1M4

Po wszelkie informacje dotyczące sprzedaży lub kupna prosimy dzwonić TEL 259-9231

- Roncesvalles duży może być 2 rodzinną dochodowy dom 7 pokoi 4 sypialnie 2 kuchnie 2 łazienki Położony na spokojnej ulicy Doskonała lokalizacja kapitału Vicki Grys tel 255 5707 259 9231
- Islington Lakeshore Duży mury dom z dwoma 2 sypialniami i jednym 1 sypialniowym mieszkaniem 3 łazienki Miesięczny dochód \$1400 Stanisław Dziarmaga tel 259 9231
- Mississauga 3 sypialniowy i 4-sypialniowy townhouse 10% wpłaty Czesław Sygula tel 259 9231
- Commercial 39 units w Kitchener \$80 tys dochodu po wydatkach Cena wywoławcza 650 tys Czesław Sygula tel 259 9231
- Lakeshore Kipling Triplex mury wolno stojący dwa 2 sypialniowe i jeden 1 sypialniowy + den nowa kuchnia i łazienka W kompleksie basen gym sauna Wojtek Goliat tel 622 3087 259 9231

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Sales Representative

**BOHDAN (Bob) SZEWCZYK,
M Sc Mech Eng**

DO SPRZEDANIA

- Dom mieszkalny 7 pokoi 3 sypialnie z pomieszczeniem na interes - \$145 000
 - Duży mury dom 8 pokoi 5 sypialni 3 łazienki, kuchnia garaż na 2 samochody TYLKO \$135 000
 - OKAZJA TYGODNIA Działki budowlane w pięknej okolicy Parry Sound area jeziora i rzeki \$1 500 wpłaty reszta na morgage 7.5% Cena \$8 900 S Kruk tel 534 9246
- 1055 Bloor St W, Toronto, Ont M6H 1M4,
Tel bus 534-9246, wiecz 247-4437

**Andrzej z Warszawy
MISTRZ FRYZJERSTWA DAMSKIEGO**

Laureat nagrod w Paryżu, Wiedniu, Hamburgu, współpracujący ze słynną francuską firmą kosmetyków

"PERMA"

zaprasza wszystkie Panie do
HIGH PARK BEAUTY SALON

1547 Bloor St West (na zachód od Dundas)
TEL 535-6372 (bus)

156-182

**KOMITET BUDOWY
POMNIKA OJCA ŚW.**

JANA PAWŁA II

SERDECZNIE ZAPRASZA
POLONIĘ NA PIKNIK W NIEDZIELĘ

22 CZERWCA, w parku im

Ignacego Paderewskiego przy Highway 27,
minąc Highway 7 i 3 1/2 mil na północ

Park będzie otwarty od godz 10 rano
Msza św połowa o godz 12 w poł Po mszy obiad, loteria i zabawa taneczna przy dźwiękach orkiestry
Cyganek Gdanskich

Wstęp \$3 od osoby, dzieci poniżej lat 12 wstęp wolny
DO ZOBACZENIA NA PIKNIKU!

KOMITET

191-192

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr, suite 7
MISSISSAUGA
TEL 828-0038

SPRZEDAM
Fryzjer pionowy, biały i kuchnia elektryczna Tel 248 0075
191-193
SPRZEDAM samochód ciężarowy MACK 85 (tractor) z możliwością przejęcia pracy
TEL 245-8668 poniedziałki, srody piątki od 10 do 7 wiecz

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR" w gabinecie przy
190 FERN AVENUE
naprzeciwko Credit Union
TEL 532-4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 w soboty od 9 do 14
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE
160-171

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M WISNIEWSKI D T
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W, Toronto
(Bloor Dundas Square Bldg.)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista
Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481-1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4
151-202

Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A, O D
OPTOMETRYSTA
2391 A Bloor St w (Jane Subway)
TEL 766-5580

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532-6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425-4114
(przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował w Sick Children Hospital

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWIŃSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
TORONTO (obok King Revue)
TEL 531-8545

140-153

HUMBERVIEW INSURANCE

337 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-4647

Ubezpieczenia chorobowe dla
odwiedzających Kanadę

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto, Ont
TEL 368-4235

ONTARIO BREAD Co.Ltd.

178 Ossington Ave Toronto
TEL 532-4929

NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY ŚWIEŻY
CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO

NEW CENTRAL MEAT DELICATESEN

TEL 531-4861
323 Roncesvalles Ave

PIOTR MAZURKIEWICZ
Posiadamy smaczne wyroby
mięsne i wędliniarskie
wytwarzane według najstarszych
staropolskich przepisów, szynki,
boczek, balerony, kabanosy oraz
wiele innych artykułów
spożywczych importowanych
z Polski i Europy

Superior Sausage Co.

1004 DUNDAS ST W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!

WĘDZONE NA MIEJSCU
SYNNY NA CAŁE TORONTO
ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki kabanosy wędliny mięsa
rozne delikatesy

ZAKŁAD KOSMETYCZNY

- Pielęgnacja twarzy rąk i stóp
 - Usuwanie zbędnego owłosienia
 - Specjalistyczna aparatura
 - Jakosciowe kosmetyki
 - Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie
- 2198 Bloor St W
TEL 766-1867

COPERNICUS MEAT PRODUCTS

79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054

Posiadamy świeże mięso wykrojone na
zyczenie Szynki boczek balerony kieł-
basy na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów ogorki kiszzone
kapustę z beczki śledzie pierogi
T S PAKULSKI

M-C DAIRY co.Ltd. PRODUCTS

Dostarczamy wszystkie znane produkty
mleczne do każdego sklepu w Toronto
Wyrabiamy kwasną śmietanę yogurt
huslanke serwy białe i topione
ZADAJCIE NASZYCH WYROBOW
W SWOICH SKLEPACH
Godziny otwarcia: 7:00 do 4:00
212 Mavety St Tel 766-6711

SPRING CARPET CLEANING

Czyszczenie dywanów
i mebli tapicerskich
SPECJALNE OKAZYJNE
CENY PRZED ŚWIĘTAMI
Pracę wykonują fachowcy,
Pełne gwarancje
Toronto TEL 421-3960

KARL'S BUTCHER & GROCERY

Właściciel Karol Jarzabek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-1622

RENOWACJE MIESZKAN, malowanie, tapetowanie Plaster

Prace wewnętrzne i zewnętrzne
15 lat doświadczenia
zawodowego
ANDRZEJ, tel 265-5138
178-190

BISTRO

Jedna z najlepszych małych
restauracji w Toronto
(właściciel Toronto Sun)

- Europejska atmosfera
- Znakomite
miejsce na spotkanie
- Cos na zab

2390 Bloor West
Toronto, Ont M6S 1P5
TEL (416) 767-0848

QUALITY AUTO SERVICE BODY SHOP

WOJTEK GRABOWSKI
Blacharstwo lakiernictwo
i wszelkie naprawy samochodów
SZYBKO SOLIDNIE
Zabezpieczenie antykorozyjne
931 A Weston Rd (koło Black Creek
TEL 763-2618 warsztat
249-9791 dom
Czynny również w sobotę
130-141

SAVE-O-WAY BIURO PODRÓŻY

I
PACZKI DO POLSKI
Po rezerwacji i informacji proszę
dzwonić
(416) 532-3042, 532-3794
OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave, Toronto

ROWLAND MERCURY FORD

POZYCZKA 9.9%
KLIMATYZACJA
BEZPŁATNA
w niektórych modelach samochodów
Dalsze informacje
TERESA BEDNAREK
Toronto, 1800 O'Connor Dr
TEL 759-4422

MIRAPOL Air Transit Co. TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Każdego wtorku i piątku
Superluksusowy minibus
Rezerwacje odlotów, pomoc w
odprawie bagazy
Sezonowa obniżka kosztów
TELEFONUJ Tadeusz
275-7747 i 239-9411

Kas Enterprises

PACZKI DO POLSKI
PACZKI LOTNICZE od 3 do 14 dni
WYSYŁAMY
MLEKO W PROSZKU
121 Roncesvalles Ave
TEL 531-8786

Campanale

REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO I SPRZEDAZ
wszelkiego rodzaju
nieruchomości
na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

TP & ASSOCIATES Ltd

Niezależni specjaliści w zakresie ubezpie-
czeń (Life Insurance) RRSP
oraz funduszy inwestycyjnych

Prosimy telefonować lub pisać wysyłamy
bezpłatnie
FINANCIAL PLANNING REVIEW
ANDRZEJ SLEDZ
1 Yorkdale Rd Suite 406
TORONTO, Ont M6A 3A1
TEL 787-1612, d 624-5411

HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd

- KUPNO I SPRZEDAZ NIERU-
CHOMOŚCI WSZELKIEGO
RODZAJU
- UBEZPIECZENIA NA SAMO-
CHODY — OD OGNIA — KRA-
DZIEŻY I INNE

171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-3506

TATRA

3832 A Bloor Str W Toronto
TEL 233-9898
(skrzyżowanie Bloor Str / Kipling blisko stacji metra)
ZAPRASZA
na polsko-kanadyjskie potrawy
Organizujemy bankiety oraz
inne okolicznościowe
uroczystości na miejscu lub
w domu klienta

W MAJU, 2 osoby za jedynie 9.95 \$
mogą się u nas najesc do syta
Podajemy zupę, sałatę, pierogi i deser
w ilości żądanej przez klienta

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

POSIADA słowniki francuskie angielskie
techniczne i inne książki do nauki
języków kultuarne młodzieżowe bajki
religijne karty świąteczne
MONTREAL, P Q P Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
TEL (514) 489-0396

jolanta interiors FIRMA

specjalizująca się w architekturze wnętrz
udzieli Ci porady jak urządzać gustownie
i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom
Sprzedujemy nowoczesne zasłony okienne
tzw VERTICAL HORIZONTAL
BLINDS po bardzo dogodnych cenach
Szeroki asortyment prezentów
na każdą okazję
2368 BLOOR Str W TORONTO ONT
TEL 762-9638

KOMIS

139 Roncesvalles Ave
TEL 534-9362

Posiadamy w dużym wyborze
• wyroby rzemiosła artystycznego i ręk-
kodzielnicwa • kostiumy ludowe •
bogata galeria kryształów • bursztyny,
biżuterię artystyczną srebro • polski
fajans z Włocławka i porcelanę
ZAPRASZAMY
DO NASZEGO SKLEPU
SZTUKI LUDOWEJ

J P CONSTRUCTION COMPANY

GENERAL CONTRACTOR
WYKONUJEMY ROBOTY
BETONIARSKIE Kładzie nie-
ASFALTU PRACF MURARSKIE
I WYKOPY Instalujemy aluminiowe
okna i sating Wycena bezpłatna
Plany i zezwolenia wykonuje architekt
TEL 252-8492

PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ

zarabia wykwalifikowany spawacz
SWIADECTWO SPAWACZA
W 5 TYGODNI można uzyskać w
Institute of Technical Trades, który
szkoli specjalistów już 25 lat
• nowoczesne urządzenia • rysunek
techniczny • kursy dzienne wieczorowe
sobotnie i na zmiany • dogodne opłaty
tygodniowe

734 KIPLING Ave TORONTO
TEL 255-2369

po godzinach TEL 536-0008
Informacji udziela
MARK NIEWIADOMSKI

ADAM'S SHOE REPAIR

3096 Dundas St W (na zachod
od Quebec po prawej stronie)
TEL 767-5966

Solidne szybki i fachowe wykonujemy
reperacje wszelkiego typu i rodzaju obuwia oraz
ręcznych toreb
Wymiana podszew i beasów suwaków i
uszywniaczy stał wycł • Piłkowe dopasowanie
wysokości obcasa do skł nu i buwia • Zwiększenie
i skracanie cholew • Odnawianie • Zmiana
koloru • Renowacja i czyszczenie wyrobów
ze skor zamkowych i welurowych • Specjalizujemy
się w reperacji obuwia przyszywanego-dublowanego
i ortopedycznego

Od poniedziałku do piątku
od godz 9 do 6 30,
sobota od 9 do 5
145 156

RENEWAL Construction and Renovation

Instalacje elektryczne renowacje łazienek
kuchni wkładziny kafelki
wykarczanie piwnic Bezpłatna wycena

TEL 249-5212 lub 742-1302

ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD.

783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535-4648

NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
KONKURENCYJNE CENY!

Świeże mięso serwy pieczywo w bogatym
wyborze

Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMOW
NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG
CEN HURTOWYCH

Polski sklep w Scarborough
106 Markham Rd (róg Kingston)

LA GROTTA DELI

polkie kiełbasy, wędliny, mięsa,
śledzie, świeże pieczywo - Future
i Universal Bakery
CENY NISKIE
TEL 265-6714

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER

2374 Bloor Str W Toronto
TEL 769-4488

Zdjęcia i portrety na rozne okazje

PRZEPROWADZKI

BLISKIE I DALEKIE
oraz wszelkie przewozy towarów
Umarkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel. 691-3161
JANUSZ 151 176

- CZARTERY DO POLSKI!
 - oficjalny przedstawiciel PKO
 - przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajów świata
 - formalności paszportowe, wizowe, legalizacje
 - ubezpieczenia dla przybywających z wizytą - 3 miesiące \$ 95 00
- Proszę zgłaszać się do naszej fachowej załogi

EMDRESS

TRAVEL AGENCY Ltd

185 Roncesvalles Ave, TORONTO, ONT M6R 2L5
(naprzeciw Credit Union)
TEL 536-3554